

AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise programm

EELNÕU NÕUETELE VASTAVUSE KONTROLLIMISEKS,
4.05.2017

Töö nr 2699/16

Tartu 2017

Juhan Ruut

KMH litsents KMH 0155

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK JA ASUKOHT.....	4
2. KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS.....	6
3. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS.....	8
4. KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA.....	17
5. KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV OLULINE KESKKONNAMÕJU, EELDATAVAD MÕJUALLIKAD, MÕJUALA SUURUS NING MÕJUTATAVAD KESKKONNAELEMENDID.....	19
6. HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS.....	21
7. KMH PROTSESS JA AJAKAVA.....	24
8. MENETLUSOSALISED.....	27
8.1. Andmed otsustaja, arendaja ja hindaja kohta.....	27
8.2. Teavitatavate-Kaasatavate isikute loetelu koos kaasamise põhjendusega.....	27
9. KAASAMISE TULEMUSED.....	29
9.1. Asjaomaste asutuste seisukohad.....	29
9.2. KMH programmi avalik väljapanek ja arutelu.....	29
10. KASUTATUD KIRJANDUS.....	35
LISAD.....	37
LISA 1. KMH ALGATAMISE DOKUMENDID.....	38
1.1 Sillamäe Linnavalitsuse 06.10.2016 korraldus nr 546-k.....	38
1.2 Sillamäe Linnavalitsuse 24.11.2016 korraldus nr 648-k.....	42
LISA 2. ASJAOMASTE ASUTUSTE SEISUKOHAD.....	45
Seisukohtade küsimise kiri 24.01.2017 nr 6-2/203-1.....	45
2.1. Ida-Viru Maavalitsuse kiri 06.02.2017 nr 13-4/2017/256-2.....	46
2.2. Keskkonnainspeksiooni kiri 13.02.2017 nr 8-3/17/326-2.....	47
2.3. Keskkonnaministeeriumi kiri 17.02.2017 nr 7-12/17/520-2.....	48
2.4. Keskkonnaameti kiri 21.02.2017 nr 6-3/17/1527-3.....	49
2.5. Päästeameti kiri 23.02.2017 nr 7.2-13.3/1384-2.....	51
2.6. Vaivara Vallavalitsuse kiri 22.02.2017 nr 9-4.8/131-1.....	52
2.7. Terviseameti kiri 23.02.2017 nr 9.3-4/484.....	54
2.8. Sillamäe Linnavalitsus 2.03.2017 nr 6-2/132-2.....	56
2.9. Programmile esitatud seisukohtade arvestamisest.....	64
LISA 3. PROGRAMMI AVALIKUSTAMISE MATERJALID.....	73
3.1. Avalikust arutelust ja väljapanekust teavitamine.....	73
3.2. Avaliku arutelu protokoll.....	84
3.3. Laekunud kirjalikud ettepanekud.....	89
3.4. Vastused ettepanekutele.....	90
LISA 4. PROGRAMMI NÕUETELE VASTAVAKS TUNNISTAMINE.....	94

SISSEJUHATUS

AS DBT esitas 14.07.2016 Sillamäe Linnavalitsusele Sillamäe Kesk tn 2c keemiaveoste terminali laiendamise projekteerimistingimuste taotluse. Saades täiendavad selgitused ja tuginedes ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 30, Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2002 määrusele nr 43/102-m „Sillamäe linna üldplaneeringu kehtestamine“, Sillamäe Linnavolikogu 12.07.2006 otsusele nr 38-o „Detailplaneeringu kehtestamine“, millega kehtestatud detailplaneeringuga on Sillamäe sadam koos sinna rajatavate terminalidega määratletud olulise ruumilise mõjuga objektina ning kehtestatud ehitusõigus sadama-alal paiknevatel kruntidel, ja EhS § 27 lg 1, 2, ja 3 võttis Sillamäe Linnavalitsus projekteerimistingimused menetlusse. Tulenevalt EhS § 28 ja § 31 lg 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 punkt 1, § 7 punkt 4, § 9 ja § 11 lg 3 algatas Sillamäe Linnavalitsus 06.10.2016 korraldusega nr 546-k (vt Lisa 1, osa 1.1) keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*).

KeHJS-e § 6 lg 1 punktide 32 ja 33 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevus vähemalt 100 000 m³ mahuga ehitise või ehitiste püstitamine nafta, naftakeemia- või keemiatoodete ladustamiseks ning ohtlikke kemikaale käitleva käitise rajamine, kui see on kemikaalseaduse kohaselt A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. KeHJS § 6 lg 1 punkti 35 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevuseks sama lõike punktides 1-34 nimetatud tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine, kui tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine vastab lõikes sätestatud võimalikele künnistele. AS DBT Sillamäe terminal on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte ja selle laiendamine projekteerimistingimuste taotluses toodud mahus ületab samuti A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte künnise – laiendusega rajataks terminali täiendavalt 2 x 30 000 tonni ammoniaagimahutit, vastavalt Majandus- ja taristuministri 14.02.2016 määruse nr 10 lisale on ammoniaagi A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte künniskogus 200 tonni.

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasneva keskkonnamõju kohta ning kavandatavaks tegevuseks sobivaima lahendusvariandi valikuks, millega on võimalik vältida või vähendada ebasoodsat mõju keskkonnale ning edendada säästvat arengut.

AS DBT esitas 16.11.2016 taotluse keskkonnamõju hindamisse kaasata pikaajaliste arenguplaanide alusel käivituda võivad tegevused. Tulevikus soovitakse rajada 2x3 000 tonni komplekssete vedelväetiste hoiumahutid ning lämmastik-vedelväetiste (karbamiidilahuse) hoiumahutid 3x5 000 tonni. Sillamäe Linnavalitsus muutis esialgset KMH algatamise otsust 24.11.2016 korraldusega 648-k (vt Lisa 1, osa 1.2) ja teavitas sellest ka menetlusosalisi.

Täiendatud KMH algatamise otsuse alusel on kavandatavaks tegevuseks AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikväetise (karbamiidiammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154).

KMH-s on otsustaja Sillamäe Linnavalitsus, KMH läbiviija on OÜ Hendrikson & Ko (juhtekspert Juhan Ruut, litsentsi nr KMH 0155) ning arendaja AS DBT. Avaliku väljapaneku ja avalik arutelu läbinud KMH programm esitati otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks 04.05.2017.

1. KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK JA ASUKOHT

AS DBT käitab Sillamäe linnas Sillamäe sadama territooriumil Kesk tn 2c kinnistul (KÜ 73501:001:0078, 100% tootmismaa) keemiaveoste terminali, mille koosseisus on kaks 30 000 tonnist mahutit veeldatud ammoniaagi hoiustamiseks ning neli 20 000 tonnist mahutit vedela lämmastikväetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu, UAN) hoiustamiseks. Terminali maksimaalne aastane kaubakäive on 1 000 000 tonni veeldatud ammoniaaki ja 1 000 000 tonni vedelväetist. Kemikaalid võetakse terminali vastu raudtee-estakaadidelt (vagunitest) ja transporditakse edasi meritsi. Tankerite laadimine toimub AS Sillamäe Sadama kaidel nr 9 ja nr 10, mis asuvad terminalist põhja pool.

Viimastel aastatel on terminali kaubakäive saavutanud lubatud piiri. Samas on pakkumine kemikaalide käitlemiseks suurem, mistõttu on tekkinud vajadus terminali laiendamiseks. Ettevõtte soovib perspektiivis suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Selleks laiendatakse mahutiparki, kusjuures kaalutakse ammoniaagimahutite ehitamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154). Lisaks suurendatakse estakaadidel pumpamiskiirusi ja rajatakse täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik (kavandatava tegevuse kirjeldus on täpsemalt toodud ptk 2). Kasutatakse olemasolevaid raudtee-estakaade ja kaisid ning neid ühendavaid torujuhtmeid.

Laiendatava keemiaveoste terminali asukoht on Ida-Viru maakonnas Sillamäe linnas Sillamäe sadama territooriumil Kesk tn 2c (KÜ 73501:001:0078, 100% tootmismaa) ja Kesk tn 2n (KÜ 73501:001:0154, 100% tootmismaa) kinnistutel – vt Kaart 1. Kinnistutelt ja seda ümbritsevalt alalt on pinnas kooritud kuni paljanduva paekivini, samuti on osaliselt eemaldatud ülemised paekivikihid. Maapind Kesk tn 2c on absoluutkõrgusega 27,5 m. Kesk tn 2n kinnistu on ebatasase reljeefiga ja selle kõrguste vahe ulatub praegu 9 meetrini, seoses Sillamäe sadamarajatiste ehitamisel eemaldatud paekivile. Maapinna tase jääb absoluutkõrgusele +37 m kuni +26,5 m.

Kesk tn 2c asub Sillamäe sadama ja ühtlasi Sillamäe linna lääneosas ning seda ümbritseb igast küljest Kesk tn 2d kinnistu (KÜ 73501:001:0226, 100% tootmismaa). Kesk tn 2d kinnistu piirneb lääne poolt Kesk tn 2j kinnistuga (KÜ 73501:001:0153, 100% tootmismaa), mis on sadama-ala läänepiiril väljaspool Sillamäe vabatsooni paikneva tee maa, kinnistu laius vaadeldavas piirkonnas on ca 10 m. Teest lääne poole jääb Toila valla haldus-territoorium, kus asuvad valdavalt maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistud. Neist lähimaks Kesk tn 2n kinnistule on Päite küla Perimäe kinnistu (KÜ 80201:002:0006, 100 % maatulundusmaa, pindala 46,6 ha, millest ca 38 ha on haritav maa ja 3,73 ha metsamaa. Läände jääb ka lähim elamumaa – Paisverde kinnistu (KÜ 80201:002:0439, pindala 1,8 ha, neist ehitiste all 42 m²); sellel asuv elamu jääb Kesk tn 2n kinnistu piirist 465 m kaugusele.

Kesk tn 2c kinnistut piirab lõuna poolt ca 20 m laiune riba Kesk tn 2d kinnistust. Sellest omakorda lõuna poole jääb Kesk tn 2z kinnistu (73501:001:0156, 100% tootmismaa). Kesk tn 2z kinnistule planeerib Eurochem Terminal Sillamäe AS ammoniaagiterminali, millele on algatatud KMH Sillamäe Linnavalitsuse 10.03.2016 korraldusega nr 126-k. Selle arenduse KMH programm esitati otsustajale nõuetele vastavaks tunnistamiseks 28.11.2016.

Veelgi lõuna poole on kavas rajada OÜ Jukonoil naftasaaduste rafineerimise tehas, mille projekteerimistingimuste taotlusele algatatud KMH kiideti heaks Keskkonnaameti 27.04.2015 kirjaga nr V 6-7/15/4246-8. Tehase rajamiseks on vaja maa-ala suurusega kuni 72 ha ja üks asukohaalternatiive jääb Kesk tn 2z kinnistust vahetult lõunasse, kuid eelistatud alternatiiv jääb Kesk 2c kinnistust ca 800 m kaugusele. Ettevõtte veebilehe andmetel (<http://jukonoil.ee/sample-page/>) kavandatakse tehas käivitada 2018. aastal, kuid reaalsel ehitustegevust ei ole siiani alustatud.

Kaart 1 (1 : 18 000, Maa-Ameti kaardiserver). AS DBT Sillamäe keemiaveoste terminali asukoht Sillamäe sadamas. Laiendust kavandatakse Kesk tn 2c kinnistul oleva terminali juurde, uute mahutite võimalikuks asukohaks on ka Kesk tn 2n (tähistatud ristiga).

Kesk tn 2c kinnistust ida suunda, kavandati samuti naftasaaduste ümbertöötlemise tehast, kuid AS Sillamäe Sadam teavitas 08.07.2015 kirjaga nr 1-1/23, et koostöö OÜ STK Group on lõppenud. Teadaolevalt selle asukohal uusi arendustegevusi praegu ei kavandata ja ida suunal on lähimaks ettevõtteks AS Alexela Sillamäe terminal Kesk tn 2b (KÜ 73501:001:0072). Kesk tn 2c ja Kesk tn 2b kinnistute lähimate piiripunktide vaheline kaugus on ca 370 m.

Põhja suunas asub Sillamäe sadama merre täidetud ala, millel praegu tegevusi ei toimu. 2011. aastal alustati sellele alale veeldatud maagaasi (LNG) ja veeldatud naftagaasi (LPG) terminali rajamis ettevalmistamist (sh viidi läbi KMH, mille aruande kiitis Keskkonnaamet heaks 12.06.2013 kirjaga nr 6-7/13/104864), kuid edasisi arendustegevusi toimunud ei ole.

Kesk tn 2c ja Kesk tn 2n kinnistutele ja nende vahetusse ümbrusesse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid, kultuurimälestisi ega muid muinsus-, pärandkultuuri- ja looduskaitseobjekte (täpsem asukoha iseloomustus on esitatud ptk 3). Samuti puudub taimkate ning Kesk tn 2n kinnistul lisaks hoonestus ja kommunikatsioonid.

2. KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS

AS DBT Sillamäe keemiaveoste terminal töötab aastaringselt 24h ööpäevas 7 päeva nädalas. Tegelik koormus sõltub kaupade tarnetest. Terminalis on hetkel olemas kaks á 30 000 tonnist ammoniaagimahutit, neli á 20 000 tonnist vedelväetisemahutit. Ammoniaagi aurude põletamiseks kasutatakse vajadusel tõrvikut, mille töötundide arv on arvestuslikult kuni 600 tundi aastas. Terminalis on eraldi ammoniaagi ja vedelväetiste estakaadid. Kummalgi on 2x16 mahalaadimiskohta kuni 32 vaguni üheaegseks tühjendamiseks.

Terminali kavandatakse täiendavalt püstitada kaks ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikväetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas, vedelväetistel (sh karbamiid) kuni 1,85 miljoni tonnini aastas

Raudteetsisternide tühjendamiskiiruseks veeldatud ammoniaagi puhul on planeeritud kuni 175 t/h senise 130 t/h asemel. Laevade laadimiskiirus jääb samaks - nii vedelväetiste kui ammoniaagi laadimisel 1 200 t/h.

Alternatiivid

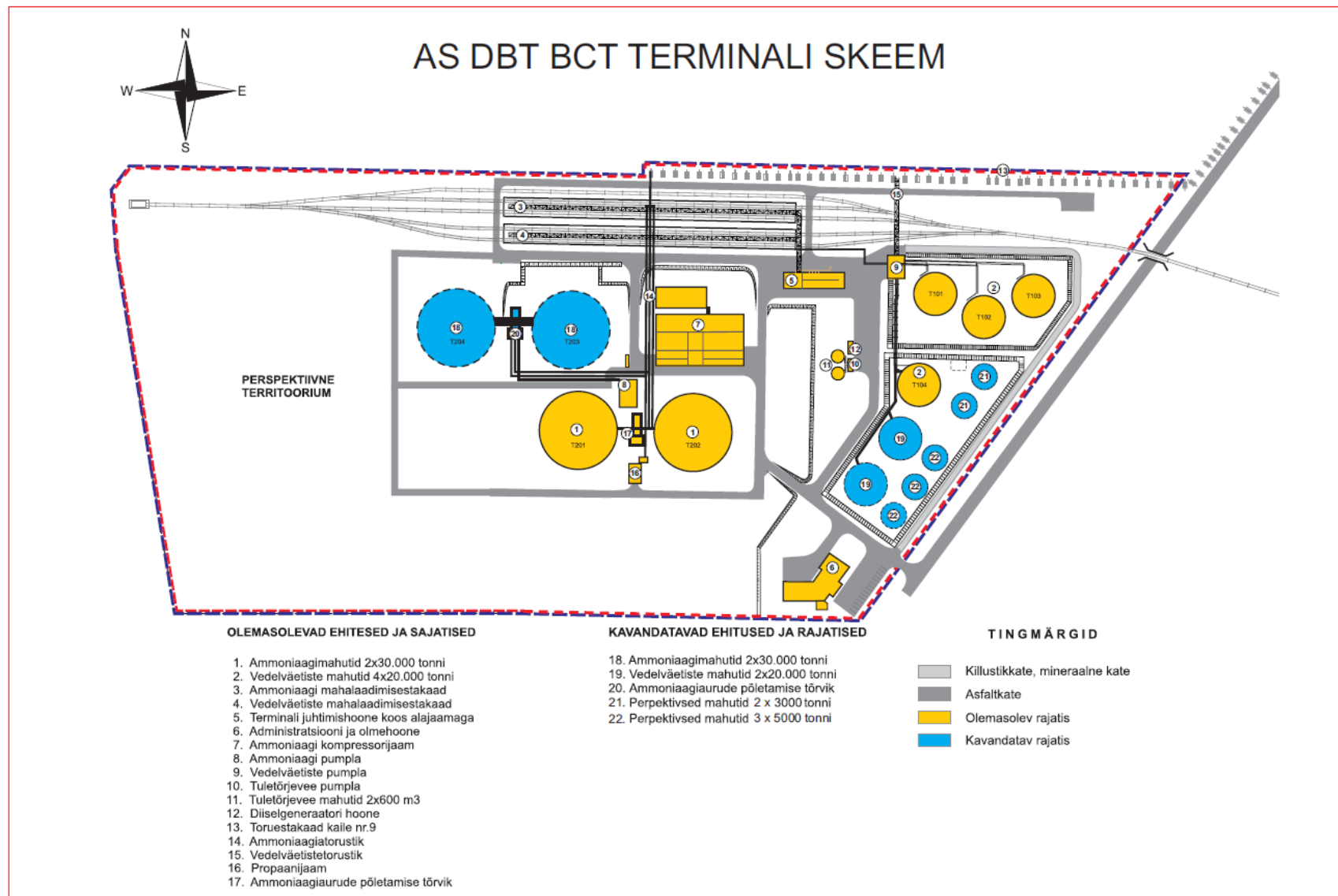
Alternatiivid peavad olema reaalsed, st vastama õigusaktide nõuetele, olema tehniliselt ja majanduslikult teostatavad, võimaldama tegevuse eesmärgi saavutamist mõistliku aja ja vahenditega ning arendaja peaks olema valmis kõiki pakutud alternatiive ellu viima.

Kavandatava tegevuse kohta võimalik välja tuua 2 sisulist reaalset alternatiivi ja nn 0-alternatiiv:

- Alternatiiv 1 - terminali laiendamine arendaja kavandatud ulatuses.
- Alternatiiv 2 - Arendaja väljapakutud lahendus piiratud mahu. See võib hõlmata erinevaid variante, sh kaubakäibe suurendamine täiendavaid mahuteid rajamata. Alternatiiv rakendub, kui mõjude hindamise käigus ilmnevad 1. alternatiivi korral olulised negatiivsed mõjud, aga neid saaks mahu vähendamisega leevendada.
- 0-alternatiiv - terminali ei laiendata, st käitises olemasoleva olukorra säilimine. Teadaolevalt ei ole AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2c ja 2n kinnistuid reserveerinud muude tegevuste jaoks, st säilib olemasolev olukord. Samas, pikas perspektiivis tähendab see sadama planeeringutega kavandatud maakasutuse / terminalide ja muude sadamateenust vajavate ettevõtete rajamist / saavutamist muul viisil. AS Sillamäe Sadam maaomanikuna investeerib infrastruktuuri arendamisse, seda iseseisvatele kauba-käsitlusettevõtete (pikaajaliselt) välja rentides.

Kuna tegemist on töötava terminali mahutipargi laiendusega, mille käitamiseks kasutatakse olemasolevat taristut, ei ole reaalseks alternatiiviks terminali laiendusele alternatiivse asukoha väljapakkumine.

Eskiisprojektis on esitatud terminali laiendamisel mahutite paigutus Kesk tn 2c kinnistule (joonis 1). KMH käigus hinnatakse ammoniaagimahutite paigaldamise võimalusi ka AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule. Kui see osutub reaalseks, siis käsitletakse seda alternatiivina 1-2 ja vajadusel 2-2.

Joonis 1. AS DBT BCT terminali skeem olemasolevate ja kavandatavate rajatistega

3. EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

Asustus ja maakasutus: AS DBT terminal asub Sillamäe linna lääneservas Sillamäe sadama territooriumil Kesk tn 2c (KÜ 73501:001:0078, 100% tootmismaa) ja Kesk tn 2n (KÜ 73501:001:0154, 100% tootmismaa) kinnistutel. Tootmisterritooriumi maakasutuse sihtotstarve on tootmismaa. Kavandatud tegevus vastab maakasutuse sihtotstarbele.

Lähimad Sillamäe linna elamualad jäävad tootmisterritooriumist ca 2,5 km kaugusele, teisele poole Sõtke jõge (Veski tn piirkond).

Toila valla territooriumil Päite külas asuvad tootmisterritooriumile kõige lähemad hooned läänes Paisverde kinnistul (KÜ 80201:002:0439, 100 % elamumaa), millel asuv kõrvalhoone jääb Kesk tn 2n kinnistu piirist 465 m kaugusele (muid hooneid kinnistul ei ole); 530 m kaugusel läänes on eluhoone Kraavinurga (KÜ 80201:002:0278, 100% maatulundusmaa) kinnistul. Umbes 870 m kaugusele lõunasse-edelasse jääb Perimäe kinnistul (KÜ 80201:002:0006, 100% maatulundusmaa) paiknevad hooned, sh elamu.

Ülejäänud kinnistud Sillamäe sadamast (linnast) lääne ja edela poole jäävas lähipiirkonnas on kas hoonestamata või on hooned varemetes. Valdavalt on tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistutega.

Kultuurimälestised ja pärandkultuuriobjektid: tootmisterritooriumile lähimad kultuurimälestised on kaks kultusekivi (registrinumbrid 9157 ja 9158; arheoloogiamälestised) enam kui 1,3 km kaugusel loode suunas Toila vallas Päite külas Perimäe kinnistul. Enam kui 1,4 km kaugusel loode suunas paiknevad asulakoht ja rauasulatuskoht (reg nr 9156; arheoloogiamälestis) Toila vallas Päite külas Suurekivi, Madikse ja Merevälja kinnistutel.

Tootmisterritooriumile lähimad pärandkultuuriobjektid on umbes 1,7 km kaugusel Päite külas - kadastik (ainuke ulatuslik kadastik Toila vallas pankrannikul, säilinud 20-50%) , Päite prožektorjaam (märgid maastikus säilinud) ning Päite koolimaja (hoone hävis tulekahjus, märgid maastikus säilinud).

Geoloogilised ja hüdrogeoloogilised tingimused: maastikuliselt jääb Sillamäe sadama ja tööstusala piirkond Viru lavamaa maastikurajooni (lubjakivi-liivakivi platoo) põhjaserva ja Soome lahega piirnevale klindieelsele alale. Lavamaa maastiku eripära on kujundanud rõhtkihilise paese aluspõhja maapinnalähedus ja lõhestatus tektoonilistest lõhedest, mandrijää valdavalt kulutav tegevus, Soome lahe kliimaatiline mõju ning inimtegevus (peamiselt põlevkivi ja turba tootmine). Inimtegevuse mõjul on oluliselt muudetud Viru lavamaa pinnamoodi ning põhja- ja pinnavete liikumist.¹

Piirkonnas avaneb kesk-ordoviitsiumi lubjakivi, mille pealispind jääb 0,30–1,60 m sügavusele maapinnast (absoluutkõrgusel 34,05–36,70 m). Lääne suunas pakseneva lubjakivikompleksi kogupaksus on 3,60–9,10 m. Lubjakivi ülaosa on paiguti kuni 3,10 m ulatuses murenenud või väga lõheline, sügavamal praktiliselt murenemata. Lubjakivikiht lasub glaukoniitliivakivikihil, mille paksus on 0,35–0,70 m. Glaukoniitliivakivikihi all paikneb 1,15–1,65 m paksune diktüoneemakilda kiht (7,60–10,10 m sügavusel maapinnast). Eelpoolloetletud kihtide all lasub Ordoviitsiumi-Kambriumi liivakivikompleks orienteeruva paksusega 20 m.

¹ Arold, Ivar. Eesti maastikud. Tartu, Tartu Ülikooli Kirjastus, 2005

Tootmisterritooriumil ja selle lähiümbruses looduslik pinnakate ja lubjakivikompleksi ülemised kihid puuduvad, kuna need on eemaldatud kuni veepidemeni. Veepidemeks oleva glaukoniitsavi ja diktüoneemakilda peal võib peale suuremaid sadusid ja lume sulamist tekkida ajutise iseloomuga ülavesi, pinnasevett ei esine.

Tootmisterritooriumist 250 m lõunas looduslikul alal on säilinud Siluri-Ordoviitsiumi veekiht. Tootmisterritooriumil on maapinnale lähimaks põhjaveehorisondiks ordoviitsium-kambriumi veekompleks, mis levib liivakivis ja avaneb põhja poole jääval klindiastangul. Veevarustuses on eelkõige kasutuses kambrium-vendi veekompleksi põhjavesi, mis asub paksu kambriumi savi kihi all (lähedal asuva Sillamäe jäätmehoidla all on kihi paksus üle 50 meetri).

Pinnavesi: ala piirab kagust endine Ukuoru oja org. Oja on ümber suunatud krundi läänepiirile kaevatud ojasängi. Suuremad pinnaveekogud piirkonnas puuduvad.

Mererannik jääb tootmisterritooriumi loodeosast ca 137 m kaugusele. Ranna piiranguvöönd ulatub tootmisterritooriumile Kesk tn 2c kinnistul asuva raudtee-estakaadi lääneosani. Piiranguvöönd ei ulatu Kesk tn 2n kinnistule. Kavandatav laiendus jääb piiranguvööndist väljapoole.

Taimestik ja loomastik, rohevõrgustiku toimimine: tootmisterritooriumil ja selle lähiümbruses arvestatav püsitaimestik puudub, sest looduslik kasvupinnas on kooritud ja maapinda on süvendatud. Sadama territooriumist ca 40 m lääne pool esinevad poollooduslikud paepealsed niidukooslused. Tootmisterritooriumist läänes levivad põllumajandusmaad.

Kogu Sillamäe sadama territoorium on tarastatud kõrge aiaga, mis on keskmistele ja suurtele loomadele läbimatu. Üle käsitletava ala ei kulge ka ökoloogilisi koridore, mida mööda loomad võiksid liikuda. Seega puudub loomadel lisaks võimalusele liikuda alale ka vajadus alale tungida. Tegemist on alaga, mis on loomade elupaigana ebasobiv ning kavandatav tegevus seda olukorda märkimisväärselt ei muuda. Kuna ala on taimestumata, puudub sellel ka püsilinnustik.

Piirkonna roheline võrgustik on määratud Ida-Virumaa teemaplaneeringuga Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused (kehtestatud 2003.a). Koostamisel olev Ida-Viru maakonnaplaneering tugineb eelnimetatud teemaplaneeringule, täpsustades roheline võrgustiku paiknemist ja kasutustingimusi vastavalt vajadusele ning silmas pidades kehtivate üldplaneeringute ja teemaplaneeringute ning detailplaneeringute andmeid ja roheline võrgustiku eesmärkide täitmist. Kavandatav terminali laiendus ei välju tarastatud sadama-ala piiridest, st mõju rohevõrgustikule puudub.

Kaitstavad loodusobjektid: vastavalt LKS-le § 4 on kaitstavateks loodusobjektideks:

- kaitsealad (sh kaitsealused pargid);
- hoiualad;
- püsielupaigad;
- kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid;
- kaitstavad looduse üksikobjektid;
- kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid.

Vastavalt Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS-e) ning Maa-ameti looduskaitse ja Natura 2000 kaardirakenduse andmetele asub kavandatava tegevuse lähipiirkonnas Päite maastikukaitseala (KLO1000206), millega samades piirides asub Päite loodusala (EE0070123) – vt Kaart 2. Muid kaitsealasid, hoiualasid ega püsielupaikasid (sh projekteeritavaid), kaitsealuste taime- ja loomaliikide kasvukohti ja elupaiku ega kohalikul tasandil kaitstavaid loodusobjekte vaadeldavas piirkonnas registreeritud ei ole.

Kaart 2. Päite loodusala (roheline ala) paiknemine AS DBT tootmisterritooriumi suhtes. Aluskaart: Maa-Ameti Kaardiserver.

Päite MKA kaitse-eesmärk ühtib Päite loodusala kaitse-eesmärgiga, milleks on loodusdirektiivi² I lisa elupaigatüüpide – rusukallete ja jäarakute metsade (9180*, esmatähtis elupaigatüüp) ning lubjakivipaljandite (8210) – kaitse.

Laiendatav terminali osa ja loodusala vahele jääb olemasoleva terminali taristu. Samasse piirkonda kavandatava sarnase tegevuse mõjude prognoosimisel järeldati, et tegevustel mõju loodusala kaitse-eesmärkidele puudub³. Samas kinnitati Päite loodusala Natura-alana 12.12.2008, st hiljem kui hinnati olemasoleva BCT terminali rajamise keskkonnamõju (st KMH käigus tuleb teha asjakohane hindamine võimalikust mõjust Natura 2000 alale).

Kliimaatilised tingimused: Sillamäe linnale lähima meteoroloogiajaama (Narva-Jõesuu) pikaajalised näitajad on järgmised⁴:

Õhutemperatuur:

■ aastane keskmine	6,1 °C
■ kõige soojema kuu (juuli) ööpäeva keskmine	18,9 °C
■ kõige külmema kuu (veebuar) keskmine	-5,4 °C.

² EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ

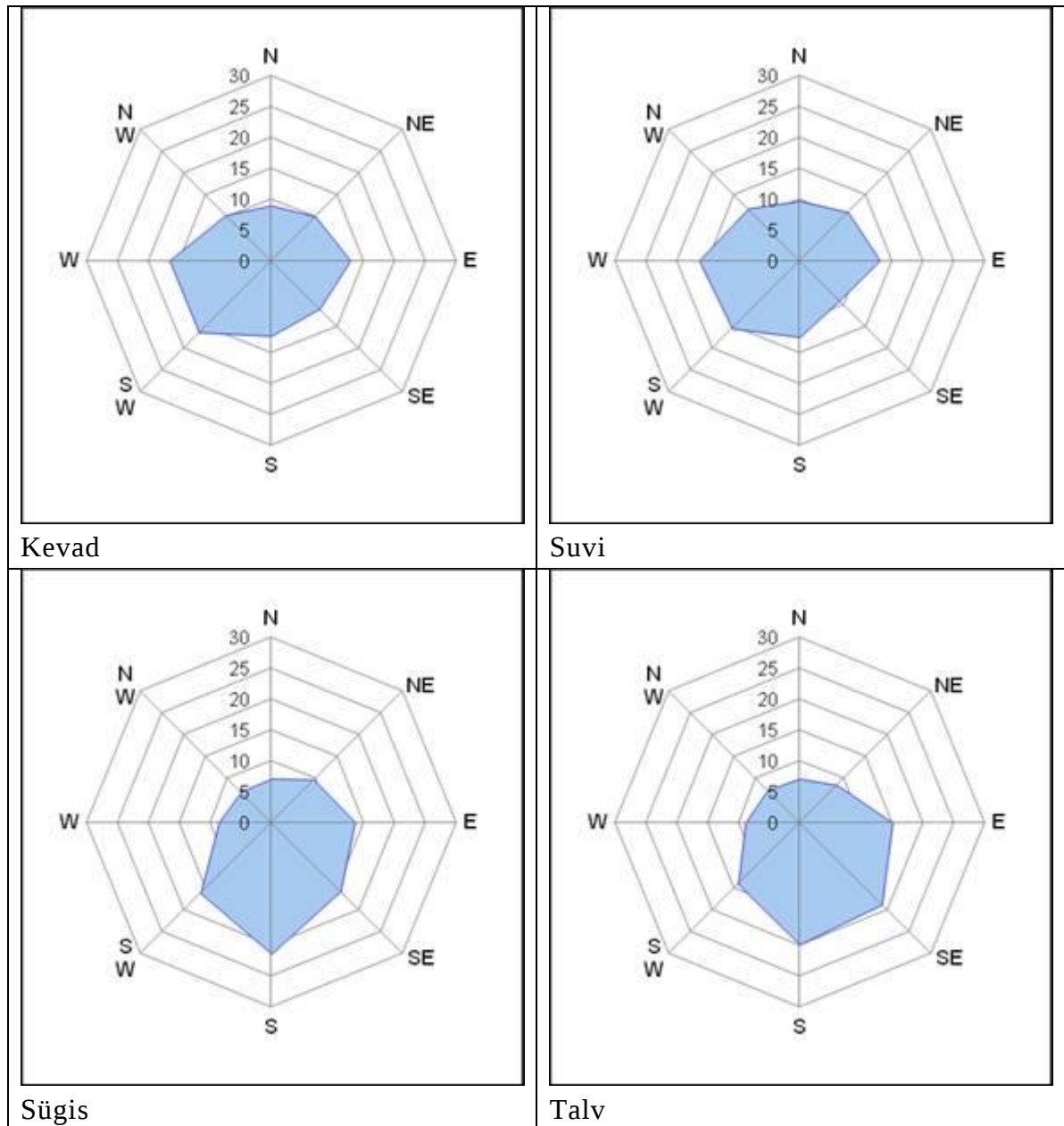
³ EuroChem Terminal Sillamäe Aktsiaseltsi keskkonnamõju hindamise programm. Skepast & Puhkim OÜ, Programm tunnustatud nõuetele vastavaks Sillamäe Linnavalitsuse 08.12.2016 korraldusega nr 665-k

⁴ Sillamäe välisõhu pidevseire programm. Alkranel OÜ, Tartu 2010-2011. <http://sillamae.kovtp.ee/et/valisohk>

Tuulekiirus:

■ aasta keskmine	2,9 m/s
■ kõige vaiksem ühe kuu (veebuar) keskmine	1,9 m/s
■ kõige suurem ühe kuu (detsember) keskmine	4,5 m/s.

Tuule suuna ja tuulevaikuse sagedus (protsendiline jaotus) aastaaegade lõikes on toodud tuulteroosidel % (joonis 2). Kevad-suvisel perioodil puhuvad tuuled valdavalt läänest ja edelast. Sügis-talvisel perioodil aga lõuna ja kagutuuled.

Joonis 2. Sillamäe piirkonnale omane tuulteroos aastaaegade lõikes⁵

⁵ Sillamäe välisõhu pidevseire programm. Alkranel OÜ, Tartu 2010-2011. <http://sillamae.kovtp.ee/et/valisohk>

Välisõhu kvaliteet: AS DBT BCT terminalile on väljastatud 2011. aastal välisõhu saasteluba nr L.ÕV/319899. Aastane lubatud ammoniaagi heitkogus on terminalis kokku 12,347 t/a. Ammoniaaki lendub mahutitest, sadamakaitl, raudteesisternide ja tankeri lahtiühendamisel, raudtee-estakaadilt, kompressoritest, mahutitest, sadamakaitl ning torustikust. Tõrvikust lenduvad heitkogused propaani põletamisel on NO_x – 0,103 t/a, CO – 3,693 t/a, VOC-com – 0,703, PM-sum – 0,172 t/a.

2010.-2011. aastal tehti Sillamäe linna territooriumil asuvate välisõhu saasteallikate põhjalik inventuur (Alkranel OÜ eelnevalt viidatud töö). Tuvastati, et linna territooriumil on väljastatud välisõhu saasteload ja keskkonnamuudatusload kokku 15 ettevõttele (vt Kaart 3). Esitati ülevaade kõikide ettevõtete summaarsest lubatud õhusaaste heitkogustest ja leiti ka summaarse koostõju hajumiskontsentratsioonid (kõige suuremaks hinnati koostõju aroamatsetel süsivesinikel, ca 0,65 SPV₁, teiste saasteainete puhul ei ületanud koostõju saastetase 0,2...0,3 SPV₁). Arvestades võimalike muudatusi olemasolevate ettevõtete töös ja ka uusi kavandatavaid tegevusi, antakse KMH aruandes täpsustatud ülevaade nende saasteainete heite osas, mis võivad välisõhku sattuda BCT terminalist.

Kaart 3. Sillamäe linna territooriumil paiknevad välisõhu saasteluba või keskkonnamuudatusload omavad ettevõtted [6]: 1 - AS BCT, 2 - AS Ökosil, 3 - AS Alexela Sillamäe, 4 - AS TankChem, 5 - Infotöötlemise OÜ (end AS Polyform), 6 - AS SilSteve laoplatz, 7 - AS Norwes Metall, 8 - AS Ecometal, 9 - AS Esfil Tehno, 10 - AS Sillamäe SEJ, 11 - AS ALTT (Sillamäe Betoonitehas, AS ALTT 2009. aastast pankrotis), 12 - AS SilSteve, 13 – Krunk OÜ (end AS Askju), 14 - AS Olerex, 15 - AS Neste Eesti ja 16 – AS Silmet. [Allikas: Sillamäe välisõhu pidevseire programm. Alkranel OÜ, Tartu 2010-2011]

Sillamäe linna ja sadama-ala piiri lähistele on paigaldatud õhuseirejaam (aadress Sõtke 1, jaam töötab 2014. a juulist), mille abil on võimalik süsteemselt jälgida Sillamäe piirkonna ettevõtete tegevuse mõju piirkonna välisõhu kvaliteedile. Sillamäe seirejaamas mõõdetavad

saasteained on aromaatsed süsivesinikud (benseen, ksüleen isomeerid, toluen), alifaatsed süsivesinikud (NMHC), ammoniaak (NH_3), peened osakesed (PM_{10}), eriti peened osakesed ($\text{PM}_{2,5}$), osakesed, üldtolm (TSP), lisaks mõõdetakse meteoandmeid; välisõhu temperatuur, tuule tugevus ja tuule suund (10 m kõrgusel maapinnast).

Kõigile ametkondadele ja avalikkusele on õhuseirejaama mõõtmistulemused Airviro⁶ süsteemis reaalajas nähtavad. Jooksvate seireandmete põhjal on välisõhu kvaliteet seirejaama piirkonnas enamasti väga hea või hea, kuid aeg-ajalt on seirejaam registreerinud ammoniaagi piirväärtuste ületamisi. Näiteks 2015. a I poolaastal oli NH_3 mõõdetud kontsentratsioon 15 korral kõrgem kui $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ammoniaagi 1 tunni keskmine saastetaseme piirväärtus), samas ei puhunud ühegi juhul tuul BCT terminali ega kaide suunalt. Kõige kõrgem kontsentratsioon, mille saaks tuule suuna järgi siduda ammoniaagiterminliga, oli $61,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. 2016. a oli tunnikeskmise piirväärtuse ületamisi 10 korda, 24 tunni keskmist piirväärtust $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ületati 13 päeval. KMH programmi eelnõu koostamise ajal, 2017. a jaanuari I poolel, oli kõige kõrgem 1 tunni keskmine NH_3 kontsentratsioon $105 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (16.01.2017 kell 13,00, tuul ei puhunud BCT terminali suunast)..

Muude ammoniaagiterminali allikatest välisõhku viidavate saasteainete saastetasemetega teadaolevalt probleeme ei ole.

Lõhnaainete seire: Eesti Keskkonnauuringute Keskus (EKUK) teostas Keskkonna-inspektsiooni tellimusel 2014.a Sillamäe linnas ja Vaivara piirkonnas välisõhu kvaliteedi mõõtmisi lõhnaainete tuvastamiseks⁷. Uuringu raames mõõdeti välisõhus vesiniksulfiidi, aromaatsete süsivesinike (benseeni, etüülbenseeni, ksüleeni, tolueni) ja lenduvate orgaaniliste ühendite sisaldust. Lisaks teostati kahe liikuva õhulaboriga välisõhu pidevmõõtmisi kokku 110 päeva mõlemas mõõtekohas (kokku 220 mõõtepäeva). Täisautomaatsete õhuanalüsaatoritega mõõdeti vesiniksulfiidi (H_2S) ja alifaatsete süsivesinike (NMHC) kontsentratsioone ning lisaks meteoroloogilisi parameetreid nagu välisõhu temperatuur, õhuniiskus, tuule kiirus, tuule suund. Samuti mõõdeti erinevate naftaproduktide ja põlevkiviõli laadimisel eralduvate lõhnaainete sisaldust olfaktomeetriselt ja paralleelselt määrati emissiooniproovides vesiniksulfiidi, lenduvate orgaaniliste ühendite, vesiniksulfiidi, dimetüülsulfiidi ja metüülmerkaptani sisaldused. Mõõtmiste eesmärgiks oli tuvastada piirkonna elanike kaebusi esile kutsuva ebameeldiva lõhna võimalikke põhjuseid konkreetsete saasteainete näol ja saasteallikate asukohtasid. Uuringu tulemusena tuvastati lõhnaäiringu esinemine sagedamini kui 15% aasta lõhnatundidest Sillamäe linnas ja Sillamäe linnast lõuna suunas paiknevas piirkonnas. Lõhnaäiringu põhjustab redutseeritud väävliühendite heide, mille eeldatavateks allikateks on Eesti Energia Õlitööstus Auveres ja põlevkiviõli laadimine Sillamäe sadamas.

Tõenäoliselt ei ole ühegi lõhnakaebuse põhjustajaks ammoniaak – ammoniaagi lõhnalävi on oluliselt kõrgem kui saastetaseme piirväärtus olles 5 ppm ($3\,750 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Sillamäe õhuseirejaamas registreeritud kõrgeimad tasemed on ca 10 korda väiksemad.

Müra ja vibratsioon: terminali tööprotsessid ei tekita märkimisväärtset müra. Peamiseks müraallikaks on manööverdavad vedurid ja rongikoosseisud. Rongikoosseisude liikumine ning manööverdamine sadama territooriumil ja raudtee-estakaadil tekitab lokaalset vibratsiooni. Samuti võib vibratsioon kaasneda ehitustegevusega.

Sillamäe sadama territooriumil kavandatavate tegevustele tehtud varasemate KMHde käigus on järeldatud, et sadama territooriumil toimuvate ehitustegevuse müra ja vibratsioon

⁶ <http://airviro.klab.ee/>

⁷ Välisõhu kvaliteedi, lõhnaäiringu ja saasteainete heitkoguste hindamine Ida-Virumaal Sillamäe linnas ja Vaivara piirkonnas. Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ, Tallinn 2014; http://airviro.klab.ee/uploads/kkisilla_21012015.pdf

ei ole olulise mõjuga. Kavandatav terminali laiendus hakkab kasutama sadama olemasolevat taristut, sh raudteed ja kaisid, samuti ei kavandata uusi juurdepääsuteid sadamale.

Erinevate mürauringute käigus ei ole tuvastatud müra normtasemete ületamist. Eesti Keskkonnauuringute Keskus viis linnaõhu kvaliteedi hindamise raames läbi ka mürauringud Sillamäel⁸. Müra ekvivalenttase oli vahemikus 55,4 – 62,1 dB.

Sillamäe linna iseloomustab öisel ajal pidev tööstusliku iseloomuga mürafoon, mille allikaks on eeldatavalt Sillamäe linna Kesk tn 2 tööstusalal tegutsevad ettevõtted. Aeg-ajalt liitub tööstusmürale sadamasse või sadamast sõitvate rongide müra, esineb ka üksikuid mürasündmusi – eelkõige rongide pidurdamisel ja koosseisude liitmisel tekkivad kolksatused. Tööstusmüra tase kesklinna piirkonnas ja Ranna tee merele avatud kohtades on veidi väiksem II kategooria alade tööstusmüra öise piirtasemest 45 dB, sadamast ja tööstusalast kaugemal asuvates elamurajoonides on öine müratase üldiselt 38...40 dB⁹.

Tallinn-Peterburi maantee ja Tallinn-Narva raudtee vahelisel alal paiknevad suvila-piirkonnad, mille vahelt Sillamäe sadamasse tulev raudteeharu läbi läheb. Sillamäe sadama rajamisel, sh keskkonnamõju hindamisel, arvestati sadama planeeritud kaubakäibeks 12 mln t/a. Sadama raudteejama tegelik veoste käive oli kõige suurem 2014. a - 6,658 mln tonni (2015. a. 4,301 mln t, 2016. a 4,265 mln t)^{10,11}, mis tähendab, et kahes suunas kokku liikus 11-12 rongi ööpäevas, sh vähemalt 4 rongi öisel ajal (rongikoosseisu pikkus on 900 m, liikumiskiirus 20-30 km/h). Senistes sadama-alaga seotud keskkonnamõju hindamistest on järeldatud, et üksikute rongide möödasõidud võivad mõjuda häirivalt nii päevasel kui öisel ajal, kuid seadusandlusest lähtuvalt ei ole tegemist ülenormatiivse mõjuga¹².

Meretransport: Sillamäe sadama rajamisel, sh keskkonnamõju hindamisel¹³, arvestati sadama planeeritud kaubakäibeks 12 mln t/a. Sadama tegelik mereveoste käive oli kõige suurem 2014. aastal – 7,462 mln tonni (2015. a. 5,34 mln t, 2016. a prognoos 6,7 mln t)¹⁰.

Sillamäe sadama kaubakäive 12 miljonit t/a moodustab ~3,6 % Läänemere idaosa sadamate summaarsest kaubakäibest (lähteandmed KPMG uuringust¹⁴).

Ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted: vastavalt kemikaaliseadusele ja majandus- ja taristuministri 11.02.2016 määrusele nr 10 „Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord“, kuulub AS DBT Sillamäe BCT terminal A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka. Terminali ohuala raadius on 4 300 m - ammoniaagi suuremahulise lekke korral tekkida võiva mürgise gaasipilve leviku kaugus (vt Kaart 4). Sillamäe sadama piirkonnas asuvate teiste ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete loetelu on esitatud tabelis 1. Kaardil 4 on toodud nende ettevõtete asukohad ja ohualad.

⁸ Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ. Linnade välisõhu kvaliteedi kompleksse hindamise analüüs. Tallinn 2013. <http://sillamae.kovtp.ee/et/valisohk>

⁹ Hendrikson&Ko OÜ. SIA Tolmets Eesti filiaali metallijäätmete käitlemise müra hinnang Sillamäe sadamas ja linna elamualadel. Töö nr 2079/14, Tartu-Sillamäe 2014.

¹⁰ http://www.silport.ee/Silport_esitlus_2016.pdf

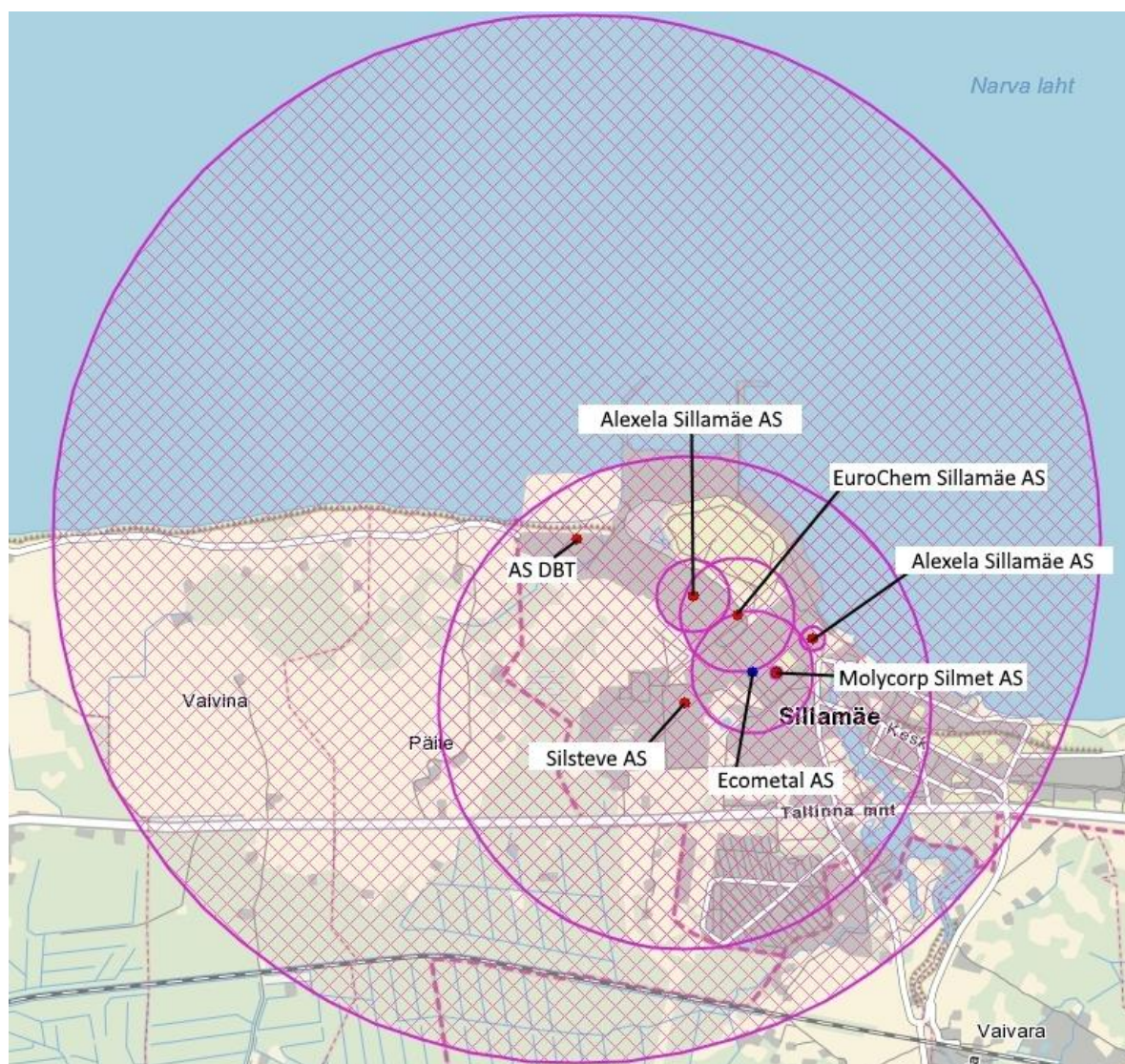
¹¹ Tehnilise Järelevalve Amet. Raudteeinfrastruktuuri ja raudteeveeremi nõuetele vastavuse kontrollimise aruande 1. osa. Tegevuste analüüs 2016. aasta kohta.

¹² Hendrikson&Ko OÜ. Sillamäe Kesk tn 2d kavandatava naftatöötlemistehase keskkonnamõju hindamine (KeHJS § 26 alusel). Töö nr 1936/13, Tartu 2014

¹³ E-Konsult OÜ. Sillamäe sadama infrastruktuuri rajamise KMH. Töö nr E-932. Tallinn 2005

¹⁴ KPMG Baltics OÜ. Transport ja logistika: Merekaubavedu Läänemere idakaldal.

<http://www.kpmg.com/EE/et/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Foorum/Documents/kpmg-foorum-kevad-2013/foorum-kevad2013-jamasaneose.pdf>

Kaart 4 (Maa-Ameti Kaardiserver). Ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete ja nende ohualade paiknemine Sillamäe piirkonnas. A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtted on märgitud punasega; sinisega ohtlik ettevõtte.

Tabel 1. Ohtlikud ettevõtted AS DBT terminali ohualas. Allikas: Maa-ameti ohtlike ettevõtete kaardirakendus (seisuga 18.11.2016)

Ettevõtte	Aadress	Ohtlikkuse kategooria	Ohuala raadius	Käideldavad kemikaalid
Silsteve AS	Ehitajate tee 1k, Sillamäe	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	2 021 m	ammooniumnitraat
Alexela Sillamäe AS terminal	Kesk 2b, 2g, 2u, Sillamäe	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	300 m	raske kütteõli, vaakumgaasõli, põlevkiviõli, diislikütus
Alexela Sillamäe AS (sisepark)	Kesk tn 2p, Sillamäe	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	100 m	põlevkiviõli
EuroChem Sillamäe Terminal AS	Kesk tn 2a, Sillamäe	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	467 m	metanool, tolueen, etanool, atsetoonitsüaanhüdriid, diislikütus
Ecometal AS	Kesk 2/26, Sillamäe	ohtlik	500 m	arsen, seleen, ärritavad ja kahjulikud kemikaalid
Molycorp Silmet AS	Kesk 2, Sillamäe	A-kategooria suurõnnetuse ohuga	50 m	vesinikfluoriidhape, vesinik-kloriidhape, lämmastikhape, väävelhape, ammoniaakvesi (25%)

Veeldatud (veevaba) ammoniaak kuulub mürgiste kemikaalide hulka, millega seotud avariilised juhtumid võivad tekitada kriisiolukorraks muutvaid hädaolukordi. Kemikaaliseadusest lähtuvalt on AS DBT BCT terminalile koostatud ohutusaruanne (koostatud veebruaris 2010, viimane ülevaatus märtsis 2016, milles sisaldub riskianalüüs) ja hädaolukorra lahendamise plaan. Terminalile omistatud ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001 sertifikaadid.

Terminali ohutuse tagamise süsteemi eesmärgiks on terminalis suurõnnetuste ja muude ohtlike sündmuste või juhtumite ennetamine, mis võivad põhjustada kahjustusi inimeste tervisele või keskkonnale ning tekitada materiaalselt kahju. Seatud eesmärkide saavutamiseks järgib AS DBT BCT Terminal järgmiseid põhimõtteid:

- suurõnnetuste ja muude ohtlike sündmuste ennetamine on ettevõtte tegevuse prioriteediks;
- kaasaegse ja ohutu töötehnoloogia kasutamine terminalis;
- süsteemne lähenemine tööstusohutuse tagamisele;
- riskide operatiivjuhtimine;
- iga töötaja personaalne vastutus ettevõttes vastuvõetud tööstus-, keskkonnakaitse- ja tööohutuse nõuete järgimise eest;
- aja-, inim-, finants- ja muude ressursside olemasolu tagamine suurõnnetuste ja muude ohtlike sündmuste ennetamiseks;
- töötajate ja väliste huvitatud osapoolte teaduslikkuse tõstmine ettevõtte tegevusest tööstusohutuse, kriisiolukorra ennetamise ja likvideerimise valmiduse valdkonnas;
- tööstusohutuse seadusandluse nõuete järgimine;
- ettevõtte juhtkonna pühendumus tööstusohutuse tagamise küsimustele;
- järjepidev ohutuse tagamise süsteemi parendamine terminalis.

4. KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

Kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb arvestada mitmete strateegiliste planeerimis- ja arengudokumentidega. Olulisemad arvesse võetavad strateegilised dokumendid on:

Sillamäe linna üldplaneering: Sillamäe linna üldplaneering on kehtestatud Sillamäe Linnavalikogu 26.09.2002 määrusega nr 43/102-m.

Sillamäe sadama, sh tootmisterritooriumi piirkonnas on üldplaneeringut muudetud järgmise detailplaneeringuga: Sillamäe Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Türsamäe, Sõtk 1, Sõtk 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade detailplaneering (Sillamäe sadama detailplaneering; OÜ E-Konsult töö nr E1019).¹⁵ Nimetatud detailplaneering muudab linna üldplaneeringut kogu Sillamäe sadama ala ulatuses.

Üldplaneeringuga tasandil tuleb hinnata ka kavandatava tegevuse suhtes planeerimisseaduse § 95 kohaldamise vajadust. See käsitleb olulise ruumilise mõjuga ehitiste (ORME) asukohavalikut – see valitakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu alusel ja tuleb kaaluda mitut asukohta. Planeerimisseaduse § 95 lg 2 alusel vastuvõetud olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekirja¹⁶ punkt 2 järgi on ORME „*ohtlikud, A- või B-kategooria ettevõtted, milles käideldakse mürgiseid gaase alates 10 tonnist, või A- ja B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtted, milles käideldakse plahvatusohtlikke aineid, segusid või tooteid, välja arvatud juhul, kui nimetatud ehitist kavandatakse olulise ruumilise mõjuga ehitise territooriumile või selle vahetusse lähedusse, kus asub käesolevas punktis või punktis 1 nimetatud ehitisi, või see on ette nähtud kehtestatud üld- või detailplaneeringuga*“. Sillamäe sadam on ORME, terminali laiendamisega ei väljuta üldplaneeringuga kehtestatud sadama-ala piiridest, ning ka olemasolev BCT terminal vastab määruse nr 102 punkt 2 määratlusele. Seega ei kohaldata kavandatava terminali laiendusele kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise nõuet.

Sillamäe sadama detailplaneering: 2006. aastal kinnitatud detailplaneeringu koostamise eesmärk oli planeeritava maa-ala maakasutuse ja ehitusõiguse määramine ning sadama ala maa (sadama funktsionaalseks tegevuseks kasutatava maa) määramine. Oluline on ka märkida, et sadama detailplaneeringuga on määratud ehitusõiguse põhimõtetena, et ehitiste arv ning paiknemine planeeringualal määratakse ehitusprojektiga.

Detailplaneeringut on hiljem krundipiiride osas täpsustatud eesmärgiga korrastada Sillamäe sadama maa-ala maakasutust¹⁷ - Vabariigi Valitsuse 23.10.2008 määrusega nr 155 „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord“ liigitati sadamaehitiste maa tootmismaa sihtotstarbega maade hulka (tootmismaa on tootmis- ja tööstusehitiste alune ja neid ehitisi teenindav maa). Planeeringus on arvestatud võimalikult erineva funktsionaalsusega terminalide rajamise võimalusega.

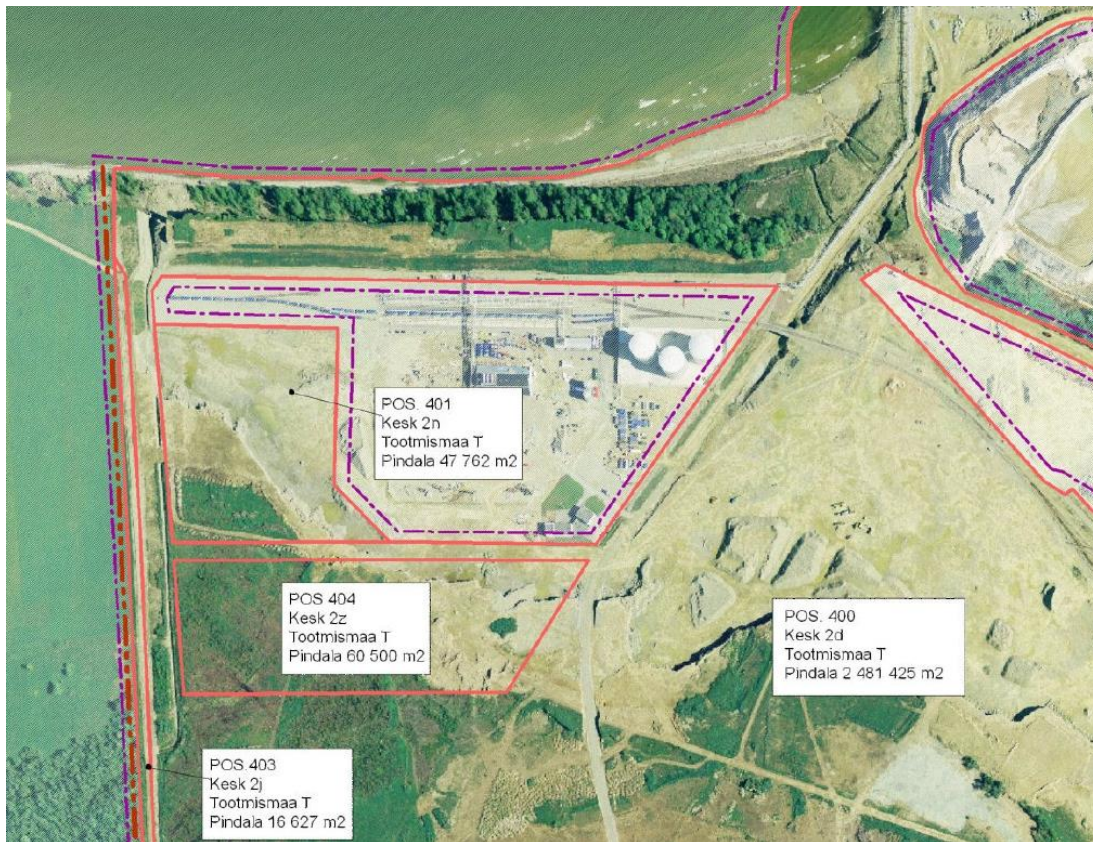
Kesk tn 2c (pindala ca 12,49 ha), Kesk tn 2n (pindala ca 4,78 ha) ning lähipiirkonna maakasutuse sihtotstarve on detailplaneeringu järgi tootmismaa (vt.

¹⁵ Kehtestatud Sillamäe Linnavalikogu 12.07.2006 otsusega nr 38-o "Detailplaneeringu kehtestamine"

¹⁶ kinnitatud Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrusega nr 102

¹⁷ Sillamäe sadama territooriumi (katastriüksused Kesk 2d (välja arvatud Päite paekalda ala), Kesk 2, Kesk 2u, Kesk 2a, Kesk 2n, Sõtk 1d, Kesk 2p, Ehitajate 3, Ehitajate 1h, Ehitajate 1k, Ehitajate 6, Ehitajate 1a ja Kesk 2j) detailplaneering. Koostaja OÜ E-Konsult (töö nr E1250), kehtestatud Sillamäe Linnavalitsuse 02.02.2012 korraldusega nr 74-k.

Joonis_3).

Joonis 3. Väljavõte Sillamäe sadama territooriumi detailplaneeringu põhijoonisest (OÜ E-Konsult töö nr E1250)

Ida-Viru maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonningimused“ kehtestati Ida-Viru maavanema 11.07.2003 korraldusega nr 130. Maakonnaplaneering määratleb roheline võrgustiku ning väärtuslike maastike paiknemise Ida-Virumaal, seab tingimused rohevõrgustiku toimimise tagamiseks ning annab soovitusel väärtuslikel maastikel tegutsemiseks. Teemaplaneeringu tulemused on alusmaterjaliks linnade ja valdade üldplaneeringute koostamisel ja täiendamisel, jm. Rohelise võrgustiku osas on teemaplaneeringus välja toodud perspektiivsete kaitsemetsade asukohad ning säilitamise vajadus.

Sillamäe sadama territooriumil ei paikne ükski teemaplaneeringus määratletud väärtuslik maastik, samuti ei ole territoorium rohevõrgustiku osaks.

Ida-Viru maakonnaplaneering: Ida-Viru maakonnaplaneering on kehtestatud 1999. aastal. Koostamise lõppjärgus (esitatud 2016. a aprillis järelevalvesse) on uus maakonnaplaneering, mis sätestab maakonna ruumilise arengu põhisuunad ja annab tingimused üldplaneeringute koostamiseks. Uue maakonnaplaneeringu järgi on Sillamäe sadama puhul oluline juba planeeritud alade kasutuselevõtmine.

Kokkuvõttes saab järeldada, et AS DBT Sillamäe keemiaveoste terminali laiendamine Kesk tn 2c ja Kesk tn 2n kinnistutel on kooskõlas kehtivate strateegiliste planeerimis-dokumentidega, nende muutmine või täiendamine kavandatava tegevuse lubamiseks ei ole vajalik.

5. KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV OLULINE KESKKONNAMÕJU, EELDATAVAD MÕJUALLIKAD, MÕJUALA SUURUS NING MÕJUTATAVAD KESKKONNAELEMENDID

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on hinnata ja kirjeldada kavandatava tegevuse elluviimisega ja ka olemasoleva olukorra säilitamisega kaasnevat eeldatavat olulist mõju keskkonnale, analüüsida selle mõju vältimise või leevendamise võimalusi ning teha ettepanek sobivaima lahendusvariandi valikuks.

Olemasoleva terminali rajamise keskkonnamõju Kesk tn 2c kinnistule hinnati 2007. aastal „Sillamäe keemiaveoste terminali ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine“ aruandes (OÜ E-Konsult E1084). Kesk tn 2n kinnistule ammoniaagimahutite paigutamise keskkonnamõju eelnevalt hinnatud ei ole. Hindamisel arvestatakse terminali kogu kavandatava laiendamisega – tõenäoliselt toimub laiendamine etappidena (ptk 2 on kirjeldatud, millised mahutid rajatakse hiljem), kuid mõju hinnang antakse terviklahendusele.

Terminali laiendamisel kasutatakse sama tehnoloogiat, mis olemasoleva terminali rajamisel. Rajatakse täiendavad ammoniaagi ja vedelväetise mahutid ning täiendav avariitõrvik. Uusi estakaade ega kaisid ei rajata, kuid mõnevõrra suurenevad nii raudteetsisternide tühjendamiskiirus kui hoiumahutitest laevale laadimise kiirus. Laiendamise tulemusena suureneb ammoniaagi kaubakäive kuni 1,5 korda ja vedelväetisel kuni 1,85 korda.

Kavandatava tegevuse mõjuallikateks on täiendavalt rajatavad mahutid ja avariitõrvik, sh ajutise mõjuallikana nende ehitamine. Ehitustegevuse mõju on eelkõige seotud võimaliku mõjuga pinnasele ja põhjaveele. Varasemate mõju hindamiste käigus on järeldatud et sadama-alal toimuv ehitustegevus ei põhjusta olulist müra jm häiringut. Kuna laiendusega ei kavandata uusi juurdepääse sadamale, ei ole põhjust käesoleva KMH raames detailselt hinnata sadama-alale sisenevate ja sealt väljuvate ehitusmaterjali jm veokite avaldatavat mõju.

Tavapärase tegevuse avaldatav mõju on eelkõige seotud saasteainete heitega välisõhku. Rajatakse uued välisõhu saasteallikad (mahutid, avariitõrvik). Kuna suurenevad ka laadimisvõimsused ja kaubakäive, tuleb hinnata ka olemasolevate saasteallikate hetkheite ja aastase saastekoormuse suurenemisega kaasneva võimaliku keskkonnamõju olulisust. Samas ei muutu oluliselt õhusaaste mõjuala ulatus – kui lähtuda eeldusest, et välisõhu saasteallikate mõjuala määrab ära selle 50-kordne kõrgus¹⁸ ja uute allikate kõrgus on sama, mis vastavatel olemasolevatel saasteallikatel, on maksimaalseks mõjualaks ring raadiusega 3,74 km (kõrgeima olemasoleva saasteallika – tõrviku – absoluutkõrgus on 74,8 m). Samas on olemasoleva ja uue tõrviku vahekaugus ligikaudu 100 m, st teoreetiline mõjuala praktiliselt ei muutu. Tegelik tõrviku mõjuala on oluliselt väiksem – maksimaalse koormusega töötamisel tekib tõrviku hajumismaksimum ca 500 m kaugusel saasteallikast. Välisõhu saasteloa taotlemisel tehtud hajumisarvutuste järgi on terminali seadmetest suurima mõjualaga ammoniaagimahutid ja laadimiskaid – maksimaalse lubatud hetkheite korral tekib ebasoodsates hajumistingimustes 3,7 km kaugusel arvutuslik saastetase, mis moodustab ca 1-2 % NH₃ saastetaseme piirväärtusest¹⁹.

¹⁸ vastavalt Keskkonnaministri 12.11.2013 määrusele nr 66 „Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa vormid ning loataotluse sisule esitatavad nõuded“

¹⁹ Hajumist hinnati Keskkonnaministri 22.09.2004 määruse nr 120 lisa 3 toodud arvutusmetoodikaga

Kõige suurema ulatusega on terminali mõjuala suurõnnetuse korral – suuremahulise ammoniaagilekke korral ulatub mürgise kemikaalipilve ohuala R_o 4 300 m kaugusele.

Terminalist ärajuhitava heitvee kogus ei suurene, kuna lekkekindla pinnakattega alade osakaal jääb samaks – avariivann, kuhu tulevad uued vedelväetise mahutid, on juba välja ehitatud.

Kuna kavandatav terminali laiendus hakkab kasutama Sillamäe sadama olemasolevat või varasemalt planeeritud taristut, sh raudteed ja kaisid ning prognoositav kaubakäive ei ületa koosmõjus teiste kavandatavate tegevustega Sillamäe sadama projekteeritud kaubakäivet 12 mln t/a, ei ole põhjust käesoleva KMH raames detailselt hinnata sadama-alale siseneva ja sealt väljuva kaubatranspordi avaldatavat mõju. Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu – olemasoleva keemiaveoste terminali laendamine, mis on kooskõlas Sillamäe Sadama arenguplaanidega ja vastab strateegilistele planeerimisdokumentidele - ei kaasne sellega ulatuslikumat sotsiaal-majanduslikku mõju, mida peaks KMH käigus hindama.

Mõjutatavateks keskkonnanähtudeks on õhk, pinnas, põhjavesi, heitvee ärajuhtimise kaudu merekeskkond, kavandatava tegevuse mõjualasse jäävad inimesed ja hooned. Lähtuvalt ptk 3 toodud asukoha keskkonnatingimuste ülevaatest puudub kavandatava tegevuse asukohas looduslik taimestik ja loomastik. Samas paikneb kinnistu vahetus naabruses Päite looduskaitseala ja Natura 2000 ala, st tuleb hinnata kavandatava tegevuse mõju Päite loodusalale ja selle kaitse-eesmärkidele.

KMH käigus hinnatakse järgmisi mõjuvaldkondi (hindamismetoodikaid kirjeldatud ptk 6), iga valdkonna puhul arvestatakse koosmõju teiste käitiste ja tegevustega:

- mõju pinnasele ja põhjavee kvaliteedile;
- mõju pinnaveele ja merele;
- mõju välisõhu seisundile ja lõhnaainete levik;
- müra ja vibratsiooni mõju;
- jäätmete, sh laevajäätmed, ja jäätmete käitlusega kaasneva võimaliku keskkonnamõju;
- tegevusega kaasnevaid riske ja suurõnnetuse ohtu, sh ohtlike kemikaalide vedude riskid;
- mõju taimestikule, loomastikule, rohevõrgustikule, kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 aladele;
- mõju maakasutusele;
- mõju inimese tervisele, heaolule ja varale.
- kumulatiivse mõju (st üksikute mõjutegurite kuhjuva mõju) esinemise võimalus.

Kavandatava tegevuse mõjutegurite ja nendest põhjustatud keskkonnamõju minimeerimiseks hinnatakse leevendusmeetmete rakendamise vajadust. Projektilahendusega ja laiendatud terminali käitamisega tuleb tagada vastavus õigusaktide ja parimal võimaliku tehnika (PVT) nõuetele, mõjude hindamise läbiviimisel antakse iga valdkonna puhul vastavushinnangud.

6. HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS

Keskkonnamõju hindamise läbiviimise aluseks on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS), mis annab üldised nõuded keskkonnamõju hindamise läbiviimiseks. Esimese etapina koostatakse keskkonnamõju hindamise programm (käesolev dokument), mis on kava, kuidas keskkonnamõju hindamine läbi viia, sh tuuakse välja KMH käigus hinnatavad mõjuvaldkonnad, ajakava ja kommunikatsiooni plaan erinevate mõjude hindamise protsessi osapooltega.

Keskkonnamõju hindamisel kasutatakse rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtteid ja meetodikaid²⁰. Hindamiskriteeriumite lõplik valik (iga käsitletav teema ptk 5 toodud hinnatavate mõjude loetelus esindab võimalikku kriteeriumi) tehakse töö käigus ja vastav ülevaade esitatakse keskkonnamõju hindamise aruandes.

KMH protsessis kasutatakse nii subjektiivset kogemuslikku (sh ekspertide, menetlusosaliste ja avalikkuse arvamus) kui objektiivset hindamist (uuringute, modelleerimiste jms tulemused). Viiakse läbi õhusaaste ja lõhnaainete heite modelleerimine (mudel AEROPOL või mõni muu atmosfääriõhu kaitse seadusele vastav mudel) ja müratasemete modelleerimine (programm SoundPlan), samuti kemikaaliriskide hindamine lähtudes AS DBT Sillamäe keemiaveoste terminali kaasajastatud riskianalüüsist. Töö käigus valitakse / täpsustatakse sobivaimad hindamismeetodid ja tehnikad vastavalt kerkivatele vajadustele. Olulise hindamise osana kasutatakse geograafilisel infosüsteemil (GIS) baseeruvaid analüüsimeetodeid.

Üldistatult jagunevad KMH läbiviimisel kasutatavad tehnikad kahte kategooriasse:

- mõju identifitseerimise tehnikad (meetodid) – nende abil määratletakse millised ja mil viisil otsesed, kaudsed ja kumulatiivsed mõjud võivad tekkida, sh võimalusel iseloomustatakse mõjutegureid kvantitatiivselt;
- hindamise tehnikad (meetodid) – nende abil määratakse ja prognoositakse mõjude ulatust ja olulisust sõltuvalt mõju kontekstist ja tugevusest (intensiivsusest).

Mõlema kategooria puhul arvestatakse õigusaktidega kehtestatud või muude üldtunnustatud meetodikatega saasteainete tekke kohta ja ka leevendavate meetmete rakendamise nõudeid. Juhul kui saasteainete tekke kohta on kehtestatud piirväärtused (PVT järgsed eriheited, aga ka riiklikul tasandil kehtestatud piirangud nagu saasteainete heite summaarsed piirkogused), antakse KMH aruandes vastavushinnang. Juhul kui tehnoloogilisele protsessile on kehtestatud teatud puhastusseadmete kasutamise nõue, lähtutakse mõju hindamisel eeldusest, et puhastusseadmed töötavad nõuetekohaselt. Samas hinnatakse sel juhul eraldi võimalike avariilukordade esinemisel tekkida võiva mõju olulisust. Lisaks eksperthinnangutele kasutatakse mõjude prognoosimisel analoogiate meetodit (sarnaste projektide rakendamisega kaasnenud mõjude arvestamine).

Keskkonnamõju ruumilist ulatust hinnatakse lisaks kavandatava tegevuse alale ka ümbritseval alal- sealjuures hinnatakse seda erinevate mõjude osas erinevas ruumilises ulatuses, kus konkreetset mõju saab lugeda oluliseks.

KMH käigus selgitatakse välja kavandatava tegevusega seotud mõjutegurid, millel võib eeldatavasti olla oluline negatiivne mõju või ka positiivne mõju. Hinnatakse nii muudatuste olulisust võrreldes olemasoleva olukorraga (st suhtelisel skaala) kui ka kavandatava

²⁰ T. Pöder 2005: „Keskkonnamõju ja keskkonnariski hindamine”; 126 lk; elektrooniline versioon <http://www.envir.ee/et/kmh-uuringud-ja-juhendid>

tegevuse rakendamise järgset mõjuteguri/mõju summaarset väärtust (st absoluutsel skaalal). Negatiivne keskkonnamõju on oluline juhtudel, kui see:

- eeldatavalt ületab tegevuskohas looduskeskkonna taluvust,
- põhjustab kas looduses või sotsiaalmajanduslikus keskkonnas pöördumatuid muutusi või
- seab ohtu inimese tervise või heaolu, kultuuripärandi või vara.

Mõju olulisuse skaala on eeldatavalt järgmine: piirväärtusi ületav oluline mõju, mida ei ole võimalik leevendada (välistaks tegevuse, millega see kaasneb), oluline negatiivne mõju, väheoluline negatiivne mõju, neutraalne mõju või mõju puudub, väheoluline positiivne mõju, oluline positiivne mõju, väga oluline positiivne mõju.

Alternatiivide võrdlemise metoodika: keskkonnamõju hindamise metoodikad sätestavad hea tavana, et alternatiivide vajadus määratakse lähtuvalt tegevuse eesmärgist ja arendusetappidest. Seejuures tuleb välja pakkuda ja seejärel võrdlevalt hinnata reaalseid alternatiive. Sellel põhimõttel tuginevad ptk 2 toodud selgitused võimalike asukohaalternatiivide puudumise kohta.

KMH programmi ptk 2 toodi kavandatava tegevuse kohta välja 3 alternatiivi. Samas on alternatiivi 2 (arendaja kavandatud tegevus piiratud mahu) väljatöötamine ja kaasamine alternatiivide võrdlemisse põhjendatud ainult juhul, kui alternatiivi 1 (arendaja kavandatud tegevus) puhul ilmneb oluline negatiivne keskkonnamõju, mida on võimalik leevendada kavandatava tegevuse mahu vähendamise kaudu.

Sisuliste alternatiivide vähesus mõjutab omakorda alternatiivide võrdlemise metoodika valikut. Alternatiivide võrdlemisel on aluseks võetud T. Põdra koostatud metoodilises juhendis lk 78 toodu: „Keskkonnamõju hindamisel tuleb määrata alternatiivide paremusjärjestus. Nende kvalitatiivsete või kvantitatiivsete plusside ega miinuste pelgast loetelust paremusjärjestuse määramiseks ei piisa, välja arvatud lihtsad juhtumid, kus alternatiive ja mõjusid on suhteliselt vähe ja/või nad on silmatorkavalt erinevad.“

Kui tuleb võrrelda 2 alternatiivi – arendaja soovitud lahendust ja 0-alternatiivi - on need silmatorkavalt erinevad ja otsust on võimalik teha lähtudes eelistatud alternatiivi rakendamisega seotud keskkonnamõju olulisuse määra. Kui üritada igal võimalikul juhul rakendada väiksema keskkonnamõjuga alternatiivi eelistamist, kuigi ka teiste alternatiivide korral ei ilmne olulist keskkonnamõju, oleks arendustegevuse võimalused piiratud jääkreostusobjektide likvideerimise ja jms, kuna muudel juhtudel on 0-alternatiivi keskkonnamõju alati väiksem.

Lähtudes kogemustest sarnaste projektidega on alternatiivide võrdlemiseks otstarbekas kasutada hindepunktide andmise skeemi, kus hindepunktid on antud intervallskaalal. Juhul, kui avaldatav mõju on mõõdetav piirväärtuste suhtes, siis on mõjuskaala seotud piirväärtusega. Muudel juhtudel on tegemist eksperthinnanguga suhtelisel skaalal.

Mõju olulisuse skaala ja nendele vastavad alternatiivide hindamisel kasutatavad hindepunktid on järgmised: piirväärtusi või keskkonnataluvust ületav oluline mõju (-3), oluline negatiivne mõju (-2), väheoluline negatiivne mõju (-1), neutraalne mõju või mõju puudub (0), väheoluline positiivne mõju (+1), oluline positiivne mõju (+2), väga oluline positiivne mõju (+3). Vajadusel võib anda ka 'poolitatud' hindepunkte (nt -1,5). Mõju olulisuse määramisel arvestatakse ka juba olemasoleva terminali jm Sillamäe sadamas ja tööstusalal toimuvate tegevuste avaldatava mõju taset ja selle muutuse määra tingituna kavandatavast tegevusest.

Alternatiivide võrdluse kaasatakse kriteeriumitena eeldatavalt olulised mõjud. Keskkonnamõjud rühmitatakse – mõju inimese tervisele, mõju looduskeskkonnale, sotsiaal-majanduslikud mõjud. Ehitusaegsed mõjud moodustavad eraldi rühma. Iga rühma kohta antakse koondhinnang mõju olulisuse kohta, kuid üksikute teemade hindepunkte ei summeerita (näiteks kui mõju keskkonnale koosneb 3 komponendist ja sisuline alternatiiv saaksid iga komponendi eest -1 hindepunkti, on tegemist ikkagi väheolulise negatiivse mõjuga, st koondhinne on endiselt -1).

Keskkonnamõju hindamise tulemuste dokumenteerimine: KMH aruanne koostatakse ja vormistatakse lähtudes heakskiidetud keskkonnamõju hindamise programmist, KeHJS § 20 nõuetest, ning arvesse võttes üldtunnustatud keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ja hindamismetoodikat.

Aruandes tuuakse välja vajalikud leevendusmeetmed, kavandatava tegevuse ja selle avaldava mõju seirenõuded ja tingimused edasiste tegevuslubade taotlemiseks. Keskkonnamõju hindamine tehakse sellises mahus, et selle järeldusi saab arvestada ehitusprojekti koostamisel ja ehitusloa väljastamisel. Aruanne koostatakse detailsusega, mis võimaldab väljastada keskkonnatingimusi ka keskkonnalubade taotlemisel.

7. KMH PROTSESS JA AJAKAVA

Keskkonnamõju hindamise protsess jaguneb algatamise järgselt kahte faasi: KMH programmi koostamine ning hindamise läbiviimine ja aruande koostamine. KMH läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt KeHJS-s ja muudes avalikku menetlust puudutavates seadustes (haldusmenetluse seadus) sätestatud nõuetele.

KMH läbiviimise etapid (KeHJS 19.11.2016 jõustunud redaktsiooni kohaselt) ja eeldatav toimumise aeg on esitatud tabelis 2. Täpset KMH protsessi ajalist kulgemist on KMH programmi koostamise ajal raske fikseerida (see sõltub menetlusosaliste tegevustest, sh kas nad kasutavad seadusega antud võimalusi menetlustähtaegasid pikendada), seetõttu tuleb ajagraafikut lugeda ligikaudseks tegevuste toimumise ajaks. Täpsustav teave avalikkuse kaasamise ürituste kohta ja KMH aruande avaliku arutelu täpse toimumisaja kohta antakse seadusega ettenähtud korras. Tabelis toodud prognoosi kohaselt võib KMH menetlus kesta kuni märtsini 2018. Kogu keskkonnamõju hindamise protsessi perioodil on KMH töögrupp valmis huvilistele tutvustama töö käiku.

Tabel 2. KMH läbiviimise etapid

KMH etapp	Etapi peamise tegevused, toimumise kestus, muu asjakohane teave	Läbiviimise aeg
KMH algatamine	Sillamäe Linnavalitsuse 06.10.2016.a korraldus nr 546-k Algatamisotsuse muutmine vastavalt AS DBT taotlusele korraldusega 648-k	24.11.2016
KMH algatamisest teavitamine	14 päeva jooksul pärast asjakohase otsuse tegemist: kirjalikult ja teade Ametlikes teadaannetes	11.10.2016 ja 29.11.2016
Ekspertirühm koos arendajaga koostavad KMH programmi (eelnõu)	Programm koostatakse vastavalt KeHJS § 13 nõuetele.	november-detsember 2016
Arendaja esitab KMH programmi (eelnõu) otsustajale	Programm esitatakse Sillamäe Linnavalitsusele	17.01.2017
Nõuetele vastavuse kontroll ja edastamine asjaomastele asutustele seisukoha esitamiseks	Sillamäe Linnavalitsus 14 päeva jooksul KMH programmi saamisest	24.01.2017 kirjaga nr 6-2/203-1
KMH programmi kohta seisukoha esitamine otsustajale	Asjaomane asutus, lähtudes oma pädevusvaldkonnast, 30 päeva jooksul KMH programmi saamisest	Kirjad laekusid kuni 24.02.2017
Otsustaja seisukoht KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta	Otsustaja kujundab asutuste seisukohti arvestades oma seisukoha 14 päeva jooksul asjaomaste asutuste seisukohtade saamisest	02.03.2017 kirjaga nr 6-2/203-2
KMH programmi täiendamine, seisukohtade arvestamata jätmise põhjendamine. Arendaja esitab otsustajale KMH täiendatud programmi	Ekspertirühm teeb koos arendajaga vajaduse korral KMH programmis parandused ja täiendused ning selgitab seisukohtade arvestamist või põhjendab arvestamata jätmist	10. märts 2017
Täiendatud programmi kontrollimine	Otsustaja kontrollib esitatud programmi, sh asjaomaste asutuste seisukohtade arvestamist või arvestamata jätmist 14 päeva jooksul programmi saamisest. Vajaduse kaasatakse asjaomane asutus, kelle seisukoha ei ole arvestatud.	märts 2017

KMH etapp	Etapi peamise tegevused, toimumise kestus, muu asjakohane teave	Läbiviimise aeg
Otsustaja teavitab KMH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust	14 päeva jooksul programmi saamisest	27. märts 2017
Otsustaja korraldab KMH programmi avaliku väljapaneku	Väljapaneku kestus vähemalt 14 päeva	30.03-16.04.2017
Arendaja koostöös otsustajaga korraldab KMH programmi avaliku arutelu	Esimesel võimalusel pärast avaliku väljapaneku lõppu ja laekunud arvamuste analüüsimist	21. aprill 2017
KMH programmi täiendamine lähtudes avalikustamisel laekunud ettepanekutest ja vastuväidetest ning kirjadele ja küsimustele vastamine	30 päeva jooksul avaliku arutelu toimumisest	aprill-mai 2017
Arendaja esitab KMH programmi otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks	Esimesel võimalusel arvestades programmi täiendamisest ja vastuste saatmisest	04. mai 2017
Otsustaja kontrollib KMH programmi vastavust nõuetele ja teeb programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse	30 päeva jooksul KMH programmi saamisest	juuni 2017
Otsustaja teavitab otsuse tegemisest menetlusosalisi ning avaldab teate Ametlikes Teadaannetes	14 päeva jooksul otsuse tegemisest	juuni 2017
Eksperdirühm viib läbi keskkonnamõju hindamise ja koostab KMH aruande	2 kuu jooksul programmi esitamisest otsustajale	juuli 2017
Arendaja esitab KMH aruande otsustajale	Esimesel võimalusel	juuli 2017
Otsustaja kontrollib KMH aruande vastavust nõuetele ja edastab selle asjaomastele asutustele seisukoha esitamiseks	21 päeva jooksul KMH aruande saamisest	august 2017
Asjaomane asutus esitab otsustajale KMH aruande kohta seisukoha	30 päeva jooksul KMH aruande saamisest	september 2017
Otsustaja vaatab seisukohad läbi ning annab arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha KMH aruande asjakohasuse ja piisavuse kohta	14 päeva jooksul asjaomaste asutuste seisukohtade saamisest	september 2017
Eksperdirühm teeb koos arendajaga vajaduse korral KMH aruandes parandused ja täiendused ning selgitab seisukohtade arvestamist või põhjendab arvestamata jätmist	Töö tegemiseks vajaliku aja jooksul (sõltub seisukohtade arvust ja sisust)	oktoober 2017
Arendaja esitab otsustajale KMH täiendatud aruande	Esimesel võimalusel	oktoober 2017
Otsustaja kontrollib KMH parandatud ja täiendatud aruannet, sh asjaomaste asutuste seisukohtade arvestamist või arvestamata jätmist, kaasates vajaduse korral menetlusse asjaomase asutuse, kelle seisukohta ei ole arvestatud	14 päeva jooksul KMH programmi saamisest. Asjaomase asutuse seisukoha küsimisel lisandub 30 päeva	november 2017
Otsustaja teavitab KMH aruande avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust	14 päeva jooksul aruande saamisest	november 2017
Otsustaja korraldab KMH aruande avaliku väljapaneku	Kestusega vähemalt 21 päeva	detsember 2017

KMH etapp	Etapi peamise tegevused, toimumise kestus, muu asjakohane teave	Läbiviimise aeg
Avaliku väljapaneku käigus laekunud ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste analüüs	Töö tegemiseks vajaliku aja jooksul (sõltub laekunud arvamuste arvust ja sisust)	detsember 2017
Arendaja koostöös otsustajaga korraldab KMH aruande avaliku arutelu	Esimesel võimalusel pärast avaliku väljapaneku lõppu ja laekunud arvamuste analüüsimist	detsember 2017
KMH aruande täiendamine lähtudes avalikustamisel laekunud ettepanekutest ja vastuväidetest ning kirjadele ja küsimustele vastamine	30 päeva jooksul avaliku arutelu toimumisest	jaanuar 2018
Arendaja esitab KMH aruande otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks	Esimesel võimalusel arvestades programmi täiendamisest ja vastuste saatmisest	jaanuar 2018
Otsustaja edastab KMH aruande asjaomastele asutustele kooskõlastamiseks	Esimesel võimalusel	jaanuar 2018
Asjaomane asutus, lähtudes oma pädevusvaldkonnast, kooskõlastab või jätab kooskõlastamata KMH aruande	30 päeva jooksul aruande saamisest	veebruar 2018
Tuginedes asjaomaste asutuste kooskõlastustele, kontrollib otsustaja kooskõlastuste saamisel aruande vastavust	30 päeva jooksul kooskõlastuste saamisest	märts 2018
Otsustaja teeb KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse	Esimesel võimalusel	märts 2018
Otsustaja teavitab otsuse tegemisest menetlusosalisi ning avaldab teate Ametlikes Teadaannetes	14 päeva jooksul otsuse tegemisest	märts 2018

8. MENETLUSOSALISED

8.1. ANDMED OTSUSTAJA, ARENDAJA JA HINDAJA KOHTA

Otsustaja

Sillamäe Linnavalitsus

Kesk 27

40231 Sillamäe

Kontaktisik: Tõnis Kalberg, linnapea

e-post linnavalitsus@sillamae.ee, tonis.kalberg@sillamae.ee

tel 392 5700

Arendaja

AS DBT

Kesk 2C

40231 Sillamäe

tel 664 6505

Kontaktisik: Georgi Hrenov

e-post g.hrenov@bct.ee

tel 56 474 865

Keskkonnamõju hindaja on OÜ Hendrikson & Ko

Aadress: Raekoja plats 8, 51004 Tartu; Lennuki 22, 10145 Tallinn.

Kontaktisik: Juhan Ruut (Tel 740 9804, 55 16 423 E-post: juhan@hendrikson.ee)

KMH ekspertrühm koosneb järgmistest liikmetest:

Juhan Ruut - KMH juhtekspert (litsents KMH0155), projektijuht; hinnatavad valdkonnad: parimale võimalikule tehnikale vastavus, mõjud inimese varale, tervisele ja heaolule, sh riskide ja suurõnnetuse ohu hindamine, mõju maakasutusele, jäätmete ja jäätmekäitluse mõju. Alternatiivide võrdlemise läbiviimine. KMH aruande koostamine.

Marek Bamberg / Krista Aidak: välisõhu ekspert – saasteainete heitkogused ning saastetasemete ja lõhna modelleerimine.

Tõnn Tuvikene: veekeskkonna ekspert – mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele, merele.

Veiko Kärbla: müra ja vibratsiooni ekspert, sh müra modelleerimine.

Kaile Peet / Riin Kutsar – mõju looduskeskkonnale, Natura hindamine.

8.2. TEAVITATAVATE-KAASATAVATE ISIKUTE LOETELU KOOS KAASAMISE PÕHJENDUSEGA

KMH avalikustamine on vastavalt seadusele Otsustaja pädevus ja ülesanne. Menetlusosalised, keda, ja infokanalid, mille kaudu, käesoleva KMH käigus eeldatavasti teavitatakse:

- Ametlikud Teadaanded (algatamine, programmi ja aruande avalik väljapanek ja arutelu, programmi ja aruande heakskiitmine).
- Ajalehes (programmi ja aruande avalik väljapanek ning arutelu).
- Kirjaga teavitatakse KMH programmi ja aruande avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust vastavalt KeHJS §16 lg3.

KMH algatamisest ja programmi avalikust väljapanekust teavitavate isikute loetelu on esitatud tabelis 3.

Tabel 3. KMH algatamisest ja programmi avalikust väljapanekust huvitatud asjaomaste asutuste ja isikute loetelu

Asutus või isik	Menetluse kaasamise põhjendus	Teavitamise vorm
Sillamäe Linnavalitsus	Otsustaja	-
Keskkonnaameti Põhja regioon	Looduskaitse korraldus ja järelvalve. Organisatsiooni töö eesmärgiks on hoida ja kaitsta Eesti looduslikku tasakaalu	Teavitatakse e-kirjaga
Keskkonnaministeerium, Keskkonnainspektsioon	Looduskaitse korraldus ja järelvalve. Vastutab ja koordineerib seadusandlust, vastutada ja koordineerida rahvusvahelisi konventsioone, leppeid ja ühinguid	Teavitatakse e-kirjaga
Päästeameti Ida Päästkeskus	Päästetööde korraldamine ja tuleohtusjärelvalve	Teavitatakse e-kirjaga
Tehnilise Järelvalve Amet	Ohutusnõuete kontroll kemikaalide ja surveseadmete käitlemisel	Teavitatakse e-kirjaga
Terviseameti Ida talitus	Elanike tervise kaitse ja puhta elukeskkonna eest vastutav asutus	Teavitatakse e-kirjaga
Ida-Viru Maavalitsus	Maakonna tasandil avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Toila Vallavalitsus	Riivega omavalitsus, kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Sotsiaalministeerium	Inimeste sotsiaalsete vajaduste tagamine. Arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikeühendused - Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnavalitsuse või muude organisatsiooni suunitlusest tulenevate väärtuste arvestamise tagamine kavandatava tegevuse realiseerumisel	Teavitatakse e-kirjaga
Sillamäe Sadam AS	Kinnisasja omanik	Teavitatakse e-kirjaga
Naaberkinnisasjade omanikud	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga elukeskkonnast	Teavitatakse kohaliku meedia kaudu
Piirkonna elanikud	Kavandatav tegevus võib otseselt mõjutada piirkonna elanike elukvaliteeti	Teavitatakse kohaliku meedia kaudu
Laiem avalikkus	Muud võimalikud mõjud ja huvid	Kirjaga ei teavitata (teavitatakse kohaliku meedia kaudu ja Ametlikes Teadaannetes). Informatsioon avalikustatakse Sillamäe Linnavalitsuse kodulehel

* Esitatud nimekiri on KMH programmi koostaja (Hendrikson&Ko) poolne ettepanek minimaalselt kirjaga teavitatavatest osapooltest. Lõpliku otsuse teavitatavatest teeb Otsustaja.

9. KAASAMISE TULEMUSED

9.1. ASJAOMASTE ASUTUSTE SEISUKOHAD

KeHJS § 15¹ lg 1 sätestab, et enne KMH programmi avalikustamist peab otsustaja programmi sisu kohta küsima seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Seisukohtade küsimiseks esitab arendaja otsustajale keskkonnamõju hindamise programmi. Sillamäe Linnavalitsus esitas 24.01.2017 kirjaga nr 6-2/203-1 (vt Lisa 2) KMH programmi eelnõu järgmistele asjaomastele asutustele: Sillamäe Sadam AS, Toila Vallavalitsus, Vaivara Vallavalitsus, Ida-Viru Maavalitsus, Tehnilise Järelevalve Amet, Päästeamet, Sotsiaalministeerium, Terviseamet, Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon.

KeHJS § 15¹ lg 4 sätestab, et asjaomane asutus esitab otsustajale 30 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise programmi saamisest arvates programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta. Dokumentatsiooni läbivaatamisel peab asutus kontrollima ka eksperdirühma koosseisulist piisavust. Asjaomaste asutuste seisukohtade ja nende arvestamise ülevaade on toodud Tabelis 4, seisukohade esitamise kirjad on toodud Lisas 2.1 – 2.7. Kokkuvõtvalt võib välja tuua, et peamiselt puudutasid ettepanekud hinnatavate mõjuvaldkondade täiendamist. Osa ettepanekuid tehti KMH aruande koostamise kohta – nendega arvestatakse mõju hindamise käigus.

KeHJS § 15¹ lg 5 järgi vaatab otsustaja 14 päeva jooksul asjaomaste asutuste seisukohtade saamisest arvates seisukohad läbi ning annab arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha keskkonnamõju hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, arvestades asjaomaste asutuste esitatud arvamusi. Sillamäe Linnavalitsus andis seisukoha 02.03.2017 kirjaga nr 6-2/132-2 (vt Lisa 2.8). Järeldusena toodi välja, et KMH programm asjakohane ja piisav, kui selles tehakse asjaomaste asutuste seisukohtade põhjal parandused ja täiendused. Otsustaja esitas ka omapoolsed ettepanekud, mille ülevaade on toodud samuti Tabelis 4.

Juhtekspert tegi koos arendajaga ettepanekute põhjal programmis parandused ja täiendused. Selgitused seisukohtade arvestamisest või põhjendused arvestamata jätmisest on toodud Lisas 2-9, samuti on ülevaade antud Tabelis 4.

9.2. KMH PROGRAMMI AVALIK VÄLJAPANEK JA ARUTELU

10. märtsil 2017 esitas arendaja täiendatud programmi eelnõu Sillamäe Linnavalitsusele avalikustamise korraldamiseks. Sillamäe Linnavalitsus vaatas eelnõu läbi, hindas asjaomaste asutuste seisukohtade arvestamise piisavaks ja alustas avalikustamise korraldamist.

KMH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust teavitati:

- 27.03.2017 veebiväljaandes Ametlikud Teadaanded – teadaanne nr 1106245 (vt Lisa 3.1a).
- Kirjalikult ametkondi – Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon, Päästeamet, Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, ida-Viru Maavalitsus, Vaivara Vallavalitsus, Toila Vallavalitsus (vt Lisa 3.1b).
- Kirjalikult Sillamäe sadama-alal ja selle vahetus naabruses tegutsevaid ettevõtteid (vt Lisa 3.1c).
- Kirjalikult teisi huvitatud isikuid, kokku 21 isikut, sh Eesti Ornitoloogiaühing Eesti keskkonnaühenduste esindajana (vt Lisa 3.1d).
- Kuulutus üldkasutatavas kohas või hoones: eesti ja venekeelsed teated olid üleval Sillamäe Linnavalitsuse (Kesk tn 27) ja Sillamäe Raamatukogu (Kalda tn 12) teadetetahvil (vt Lisa 3.1e).
- Ajalehes Sillamäeski Vestnik nr 13 (tekst sama, teavitamisel üldkasutatavas hoones).

Tabel 4. Ülevaade asjaomaste asutuste ettepanekutest ja nende arvestamisest

Asjaomane asutus	Ettepanekud-seisukohad	Ettepanekute arvestamisest
Ida-Viru Maavalitsus 06.02.2017 kirjaga nr 13-4/2017/256-2 (vt Lisa 2.1)	Ettepanekuid ei olnud. Ekspertide koosseis ja pädevus on piisav.	Võetud teadmiseks.
Keskkonnainspeksioon 13.02.2017 kirjaga nr 8-3/17/326-2 (vt Lisa 2.2)	1. Märgime programmi eelnõus kasutatud algandmete üle vaatamise vajadust, mis puudutab välisõhu kvaliteedi kohta antavaid hinnanguid ja Sillamäe linnas paiknevaid keskkonnalaoga käitiseid. Seda põhjusel, et nimetatud hinnangute võtmise aluseks olevad andmed pärinevad ajavahemikus 2010 - 2011. aastal koostatud tööst ja mis ei ole muutunud olustikku arvestades enam asjakohane.	Algandmed täpsustatakse KMH käigus, koosmõju hinnatakse täpsustatud andmete alusel. Programmi ptk 5 mõjuvaldkondade loetelu täpsustatakse.
	2. Piirkonna õhuseireandmete parema analüüsitulemuse tagamiseks, samuti ammoniaagi ülemääraste heite põhjuse ja tagajärje vaheliste seose välja toomiseks aga peame vajalikuks kasutada ka muid märgitud andmeid lisaks tuule suunale (tuule kiirus ja temperatuur).	Temperatuur ja tuule kiirus on tunnikeskiste saasteasemete põhjuse-tagajärg seoste leidmisel olulised parameetrid. 1.01.2017 jõustus Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 75, millega kehtestati NH ₃ -le ainult aastakeskmine õhukvaliteedi sihtväärtus. Programmi ptk 3 tehakse vastav täpsustus.
	3. Täiendavalt palume KMH programmis selgitada, kas käitise laiendamisest tekkiv täiendav ammoniaagi heitkogus on kooskõlas 15.11.2016. a määruse nr 125 Paiksetest ja liikuvatest heiteallikatest väljutatavate saasteainete heidete summaarsed piirkogused Eesti territooriumil ja majandusvööndis ning nende saavutamise tähtsajad § 1 lõikest 4 tuleva piirkogusega ning kas rajatav terminali laiendus on parimale võimalikule tehnoloogiale vastav.	Programmi ptk 5 eelviimases lõigus toodud loetelu juurde lisatakse täpsustus, et antakse vastavushinnangud. Kuid hinnang vastavusele antakse KMH aruandes. Ptk 6 toodud hindamismetoodika kirjeldust täpsustatakse, nii et oleks näha ka vastavushinnangu andmine kehtestatud heite piirväärtustele ja –kogustele
Keskkonnaministeerium 17.02.2017 kirjaga nr 7-12/17/520-2 (vt Lisa 2.3)	DBT tahab kahekordistada oma ohtlike ainete koguseid, mis tähendab ka täiendavat kaubavedu. Laevad, mis toovad terminalile kaupa, peavad sadamas saama ära anda ka laeva- ja lastijäätmeid. Kui kaubavedu suureneb, siis võiks arvata, et ka sadamajäätmete kogus suureneb.	Ptk 5 hinnatavate mõjuvaldkondade loetelus täpsustatakse jäätmekäitluse teemat, lisades viite laevajäätmetele.
	KMH aruanne peaks käsitlema ka hinnangut, mis on seotud laevade teenindamisega sadamas.	Hinnang on antud Sillamäe sadama rajamisel, käesolevas KMH-s käsitletakse teemat täpsemalt juhul, kui summaarsed kaubavood ületaksid sadama prognoositud mahu.
	Koosseisuliselt on tegemist piisava ekspertrühmaga.	Võetakse teadmiseks.
Keskkonnaamet 21.02.2017 kirjaga nr 6-3/17 3/17 /1527 -3 (vt Lisa 2.4)	1. KMH programmi Natura eelhindamise osa vajab täiendamist. Kuna kavandatud tegevuspiirkond piirneb vahetult Natura 2000 alaga, peab otsustaja olema veendunud, et ka piirnevatel aladel kavandatava tegevusega ei kahjustata kaitsealal esinevaid Natura elupaigatüüpe ja seega alal esinevate liikide elupaiku/kasvukohti.	Natura eelhindamist täiendatakse KMH käigus. Natura eelhindamist programmile ei lisata, st seisukohtade saamiseks saadetud programmi eelnõu Lisa 2 kustutatakse.

Asjaomane asutus	Ettepanekud-seisukohad	Ettepanekute arvestamisest
Keskkonnaamet 21.02.2017 kirjaga nr 6-3/17 3/17 /1527 -3 (vt Lisa 2.4)	2. Peatükis 3. „Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus“ (lk 11) on kirjas, et „Laiendatav terminali osa ja loodusala vahele jääb olemasoleva terminali taristu. Varasemate piirkonnas tehtud KMH-de käigus on hinnatud võimalikku mõju ning on järeltatud, et tegevustel mõju loodusala kaitse-eesmärkidele puudub (vt Lisa 2 toodud eelhindamine)“. Palume täpsustada, milliste KMH-dega on tegemist ja lisada viited alusdokumentidele, millele tuginetakse. 3. KMH programmi eelnõus välisõhu kvaliteedi hindamisel on viidatud 2010 - 2011 aastal tehtud välisõhu saasteallikate inventuurile. KMH käigus koosmõju hindamisel tuleb analüüsida välisõhu seisundit (müra ja õhusaaste) lähtudes olemasolevast olukorrast, hinnata planeeritud tegevuse elluviimisel kaasnevat müra ja õhusaaste olukorra muutumist ning selgitada leevendavate meetmete vajadust. 4. KMH käigus tuleb hinnata ka mõju pinnaveele ja vajadusel esitada ettepanekud PVT valikuteks ja leevendavateks meetmeteks.	Lähtudes punktis 1 toodust antakse ptk 3 viide, et samas piirkonnas asuva sarnase tegevuse puhul on jõutud järeldusele, et mõju ei avaldata (ja tuuakse joonealuse viitena ära ka allikas - EuroChem ammoniaagiterminali keskkonnamõju hindamise programm), kuid täpsustatud hinnang antakse keskkonnamõju hindamise käigus. KMH aruande koostamisel antakse täpsustatud ülevaade olemasolevast olukorrast ja hinnatakse kavandatava tegevuse koosmõju olemasolevate tegevustega ning leevendavate meetmete rakendamise vajadust. Ptk 5 eelviimases lõigus toodud mõjuvaldkondade loetelu täpsustatakse. Programmi ptk 5 eelviimases lõigus toodud mõjuvaldkondade loetelu täpsustatakse.
Päästeameti Ida Pääste-keskus 23.02.2017 kirjaga nr 7.2-13.3/1384 (Lisa 2.5)	KMH programm sisaldab endas kogu vajalikku informatsiooni, mida Ida Päästekeskus peab oluliseks.	Võetud teadmiseks.
Vaivara Vallavalitsus 22.02.2017 kirjaga nr 9-4.8/131-1 (vt Lisa 2.6)	1. KMH programmist ja aruandest peaks selguma kas kavandavad mahutid on paigutatud optimaalselt arvestades käideldavaid aineid ja ohutuskujasid ning teiste kavandavate käitistega. KMH programmist ei selgu miks täpselt on vaja rajada täiendavaid ammoniaagi mahutid, sest ilmselt olemas olevate mahutite mahust võib jätkuda mitme ammoniaagi vedamisvalmidusega laeva jaoks. Sealhulgas kas on arvestatud läheduses kavandatava LPG ja LNG terminaali ohtudega. Tugeval kuumenemisel võib ammonium väetistest eralduda ammoniaak. 2. KMH programmi punktis 5 on öeldud: „....Terminalist ärajuhitava heitvee kogus ei suurene, kuna lekkekindla pinnakattega alade osakaal jääb samaks – avariivann, kuhu tulevad uued vedelväetise mahutid, on juba välja ehitatud.“. Sellest lausest ei selgu, kas olemasoleva avariivanni maht arvestab uute vedelväetiste mahutite ehitamist avariilukordade tekkimisel. KMH programmis joonisest nähtub, et olemasoleva 20 000 t mahuti juurde kavatakse rajada mahutipark mahutavusega 61 000 t. Kui olemasoleva avariivanni maht ei ole piisav, siis sellisel juhul on ohustatud põhjavesi, Narva laht ja lähedal asuv Natura 2000 ala.	Selgitused teemade kohta on pikemalt antud Lisas 2.9. KMH programmi täiendatakse järgmiselt - ptk 2 on alternatiivi 2 kirjeldust täpsustatud lausega „Hõlmab erinevaid variante, sh kaubakäibe suurendamine täiendavaid mahuteid rajamata“; - 5. peatüki lõpuosas toodud loetelu juurde lisatakse, et KMH käigus peab hindama koosmõju ja ka kumulatiivsed mõju, seejuures arvestades nii olemasolevate kui kavandavate tegevustega. Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 2. peatükis on toodud eskiisjoonis, millelt on näha nii olemasolevate kui uute mahutite paigutus ja avariivanni piirid. Seega selgub KMH programmist üheselt, et vedelväetiste mahutitele on ohutusmeetmena ette nähtud avariivann ja see on juba välja ehitatud. Programmi 5. peatükis on toodud hinnatavate mõjuvaldkondade loetelu, seda täiendatakse, nii et oleks üheselt aru saada, et KMH käigus hinnatakse eespool viidatud mõjusid, sh merele ja Natura 2000 alale.

Asjaomane asutus	Ettepanekud-seisukohad	Ettepanekute arvestamisest
Vaivara Vallavalitsus 22.02.2017 kirjaga nr 9-4.8/131-1 (vt Lisa 2.6)	3. KMH käigus peaks selguma, millised on saasteainete muutus seoses kavandatava tegevusega võrreldes praeguse lubatud ja tegelikult heitega.	Saasteainete heite muutuste väljaselgitamine seoses kavandatava tegevusega on keskkonnamõju hindamise aluspõhimõte. Selguse huvides KMH programmi 6. peatükki täiendatakse, et KMH hindamismetoodika seda teemat käsitleb.
	4. Kuna ei ole muud toimivat lahendust, siis meie arvates peaks igakordselt KMH käigus hindama kõikide olemasolevate ja planeeritud käitiste saasteainet summaarset koosmõju ja ühtlustama/sidustama riskianalüüse.	KMH programmi ptk 5 täiendatakse, nii et oleks üheselt arusaadav et kõikides mõjuvaldkondades hinnatakse nii koosmõju kui kumulatiivset mõju.
	5. Vähe tähelepanu on pööratud ohuteguritele, mis kaasnevad raudteevedudega ja ohtlike veoste mahtude suurenemisest raudteel. Konkreetseks ohukohaks on raudtee ülesõit Sillamäe-Viivikonna maanteel nr 13106. Antud ülesõidul peavad autod ületama 4 raudteepaari ning sama ülesõidul algab Sillamäe sadamasse viiv haruraudtee. Seega ristuvad sellel ülesõidul autod, mis veavad ka ohtlikke veoseid (sh ka valmis lõhkeainet ja lõhkeainete komponente) ja rongid mis veavad ammoniaagi, naftat ja muid ohtlike veoseid.	Detailne ülevaade kemikaalide käitlemisega seotud riskidest ja avariiliste juhtude võimalikust mõjust antakse KMH aruandes. See hõlmab ka ohtlike kemikaalide vedusid, sh raudtee-vedusid Sillamäe sadamasse viival haruteel. Programmi 5. peatükis toodud mõjuvaldkondade loetelus on riskiteemat täiendatud ohtlike kemikaalide vedudega.
	6. Kaaluda KMH programmi käigus indikaatorseadmetel baseeruva hoiatus-häiresüsteemi, mis annab märku ammoniaagi piirnormide ületamisest ja mahutiparkide avariivannide häiresüsteemide arendamist selliselt, et need oleksid duplitseeritud häirekeskusesse. Üldise häiresüsteemi arendamisel peaks andurite/indikaatorseadmete ühendamine häirekeskusega olema kõikidel Sillamäe sadama territooriumil paiknevatel ja rajatavatel A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtetel.	Detailne ülevaade kemikaalide käitlemisega seotud riskidest ja avariiliste juhtude võimalikust mõjust antakse KMH aruandes. Olemasoleval terminalil on indikaatorsüsteem, vajadusel, sõltuvalt riskide hindamise teema tulemustest, tehakse KMH aruandes ettepanekuid süsteemi täiendamiseks.
	7. Seoses sellega, et sõltuvalt meteoroloogilistest tingimustest võib ammoniaagi avarii tegelik ohuala ulatuda 10 kuni 30 km (Leedu 1989.a ammoniaagi avarii) peame õigeaks kaasata ammoniaagi terminaallidega seotud planeeringutesse ja KMH programmidesse ka Narva-Jõesuu ja Narva linn.	KMH programmi staadiumis on teavitamisel lähtutud olemasoleva ammoniaagiterminali ohualast. Kui KMH käigus selgub, et ohuala on oluliselt suurem, kaasatakse täiendavalt KMH aruande menetlusse ohualasse jäävad omavalitsusüksused.
	8. KMH programmis on mõistlik saada vastust kas Sillamäe õhuseirejaamas registreeritud (viimati 17.02.2017) ammoniaagi piirnorme ületav kontsentratsioon (tunnipõhised andmed) on seotud ammoniaagi laadimistöödega kail või AS DBT või AS Eurochem terminaallide töödega.	Tegemist on juba õhusaastevaldkonna sisulise hindamisega, mille tulemused esitatakse KMH aruandes. Õhuseire andmetele tuginedes antakse muuhulgas täpsem hinnang, kas varasemaid piirnorme ületavad kontsentratsioonid on seotud AS DBT või AS Eurochem terminalidega.
Terviseameti Ida talitus 23.02.2017 kirjaga nr 9.3-4/484 (vt Lisa 2.7)	1. Joonisel 1 on märgitud perspektiivseteks mahutiteks kaks komplekssete vedelväetise mahutit (2x3000 tonni) ja kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit (3x5000 tonni). Tuleks täpsustada miks need mahutid on perspektiivsed ja millal on plaanis need ehitada ning kas need mahutid hiljem keskkonnale mõju avaldavad.	KMH programmis on need mahutid ära toodud, et hinnata kogu laienduse võimalikku mõju. KMH koostatakse arvestades terminali kogu perspektiivset kaubakäivet (st KMH arvestab mõjudega, mis tulenevad kogu perspektiivselt võimalikust mahust). KMH programmi 5. ptk lisatakse vastav täiendus.

Asjaomane asutus	Ettepanekud-seisukohad	Ettepanekute arvestamisest
Terviseameti Ida talitlus 23.02.2017 kirjaga nr 9.3-4/484 (vt Lisa 2.7)	2. Kuna lähimad elamualad asuvad planeeringualast 465 m- 870 m kaugusel, siis tuleks kirjeldada milliseid leevendusmeetmeid kavatakse rakendada müra ja õhusaaste vähendamiseks.	Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 5. peatükis on juba toodud müra ja õhusaaste teemad, eelnevalt on selgitatud, et kõikide hinnatavate valdkondade puhul tuuakse vajadusel välja leevendavad meetmed. See tähendab, et neid teemasid käsitletakse KMH käigus ja ülevaade vajalikest leevendavatest meetmetest antakse KMH aruandes.
	3. Kuna kõrval maa-alale, Kesk tn 2z kinnistu (73501:001:0156), planeerib Eurochem Terminal Sillamäe AS rajada ammoniaagiterminali, mille KMH programmi on Sillamäe Linnavalitsus vastavaks kinnitanud, siis oleks asjakohane KMH aruandes käsitleda, millised keskkonnaohud sellega seoses tekkida võivad.	KMH programmi 5. peatüki lõpuosas toodud loetelu juurde lisatakse , et KMH käigus peab hindama koosmõju ja ka kumulatiivsed mõju, seejuures arvestades nii olemasolevate kui kavandatavate tegevustega.
Sillamäe Linnavalitus 02.03.2017 kirjaga nr 6-2/132-2 (vt Lisa 2.8)	1. Käsitleda rajatava terminali koosmõju teiste tööstusallikatega ja tegevusliikidega.	KMH programmi 5. peatüki lõpuosas toodud loetelu juurde lisatakse , et KMH käigus peab hindama koosmõju nii olemasolevate kui kavandatavate tegevustega.
	2. Hinnata kõigi saasteallikate koosmõju, sh väljaspool Sillamäed paiknevad allikad, mille mõju ulatub Sillamäele. Koostatavas KMH aruandes peab sisalduma nõue, et terminal peab osalema Sillamäe õhuseirejaama töös, määraates monitooritavate saasteainetena NH3, NO2, CO, LOÜ, PM10. KMH aruandes peab sisalduma nõue tagada terminalist lähtuvate saaste- ja lõhnaainete piirväärtused.	Ettepanekud on KMH läbiviimise ja aruande kohta. Arvestatakse KMH aruande koostamisel.
	3. KMH aruandes tuleb vastavalt ohuhinnangus toodule ette näha terminali varajase hoiatuse süsteemi täiendamine	Ettepanek on KMH läbiviimise ja aruande kohta. Arvestatakse KMH aruande koostamisel.
	4. Aruandes tuleb määratleda terminali tootmismahud (terminali läbiva aine kogus) ning saasteainete (sh lõhnaühendite tekitavate saasteainete) maksimumkogused. Nimetatud andmete esitamise eesmärk on määratleda ettevõtte tegevuspiirid, mille ületamisel tuleks keskkonnamõju uuesti hinnata.	Ettepanek on KMH läbiviimise ja aruande kohta. Arvestatakse KMH aruande koostamisel.
	5. Kui õigusaktide alusel on terminali tegevuseks kohustuslik vastutuskindlustus, tuleb KMH aruandes viidata sellekohasele regulatsioonile	Ettepanek on KMH läbiviimise ja aruande kohta. Arvestatakse KMH aruande koostamisel.
	6. Arvestades asjaolu, et KMH programmis märgitud otsustaja kontaktisikuga on teenistussuhe peatatud, palume märkida otsustaja kontaktisikuks Tõnis Kalberg (tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).	Programmi ptk .8.1 on tehtud vastav parandus.

KMH programmi avalik väljapanek toimus 30. märtsist kuni 16. aprillini 2017. Väljapanekule esitati KMH programm nii eesti kui vene keeles. KMH programmiga sai tutvuda avaliku väljapaneku ajal Sillamäe linna veebilehel (<http://www.sillamae.ee/keskkonnamoju-hindamine>), Sillamäe Linnavalitsuses (Sillamäe, Kesk 27, linnakantseleis, tööpäevadel) ja Sillamäe Linna Keskraamatukogus (Sillamäel Kalda 12, raamatukogu lahtioleku ajal). Avaliku väljapaneku kestel kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ei esitatud.

KMH programmi avalik arutelu toimus 21. aprillil 2017 kell 14.00 Sillamäe Kultuurikeskuses (Kesk 24, Sillamäe). Avalikul arutelul osalejaid oli lisaks juhteksperdile 14, sh 2 ajakirjanikku (osavõtjate nimekiri on esitatud lisas 3.2 KMH programmi protokollis osana). Arutelul tutvustas Sillamäe linnapea KMH kulgu, AS DBT Sillamäe BCT terminali juhataja kavandavat tegevust ja selle eesmärgi ja juhteksperdi tegi kokkuvõtte KMH programmi sisust ning andis ülevaate seni esitatud ettepanekutest ja märkustest. Avalik arutelu ajal KMH programmi ega kavandatava tegevuse kohta küsimusi ei esitatud ning ettepanekuid ei tehtud. Kokku kestis arutelu ligikaudu 1 tund, protokoll on esitatud lisas 3.2.

Ligikaudu 5 minutit pärast koosoleku lõppu saabus Eesti Looduskaitse Seltsi (ELKS) Sillamäe osakonna esindaja Vladimir Mirotvortsev, kes arutas juhteksperdiga võimalikke täiendusettepanekuid. Juhteksperdi palus ettepanekud esitada kirjalikult, seda 21.04.2017 hr Mirotvortsev e-kirjaga ka tegi (vt lisa 3.3). Ettepanekud puudutasid õhu saastamise, sh lõhnasaaste seiret ja täiendavate uuringute tegemise vajadust (kuna senitehtud hindamised on aegunud), atmosfääriõhu kvaliteedi juhtimissüsteemi loomist ning eraldi peatükina lisada soovitusel avariilistel juhtumitel elanikkonna kaitseks rakendatavate meetodite ja meetmete kohta.

Juhteksperdi analüüsis koos arendajaga programmi täiendamise vajadust ja kirjalik vastus esitati 3.05.2017 e-kirjaga (vt lisa 3.4). Sellest selgitati KMH programmi ülesehitust: programmi ptk 5 on toodud hinnatavad mõjuvaldkonnad, hindamismetoodika ülevaade ja täiendavate uuringute tegemine on toodud ptk 6. Hinnatavate teemade hulgas juba on nii välisõhu saastamise, sh lõhnasaaste hindamine kui tegevusega kaasnevad riskid ja suurõnnetuse oht, sh ohtlike kemikaalide vedude riskid. Kuna igale hinnatavale teemale ei ole vaja eraldi peatükki, ei ole ka KMH programmi täiendamine põhjendatud. Samas leiti, et tehtud uuringute loetelus saab paremini esile tuua, et hinnatakse ka lõhnaainete heidet, st otsustati täiendada programmi ptk 6 vastavat osa järgmiselt (täiendus punases kirjas):

Viiakse läbi õhusaaste **ja lõhnaainete heite** modelleerimine (mudel AEROPOL või mõni muu atmosfääriõhu kaitse seadusele vastav mudel) ja müratasemete modelleerimine (programm SoundPlan), samuti kemikaaliriskide hindamine lähtudes AS DBT Sillamäe keemiaveoste terminali kaasajastatud riskianalüüsist.

10. KASUTATUD KIRJANDUS

Peamised õigusaktid

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus

Kemikaaliseadus

„Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord“. Majandus- ja taristuministri 11.02.2016 määrus nr 10

Nõuded ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikele dokumentidele ja nende koostamisele ning avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele¹ Vastu võetud 01.03.2016 nr 18 MTM. Kehtib 05.03.2016.

Riiklikud andmebaasid

Keskkonnaregister

<http://register.keskkonnainfo.ee/>

Kultuurimälestiste riiklik register

<http://www.muinas.ee/register>

Maa-ameti X-Gis Geoportaali kaardirakendused

<http://geoportaal.maaamet.ee/est/Kaardiserver-p2.html>

Eesti Looduse Infosüsteemi andmebaas EELIS

<http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/>

Muud allikad

AS BCT Sillamäe keemiaveoste terminali ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise aruanne. OÜ E-Konsult töö nr E1084, Tallinn 2007

Ida-Viru maakonnaplaneering

<http://ida-viru.maavalitsus.ee/maakonnaplaneering>

Ida-Viru maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ (kehtestatud Ida-Viru maavanema 11.07.2003.a korraldusega nr 130)

<http://ida-viru.maavalitsus.ee/asustust-ja-maakasutust-suunavad-keskkonnatingimused-kehtestatud-2003-a.->

Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis. Peterson, K. Säästva Eesti Instituut. Tallinn 2006.

<http://www.seit.ee/failid/36.pdf>

Päite maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2010-2019

http://www.keskkonnaamet.ee/kkk/Paite_MKA_KKK_2010_2019.pdf

Sillamäe Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Tüksamäe, Sõtke 1, Sõtke 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade detailplaneering (Sillamäe sadama detailplaneering; OÜ E-Konsult töö nr E1019; kehtestatud Sillamäe Linnavolikogu 12.07.2006.a otsusega nr 38-o)

http://www.sillamae.ee/kehtestatud-detailplaneeringud/-/asset_publisher/Mxz8bsS3KMuY/content/sillamae-sadama-detailplaneering

Sillamäe linna üldplaneering (kehtestatud Sillamäe Linnavolikogu 26.09.2002.a määrusega nr 43/102-m) <http://www.sillamae.ee/uldplaneering>

Sillamäe sadama territooriumi (katastriüksused Kesk 2d (välja arvatud Päite paekalda ala), Kesk 2, Kesk 2u, Kesk 2a, Kesk 2n, Sõtke 1d, Kesk 2p, Ehitajate 3, Ehitajate 1h, Ehitajate 1k, Ehitajate 6, Ehitajate 1a ja Kesk 2j) detailplaneering (koostaja OÜ E-Konsult, töö nr E1250; kehtestatud Sillamäe Linnavalitsuse 02.02.2012.a korraldusega nr 74-k)

http://www.sillamae.ee/kehtestatud-detailplaneeringud/-/asset_publisher/Mxz8bsS3KMuY/content/sillamae-sadama-territooriumi-detailplaneering

Välisõhu kvaliteedi, lõhnahäiringu ja saasteainete heitkoguste hindamine Ida-Virumaal Sillamäe linnas ja Vaivara piirkonnas. Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ, Tallinn 2014

http://airviro.klab.ee/uploads/kkisilla_21012015.pdf

EuroChem Terminal Sillamäe Aktsiaseltsi keskkonnamõju hindamise programm. Skepast & Puhkim OÜ, juhtekspert Eike Riis. Programm tunnistatud nõuetele vastavaks Sillamäe Linnavalitsuse 08.12.2016 korraldusega nr 665-k.

LISAD

LISA 1. KMH ALGATAMISE DOKUMENDID

1.1 SILLAMÄE LINNAVALITSUSE 06.10.2016 KORRALDUS NR 546-K

SILLAMÄE LINNAVALITSUS

KORRALDUS

Sillamäe

6. oktoober 2016. a nr 546-k

Keskkonnamõju hindamise algatamine

22. septembril 2016. a esitas AS DBT projekteerimistingimuste taotluse detailplaneeringu olemasolul (sisse tulnud 26.09.2016. a nr 6-2/2465-1). Projekteerimistingimuste taotluse kohaselt kavatakse AS DBT püstitada Sillamäel Kesk 2c olulise avaliku huviga rajatise, ehitise kasutamise otstarbega mahutid ammoniaagi ja vedelväetiste ladustamiseks. Projekteerimistingimuste taotluse kohaselt soovitakse BCT terminali laienemiseks täpsustada arhitektuurilisi- ja ehituslikke tingimusi, kavandata ehitiste asukohta ning vajadusel ehitise teenindamiseks vajaliku maa suurust ja piire, samuti soovitakse täpsustada haljastuse-, heakorra- ja/või liikluskorralduse põhimõtteid.

Projekteerimistingimuste taotluse järgi kavatakse püstitada kaks täiendavat ammoniaagi mahutit mahuga 2 x 30 000 t, kaks täiendava vedelväetise mahutit mahuga 2 x 20 000 t ja ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Projekteerimistingimuste taotlusele lisatud saatekirjas on selgitatud, et ehitiste püstitamist soovitakse eesmärgiga suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 mlj t/a ja vedelväetise kaubakäivet kuni 1,5 mlj t/a.

„Ehitusseadustiku“ (edaspidi EhS) § 30 järgi kontrollib pädev asutus projekteerimistingimuste taotluse saamisel selle nõuetele vastavust. Kui projekteerimistingimuste andmine on ilmselgelt võimatu, jätab pädev asutus taotluse läbi vaatamata ja tagastab selle koos põhjendusega. Sillamäe Linnavalitsus on kontrollinud projekteerimistingimuste taotluse nõuetele vastavust ning leiab, et taotlus tuleb läbi vaadata, puuduvad alused taotluse läbi vaatamata jätmiseks ja tagastamiseks.

Sadama asukoht Sillamäe linna haldusterritooriumil on kindlaks määratud kehtiva üldplaneeringuga ning sadama olemus täpsustatud asjakohaste detailplaneeringutega. Sillamäe Linnavolikogu 26. septembri 2002. a määrusega nr 43/102-m „Sillamäe linna üldplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäe linna üldplaneeringu punkti 5.4 kohaselt on sadam kavandatud kaubasadamana, kuhu rajatakse muu hulgas ka kemikaalide terminal.

Sillamäe Linnavolikogu 12. juuli 2006. a otsusega nr 38-o „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Tüsamäe, Sõtk 1, Sõtk 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringuga on sadamaalale ette nähtud kemikaalide terminali(de) rajamine. Seega on Sillamäe linna üldplaneeringuga ja Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Tüsamäe, Sõtk 1, Sõtk 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade

(Sillamäe Sadama) detailplaneeringuga määratud olulise ruumilise mõjuga objektina Sillamäe sadam (kaubasadam mere rannikul) koos selle territooriumile rajatavate terminalidega.

Sillamäe Linnavolikogu 12. juuli 2006. a otsusega nr 38-o „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Tüsamäe, Sõtke 1, Sõtke 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringus on Kesk tn 2c toodud positsioonidel 207 (Tootmismaa, ehitiste suurim lubatud arv piiramata, hoone suurim lubatud kõrgus 20 m) ja 212 (Tootmismaa, ehitiste suurim lubatud arv piiramata, hoone suurim lubatud kõrgus 20 m).

Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Tüsamäe, Sõtke 1, Sõtke 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringu punkti 5.8 kohaselt „Kavandatava tegevuse KMH on vaja läbi viia vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele kõigile olulise keskkonnamõjuga objektidele.“

EhS § 27 lõike 1 punktide 2 ja 3 järgi võib pädev asutus detailplaneeringu olemasolu korral põhjendatud juhul anda ehitusloakohustusliku hoone või olulise rajatise ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimusi, kui detailplaneeringu kehtestamise järel on ilmnunud olulisi uusi asjaolusid või on oluliselt muutunud planeeringuala või selle mõjuala, mille tõttu ei ole enam võimalik detailplaneeringut täielikult ellu viia, või detailplaneeringu kehtestamise järel on muutunud õigusaktid või kehtestatud planeeringud, mis mõjutavad oluliselt detailplaneeringu elluviimist. Et taotleja soovib projekteerida olulist rajatist, võib pädev asutus põhjendatud juhul projekteerimistingimused anda.

Tulenevalt EhS § 31 lõikest 1 otsustab Sillamäe Linnavalitsus ka keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamise vajaduse. KMH vajaduse üle otsustamise aluseks on projekteerimistingimuste ja/või muu tegevusloa (lubade) taotlus. Ehitusprojekti koostamisel tuleb läbi viia KMH selliste ehitiste puhul, mis on seotud olulise keskkonnamõjuga.

„Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ (edaspidi KeHJS) § 3 punkti 1 järgi hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 7 punkti 4 kohaselt on tegevusloaks lisaks sama paragrahvi punktides 1-3 nimetatud lubadele ka eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga kavandatavat tegevust lubav muu dokument. KeHJS § 9 järgi on KMH algatamise (algatamata jätmise) otsustajaks tegevusloa andja. EhS § 28 kohaselt annab projekteerimistingimused välja kohaliku omavalitsuse üksus, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Sillamäe Linnavolikogu 17. detsembri 2015. a määruse nr 48 „Ehitusseadustikus sätestatud ülesannete delegeerimine“ § 1 lõike 1 järgi on otsustajaks Sillamäe Linnavalitsus.

KeHJS § 5 lõike 1 punktide 32 ja 33 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevuseks vähemalt 100 000-kuupmeetrisel mahuga ehitise või ehitiste püstitamine nafta, naftakeemia- või keemiatoodete ladustamiseks ning ohtlike kemikaale käitleva käitise rajamine, kui see on kemikaaliseaduse kohaselt A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 35 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevuseks sama lõike punktides 1-34¹ nimetatud tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine, kui tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine vastab käesolevas lõikes sätestatud võimalikele künnistele.

„Kemikaalseaduse“ § 22 lõike 7 alusel on Majandus- ja taristuminister 2. veebruaril 2016. a andnud määruse nr 10 „Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord“, mille § 3 lõike 1 järgi on kavandatav ettevõtte A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. KeHJS § 11 lõike 3 järgi algatatakse selle seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral kavandatava tegevuse KMH selle vajadust põhjendamata. Seega tuleb taotluses näidatud terminali projekteerimistingimuste saamiseks algatada kavandatava tegevuse KMH selle vajadust põhjendamata.

KeHJS § 11 lõike 11 kohaselt kavandatava tegevuse KMH algatamise korral peatub tegevusloa taotluse menetlus KeHJS § 22 lõike 7 kohase (KMH aruande nõutele vastavaks tunnistamise otsus) Ametlikes Teadaannetes teavitamiseni. Kuna Sillamäe Linnavalitsus otsustab, et vajalik on KMH, siis peab Sillamäe Linnavalitsus vajalikuks peatada antud juhul projekteerimistingimuste menetlus KeHJS § 11 lõike 11 alusel.

Et Kesk 2c maatükk on AS Sillamäe Sadam kuuluv kinnisasi, siis on arendaja koos projekteerimistingimuste taotlusega esitanud ka AS Sillamäe Sadam seisukoha. AS Sillamäe Sadam leiab oma 29.08.2016 kirjas nr 1-1/34, et terminali täiendavad ammoniaagimahutid tuleks püstitada olemasolevatest lääne poole (st ka Kesk 2n kinnistule). Sillamäe Linnavolikogu 12. juuli 2006. a otsusega nr 38-o „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Tüsamäe, Sõtk 1, Sõtk 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringus on Kesk tn 2n toodud positsioonil 207 (Tootmismaa, ehitiste suurim lubatud arv piiramata, hoone suurim lubatud kõrgus 20 m). Seega ei ole terminali laienemine Kesk 2n kinnistule vastuolus kehtivate planeeringutega.

Lähtudes eeltoodust ning EhS § 28, § 31 lõike 1, KeHJS § 6 lõike 1 punktide 32 ja 33, § 7 punkti 4, § 9, § 11 lõigete 3 ja 11, „Haldusmenetluse seaduse“ § 8 lõike 2 ja Sillamäe Linnavolikogu 17. detsembri 2015. a määruse nr 48 „Ehitusseadustikus sätestatud ülesannete delegeerimine“ § 1 lõike 1 alusel,

linnavalitsus annab korralduse:

1. Algatada Sillamäe Sadama territooriumile aadressidele Sillamäel Kesk tn 2c ammoniaagiterminali laiendamiseks KMH järgmiselt:
 - 1.1. otsustaja nimi ja kontaktandmed: Sillamäe Linnavalitsus (asukoht: Kesk 27, Sillamäe; telefon 39 25 700, e-post: linnavalitsus@sillamae.ee);
 - 1.2. kavandatava tegevuse nimetus ja eesmärk: kahe täiendava ammoniaagimahuti mahuga 2 x 30 000 t, kahe täiendava vedelväetisemahuti mahuga 2 x 20 000 t ja ammoniaagiaurude põletamise tõrviku püstis eesmärgiga suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 mlj t/a ja vedelväetise kaubakäivet kuni 1,5 mlj t/a;
 - 1.3. kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise põhjendus: lähtudes KeHJS § 11 lõikest 3, algatatakse kavandatava tegevuse KMH selle vajadust põhjendamata;
 - 1.4. piiriülese KMH algatamise korral teave piiriülese KMH algatamise kohta: piiriülest keskkonnamõju ei ole ette näha;
 - 1.5. teave kavandatava tegevuse KMH menetluste liitmise kohta: menetlusi ei liideta;
 - 1.6. teave vajalike keskkonnauuringute kohta: keskkonnauuringute vajadus tuleb selgitada KMH programmi koostamise käigus.

2. Peatada Sillamäe Sadama territooriumile aadressile Sillamäel Kesk tn 2c ammoniaagiterminali laiendamiseks KMH projekteerimistingimuste menetlus kuni KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsuse Ametlikes Teadaannetes teavitamiseni.
3. Sillamäe Linnavalitsuse keskkonnaspetsialistil Veronika Grezeva'l teavitada kavandatava tegevuse KMH algatamisest „Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse“ § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid ja muid menetlusosalisi elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga ning avalikkust teate avaldamisega Ametlikes Teadaannetes 14 päeva jooksul pärast käesoleva korralduse tegemist.
4. Käesoleva korralduse peale võib esitada Sillamäe Linnavalitsusele (Kesk 27, Sillamäe 40231) vaide „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korraldusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud korraldusest teada saada või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule (Jõhvi kohtumaja, Kooli 2a, Jõhvi 41532) „Halduskohtumenetluse seadustikus“ sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavakstegemisest.

Tõnis Kalberg
linnapea

Andrei Ionov
linnasekretär

1.2 SILLAMÄE LINNAVALITSUSE 24.11.2016 KORRALDUS NR 648-K

SILLAMÄE LINNAVALITSUS

KORRALDUS

Sillamäe

24. november 2016. a nr 648-k

Keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse muutmine

Sillamäe Linnavalitsus algatas 6. oktoobri 2016 korraldusega nr 546-k „Keskkonnamõju hindamise algatamine“ Sillamäe Sadama territooriumile aadressile Sillamäel Kesk tn 2c ammoniaagiterminali laiendamiseks keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*).

KMH kavandatava tegevuse nimetus ja eesmärk on Sillamäel Kesk tn 2c ammoniaagiterminali laiendamiseks kahe täiendava ammoniaagimahuti mahuga 2 x 30 000 tonni, kahe täiendava vedelväetisemahuti mahuga 2 x 20 000 tonni ja ammoniaagiaurude põletamise tõrviku püstitus eesmärgiga suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 mln tonni aastas ja vedelväetise kaubakäivet kuni 1,5 mln tonni aastas.

Arendaja AS DBT esitas 16. novembril 2016. a taotluse (sisse tulnud 17.11.2016. a nr 6-2/2922-1) uute kaupade lisamiseks KMHsse. Taotluse kohaselt soovitakse algatatud KMHs nimetatule täiendavalt rajada komplekssete vedelväetiste hoiumahutid 2 x 3 000 tonni ning lämmastiku vedelväetise (karbamiid) hoiumahutid 3 x 5 000 tonni. Planeeritav aastane kaubakäive komplekssete vedelväetiste puhul on 200 000 tonni aastas ja lämmastiku vedelväetiste (karbamiid) puhul on 150 000 tonni aastas.

Kavandatava tegevuse asukoht on sama mis algatatud KMHs näidatud tegevuste asukoht, Sillamäe Sadama territoorium aadress Sillamäe Kesk tn 2c. Ammoniaagiterminali ja vedelväetiste terminali laiendamise lubatavust selles asukohas on analüüsitud Sillamäe Linnavalitsuse 6. oktoobri 2016 korralduses nr 546-k ja asutud seisukohale terminali laiendamine on kooskõlas kehtivate planeeringutega.

Sadama asukoht Sillamäe linna haldusterritooriumil on kindlaks määratud kehtiva üldplaneeringuga ning sadama olemus täpsustatud asjakohaste detailplaneeringutega. Sillamäe Linnavolikogu 26. septembri 2002. a määrusega nr 43/102-m „Sillamäe linna üldplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäe linna üldplaneeringu punkti 5.4 kohaselt on sadam kavandatud kaubasadamana, kuhu rajatakse muu hulgas ka kemikaalide terminal.

Sillamäe Linnavolikogu 12. juuli 2006. a otsusega nr 38-o „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Türsamäe, Sõtkke 1, Sõtkke 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringuga on sadamaalale ette nähtud kemikaalide terminali(de) rajamine. Seega on Sillamäe linna üldplaneeringuga ja Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Türsamäe, Sõtkke 1, Sõtkke 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade

(Sillamäe Sadama) detailplaneeringuga määratud olulise ruumilise mõjuga objektina Sillamäe sadam (kaubasadam mere rannikul) koos selle territooriumile rajatavate terminalidega.

Sillamäe Linnavolikogu 12. juuli 2006. a otsusega nr 38-o „Detailplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Türsamäe, Sõtk 1, Sõtk 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringus on Kesk tn 2c toodud positsioonidel 207 (Tootmismaa, ehitiste suurim lubatud arv piiramata, hoone suurim lubatud kõrgus 20 m) ja 212 (Tootmismaa, ehitiste suurim lubatud arv piiramata, hoone suurim lubatud kõrgus 20 m).

Sillamäel Kesk 2 (osaliselt), Kesk 2B, Kesk 2C, Kesk 2E, Kesk 2F, Ehitajate 1A, Ehitajate 1D, Ehitajate 1E, Ehitajate 1G, Ehitajate 1H, Ehitajate 1K, Ehitajate 3/1, 3/2, Türsamäe, Sõtk 1, Sõtk 2/17 maa-alade ja nendega piirnevate alade (Sillamäe Sadama) detailplaneeringu punkti 5.8 kohaselt „Kavandatava tegevuse KMH on vaja läbi viia vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele kõigile olulise keskkonnamõjuga objektidele.“ Seega ei ole terminali laiendamine Kesk 2c kinnistul vastuolus kehtivate planeeringutega ka arendaja 16. novembri 2016 taotluses näidatud vedelväetiste osas.

„Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ (edaspidi KeHJS) § 3 punkti 1 järgi hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lõike 1 punktide 32 ja 33 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevuseks vähemalt 100000-kuupmeetrisel mahuga ehitise või ehitiste püstitamine nafta, naftakeemia- või keemiatoodete ladustamiseks ning ohtlikke kemikaale käitleva käitise rajamine, kui see on kemikaaliseaduse kohaselt A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 35 kohaselt on olulise keskkonnamõjuga tegevuseks sama lõike punktides 1–34¹ nimetatud tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine, kui tegevuse või käitise muutmine või ehitise laiendamine vastab samas lõikes sätestatud võimalikele künnistele.

„Kemikaaliseaduse“ § 22 lõike 7 alusel on Majandus- ja taristuminister 2. veebruaril 2016. a andnud määruse nr 10 „Kemikaali ohtlikkuse alammäär ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord“, mille § 3 lõike 1 järgi on kavandatav ettevõtte A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. KeHJS § 11 lõike 3 järgi algatatakse selle seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuse korral kavandatava tegevuse KMH selle vajadust põhjendama.

KMH algatati arendaja poolt esialgselt teatatud kavandatavate tegevuste osas Sillamäe Linnavalitsuse 6. oktoobri 2016 korraldusega nr 546-k „Keskkonnamõju hindamise algatamine“. KMH algatamisest teavitati seaduses ettenähtud korras (sh 12.10.2016. a väljaandes Ametlikud Teadaanded). Pärast KMH algatamist ja algatamisest teavitamist ei ole juhteksperdi või eksperdirühma juhteksperdi juhtimisel koos arendajaga koostanud keskkonnamõju hindamise programmi. Seetõttu peab Sillamäe Linnavalitsus õigeks muuta KMH algatamise otsust ja lisada sellesse arendaja poolt täiendavalt lisatud tegevused ning teavitada sellest seaduses ettenähtud korras, et tagada avalikkusele ja huvitatud isikutele vajalik informatsioon võimalikult varajases menetlusstaadiumis.

Lähtudes eeltoodust ning „Ehitusseadustiku“ § 28, § 31 lõike 1, KeHJS § 6 lõike 1 punktide 32 ja 33, § 7 punkti 4, § 9, § 11 lõigete 3 ja 11, „Haldusmenetluse seaduse“ § 64 lõike 1 ja §

68 lõike 2, Sillamäe Linnavolikogu 17. detsembri 2015. a määruse nr 48 „Ehitusseadustikus sätestatud ülesannete delegeerimine“ § 1 lõike 1 alusel,

linnavalitsus annab korralduse:

1. Muuta Sillamäe Linnavalitsuse 6. oktoobri 2016 korralduse nr 546-k „Keskkonnamõju hindamise algatamine“ punkti 1.2. ja kehtestada see järgmises sõnastuses:
„1.2. kavandatava tegevuse nimetus ja eesmärk: kahe täiendava ammoniaagimahuti mahuga 2 x 30 000 tonni, kahe täiendava vedelväetisemahuti mahuga 2 x 20 000 tonni, kahe täiendava komplekssete vedelväetiste hoiumahuti 2 x 3 000 tonni ja kolme täiendava lämmastiku vedelväetise (karbamiid) hoiumahuti 3 x 5 000 tonni ning ammoniaagiaurude põletamise tõrvi püstis eesmärgiga suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 mln tonni aastas ja vedelväetise kaubakäivet kuni 1,85 mln tonni aastas“.
2. Teavitada KMH algatamisest käesolevas korralduses toodud tingimustel „Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse“ § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid ja muid menetlusosalisi elektrooniliselt, liht- või tähtkirjaga ning avalikkust teate avaldamisega Ametlikes Teadaannetes 14 päeva jooksul pärast käesoleva korralduse tegemist.
3. Käesoleva korralduse peale võib esitada Sillamäe Linnavalitsusele (Kesk 27, Sillamäe 40231) vaide „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korraldusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud korraldusest teada saama või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule (Jõhvi kohtumaja, Kooli 2a, Jõhvi 41532) „Halduskohtumenetluse seadustikus“ sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavakstegemisest.

Tõnis Kalberg
linnapea

Andrei Ionov
linnasekretär

LISA 2. ASJAOMASTE ASUTUSTE SEISUKOHAD

SEISUKOHTADE KÜSIMISE KIRI 24.01.2017 NR 6-2/203-1

SILLAMÄE LINNAVALITSUS

Lp Marko Pomerants
Keskkonnaminister
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn
keskkonnaministeerium@envir.ee

Meie: 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Keskkonnamõju hindamise programmi kohta seisukoha küsimine

17.01.2017 kirjaga esitas AS DBT Sillamäe Linnavalitsusele AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (sisse tulnud 17.01.2016 nr 6-2/132-1).

„Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ § 15¹ lõike 1 järgi peab otsustaja enne keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamist programmi sisu kohta küsima seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt.

„Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse“ § 15¹ lõike 4 järgi esitab asjaomane asutus otsustajale 30 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise programmi saamisest arvates programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta. Dokumentatsiooni läbivaatamisel peab asutus kontrollima ka ekspertiisi koosseisulist piisavust.

Käesolevaga esitame Teile AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi ning palume esitada selle kohta Sillamäe Linnavalitsusele seisukoht vastavalt „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele“.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Kalberg
linnapea

Lisa – AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programm

Sama:

Sotsiaalministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaameti Põhja regioon, Päästeamet, Päästeameti Ida päästkeskus Keskkonnainspeksioon, Keskkonnainspeksiooni Ida-Virumaa büroo, Ida-Viru Maavalitsus, Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, Terviseameti Ida Talitus, Toila Vallavalitsus, Vaivara Vallavalitsus, Sillamäe Sadam AS

Kesk 27
40231 Sillamäe
Eesti Vabariik

Tel +372 39 25 700
Fax +372 39 25 701

linnavalitsus@sillamae.ee
www.sillamae.ee

2.1. IDA-VIRU MAAVALITSUSE KIRI 06.02.2017 NR 13-4/2017/256-2

IDA-VIRU MAAVALITSUS

Hr Tõnis Kalberg
Linnapea
Sillamäe Linnavalitsus
linnavalitsus@sillamae.ee

Teie: 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Meie: 06.02.2017 nr 13-4/2017/256-2

AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmist

Esitasite AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu KeHJS §15¹ lg 1 ja 4 alusel seisukoha võtmiseks programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, samuti palusite hinnata KMH ekspertrühma koosseisulist piisavust.

Teatame, et meile esitatud AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu on piisavaks aluseks AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise aruande koostamisel. Meiepoolseid täiendusettepanekuid ei ole. Oleme seisukohal, et kirjeldatud ekspertide koosseis ja nende pädevus on piisav etteantud eesmärkide täitmiseks, vajadusel on võimalik otsustaja ettepanekul või nõusolekul täiendavaid jõude juurde kutsuda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Andres Noomägi
maavanem

Tiit Toos
+372 332 1263 tiit.toos@ida-viru.maavalitsus.ee

Keskväljaku 1 / 41594 / Jõhvi / 332 1201 / info@ida-viru.maavalitsus.ee / www.ida-viru.maavalitsus.ee
Registrikood 70001449

2.2. KESKKONNAINSPEKTSIOONI KIRI 13.02.2017 NR 8-3/17/326-2

KESKKONNAINSPEKTSIOON

Sillamäe Linnavalitus

Teie 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Meie 13.02.2017 nr 8-3/17/326-2

Keskkonnamõju hindamise programmi kohta
seisukoha küsimine

Austatud Tõnis Kalberg

Keskkonnainspeksioon tutvus Sillamäe linnavalitsuse poolt 24.01.2017 kirjaga nr 6-/203-1 edastatud AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmiga ning võtab materjalides välja toodud info teadmiseks.

Ühtlasi märgime programmi eelnõus kasutatud algandmete üle vaatamise vajadust, mis puudutab välisõhu kvaliteedi kohta antavaid hinnanguid ja Sillamäe linnas paiknevaid keskkonnaloaga käitiseid. Seda põhjusel, et nimetatud hinnangute võtmise aluseks olevad andmed pärinevad ajavahemikus 2010 - 2011. aastal koostatud tööst ja mis ei ole muutunud olustikku arvestades enam asjakohane. Piirkonna õhuseireandmete parema analüüsitulemuse tagamiseks, samuti ammoniaagi ülemäärase heite põhjuse ja tagajärje vaheliste seose välja toomiseks aga peame vajalikuks kasutada ka muid märgitud andmeid lisaks tuule suunale (tuule kiirus ja temperatuur).

Täiendavalt palume KMH programmis selgitada, kas käitise laiendamisest tekkiv täiendav ammoniaagi heitkogus on kooskõlas 15.11.2016. a määruse nr 125 Paiksetest ja liikuvatest heiteallikatest väljutatavate saasteainete heidete summaarsed piirkogused Eesti territooriumil ja majandusvööndis ning nende saavutamise tähtajad § 1 lõikest 4 tuleva piirkogusega ning kas rajatav terminali laiendus on parimale võimalikule tehnoloogiale vastav.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Volkov
peadirektor

Reeli Sildnik
696 2269, reeli.sildnik@kki.ee

Kopli 76
10416 Tallinn

valve@kki.ee
www.kki.ee

Registrikood 70003106
Telefon 696 2236

2.3. KESKKONNAMINISTEERIUMI KIRI 17.02.2017 NR 7-12/17/520-2

KESKKONNAMINISTEERIUM

Hr Tõnis Kalberg
Sillamäe Linnavalitsus
linnaavalitsus@sillamae.ee

Teie 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Meie 17.02.2017 nr 7-12/17/520-2

Keskkonnamõju hindamise programmi kohta
seisukoha küsimine

Austatud härra Kalberg

Edastasite Keskkonnaministeeriumile seisukoha võtmiseks AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi.

Keskkonnaministeeriumil on KMH programmi kohta üks märkus:

- DBT tahab kahekordistada oma ohtlike ainete koguseid, mis tähendab ka täiendavat kaubavedu. Laevad, mis toovad terminalile kaupa, peavad sadamas saama ära anda ka laeva- ja lastijäätmeid. Kui kaubavedu suureneb, siis võiks arvata, et ka sadamajäätmete kogus suureneb. KMH aruanne peaks käsitlema ka hinnangut, mis on seotud laevade teenindamisega sadamas;

Lisaks oleme arvamusel, et koosseisuliselt on tegemist piisava eksperdirühmaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ado Lõhmus
asekantsler

Teadmiseks: Keskkonnaameti Põhja regioon

Birgit Parmas
626 2974, birgit.parmas@envir.ee
Mari-Liis Ummik
626 2863, mari-liis.ummik@envir.ee

Narva mnt 7a
15172 Tallinn

keskkonnaministeerium@envir.ee
www.envir.ee

Registrikood 70001231
Telefon 626 2802

2.4. KESKKONNAAMETI KIRI 21.02.2017 NR 6-3/17/1527-3

KESKKONNAAMET

Tõnis Kalberg
Sillamäe Linnavalitsus
linnavalitsus@sillamae.ee

Teie 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Meie 21.02.2017 nr 6-3/17/1527-3

Keskkonnamõju hindamise programmi kohta seisukoha esitamine (AS DBT Sillamäe terminal)

Austatud Tõnis Kalberg

Esitasite Keskkonnaametile 24.01.2017 kirjaga nr 6-2/203-1 (registreeritud Keskkonnaametis 24.01.2017 nr 6-3/17/1527 all) seisukoha küsimiseks AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi nimetatud *KMH*) programmi eelnõu (koostaja: osatühing Hendrikson & Ko, töö nr 2699/16). Tutvunud esitatud KMH programmiga eelnõuga ja selle lisadega, esitame oma ettepanekud KMH programmi täiendamiseks:

1. KMH programmi Natura eelhindamise osa vajab täiendamist. Kuna kavandatud tegevuspiirkond piirneb vahetult Natura 2000 alaga, peab otsustaja olema veendunud, et ka piirnevatel aladel kavandatava tegevusega ei kahjustata kaitsealal esinevaid Natura elupaigatüüpe ja seega alal esinevate liikide elupaiku/kasvukohti.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 3 kohaselt tuleb § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhindangu koostamisel lähtudes kõikidest järgmistest kriteeriumidest:

- 1) tegevuse ala ja selle lähikümbruse keskkonnatingimustest, nagu maakasutusest, alal esinevatest loodusvaradest, nende omadustest ja taastumisvõimest ning looduskeskkonna vastupanuvõimest. Keskkonna vastupanuvõime hindamisel lähtutakse eelkõige märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on juba ületatud, maareformi seaduse tähenduses tiheasutusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest;
- 2) tegevuse iseloomust, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase, loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus, ning lähipiirkonna teistest tegevustest;
- 3) tegevusega kaasnevatest tagajärgedest, nagu vee, pinnase või õhu saastatus, jäätmete, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn;
- 4) tegevusega kaasnevate avariiohtude esinemise võimalikkusest;
- 4¹) kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile;
- 5) käesoleva lõike punktides 1–4¹ nimetatuga kaasneva mõju suurusest, ruumilisest ulatusest, kestusest, sagedusest ja pöörduvusest, toimest, kumulatiivsusest ja piiriülesest mõjust ning mõju ilmnemise tõenäosusest.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Palume lähtuda hindamisel eeltoodud kriteeriumitest ja analüüsida tegevuse mõju (sh ka varasema tegevusega kaasnevat koosmõju) ja eriti palume tähelepanu pöörata avariiolekordadest (õnnetusjuhtumitest) kaasnevate võimalike maksimaalsete mõjude kandumist kaitsealale ja nendest kaasnevat võimaliku mõju.

2. Peatükis 3. „Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus“ (lk 11) on kirjas, et „*Laiendatav terminali osa ja loodusala vahele jääb olemasoleva terminali taristu. Varasemate piirkonnas tehtud KMH-de käigus on hinnatud võimalikku mõju ning on järeldatud, et tegevustel mõju loodusala kaitse-eesmärkidele puudub (vt Lisa 2 toodud eelhindamine)*“. Palume täpsustada, milliste KMH-dega on tegemist ja lisada viited alusdokumentidele, millele tuginetakse.
3. KMH programmi eelnõus välisõhu kvaliteedi hindamisel on viidatud 2010-2011 aastal tehtud välisõhu saasteallikate inventuurile. KMH käigus koosmõju hindamisel tuleb analüüsida välisõhu seisundit (müra ja õhusaaste) lähtudes olemasolevast olukorrast, hinnata planeeritud tegevuse elluviimisel kaasnevat müra ja õhusaaste olukorra muutumist ning selgitada leevendavate meetmete vajadust.
4. KMH käigus tuleb hinnata ka mõju pinnaveele ja vajadusel esitada ettepanekud PVT valikuteks ja leevendavateks meetmeteks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rein Urman
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Põhja regioon

Irina Sõtšova 357 2614
irina.sotsova@keskkonnaamet.ee

Janar Aleksandrov 512 4731
janar.aleksandrov@keskkonnaamet.ee

2.5. PÄÄSTEAMETI KIRI 23.02.2017 NR 7.2-13.3/1384-2

PÄÄSTEAMET

Tõnis Kalberg
linnaavalitsus@sillamae.ee

Teie: 24.01.2017 nr 6-2/203-1
Meie: 23.02.2017 nr 7.2-13.3/1384-2

Keskkonnamõju hindamise programm – Ida päästekomisjoni seisukoht

Päästeameti Ida päästekomisjon on läbivaadanud AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi, mis hõlmab Kesk tn 2c ja Kesk tn 2n kinnistuid. Oleme seisukohal, et antud keskkonnamõju hindamise programm sisaldab endas kogu vajalikku informatsiooni, mida Ida päästekomisjon peab oluliseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Viktor Siverin
peainspektor
Ida päästekomisjon

+372 5248258
viktor.siverin@rescue.ee

Ida päästekomisjon / Rahu 38 / 41532 Jõhvi / 339 1900 / ida@rescue.ee / www.päästeamet.ee /
Registrikood 70000585

2.6. VAIVARA VALLAVALITSUSE KIRI 22.02.2017 NR 9-4.8/131-1

VAIVARA VALLAVALITSUS

Hr. Tõnis Kalberg
linnapea
Sillamäe Linnavalitsus
Kesk tn 24
40231 Sillamäe

Teie 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Meie 22.02.2017 nr9-4.8/131-1

Vaivara Vallavalitsuse seisukoht AS DBT KMH programmi kohta

24.01.2017 esitas Sillamäe Linnavalitsus AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi Vaivara Vallavalitsuse seisukoha saamiseks.

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on leida kavandatavale tegevusele selline lahendus, mis minimeeriks keskkonnamõju. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) mõistes keskkonnamõju on tegevusega eeldatav kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale.

Tutvunud seisukoha esitamiseks saadetud AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmiga on Vaivara Vallavalitsusel alljärgnevad märkused:

- AS DBT terminaalil kavandatakse täiendavalt püstitada 2x30000t ammoniaagimahutit, 2x20000t vedela lämmastikvæetis (karbamiid-ammooniumnitraadi segu) mahutit, 2x3000t komplekssete vedelväetise mahutit ja 3x5000 t lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit. Vaivara vallavalitsuse arvamusel peaks KMH programmist aruandest selguma kas kavandatavad mahutid on paigutatud optimaalselt arvestades käideldavaid aineid ja ohutuskujasid ning teiste kavandatavate kätistega. KMH programmist ei selgu miks täpselt on vaja rajada täiendavaid ammoniaagi mahutid, sest ilmselt olemas olevate mahutite mahust võib jätkuda mitme ammoniaagi vedamisvalmidusega laeva jaoks. Sealhulgas kas on arvestatud läheduses kavandatava LPG ja LNG terminaali ohtudega. Tugeval kuumenemisel võib ammoonium väetistest eralduda ammoniaak.
- KMH programmi punktis 5 on öeldud: „....Terminalist ärajuhitava heitvee kogus ei suurene, kuna lekkkindla pinnakattega alade osakaal jääb samaks – avariivann, kuhu tulevad uued vedelväetise mahutid, on juba välja ehitatud.“. Sellest lausest ei selgu, kas olemasoleva avariivanni maht arvestab uute vedelväetiste mahutite ehitamist avariilukordade tekkimisel. KMH programmis joonisest nähtub, et olemasoleva 20 000 t mahuti juurde kavatakse rajada mahutipark mahutavusega 61 000 t. Kui olemasoleva avariivanni maht ei ole piisav, siis sellisel juhul on ohustatud põhjavesi, Narva laht ja lähedal asuv Natura 2000 ala.

Pargi 2 Sinimäe
40101
Ida-Virumaa

Tel : 39 29000
Fax: 3929001
E-post: vaivara@vaivara.ee

a/a EE091010552020390005
SEB kood 401
Registrikood 75010200

- KMH käigus peaks selguma, millised on saasteainete muutus seoses kavandatava tegevusega võrreldes praeguse lubatud ja tegelikult heitega.
- Kuna ei ole muud toimivat lahendust, siis meie arvates peaks igakordselt KMH käigus hindama kõikide olemasolevate ja planeeritud käitiste saasteainet summaarset koosmõju ja ühtlustama/sidustama riskianalüüse.
- Vaivara Vallavalitsuse arvates on vähe tähelepanu pööratud ohuteguritele, mis kaasnevad raudteevedudega ja ohtlike veoste mahtude suurenemisest raudteel. Konkreetseks ohukohaks on raudtee ülesõit Sillamäe-Viivikonna maanteel nr 13106. Antud ülesõidul peavad autod ületama 4 raudteepaari ning sama ülesõidul algab Sillamäe sadamasse viiv haruraudtee. Seega ristuvad sellel ülesõidul autod, mis veavad ka ohtlikke veoseid (sh ka valmis lõhkeainet ja lõhkeainete komponente) ja rongid mis veavad ammoniaagi, naftat ja muid ohtlike veoseid.
- Kaaluda KMH programmi käigus indikaatorseadmetel baseeruva hoiatus-häiresüsteemi, mis annab märku ammoniaagi piirnormide ületamisest ja mahutiparkide avariivannide häiresüsteemide arendamist selliselt, et need oleksid duplitseeritud häirekeskusesse. Üldise häiresüsteemi arendamisel peaks andurite/indikaatorseadmete ühendamine häirekeskusega olema kõikidel Sillamäe sadama territooriumil paiknevatel ja rajatavatel A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtetel.
- Seoses sellega, et sõltuvalt meteoroloogilistest tingimustest võib ammoniaagi avarii tegelik ohuala ulatuda 10 kuni 30 km (Leedu 1989.a ammoniaagi avarii) peame õigeks kaasata ammoniaagi terminaalidega seotud planeeringutesse ja KMH programmidesse ka Narva-Jõesuu ja Narva linn.
- KMH programmis on mõistlik saada vastust kas Sillamäe õhuseirejaamas registreeritud (viimati 17.02.2017) ammoniaagi piirnorme ületav kontsentratsioon (tunnipõhised andmed) on seotud ammoniaagi laadimistöödega kail või AS DBT või AS Eurochem terminaalide töödega.

Palume arvestada Vaivara Vallavalitsuse märkustega, mis meie arvates võimaldab koostada võimalikult täpse ja suurema kaasatusega AS DBT KMH aruande.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Veikko Luhala
vallavanem

Jaan Metsis, tel 392 9012, e-post: jaan.metsis@vaivara.ee

2.7. TERVISEAMETI KIRI 23.02.2017 NR 9.3-4/484

**TERVISEAMET
IDA TALITUS
EASTERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD**

Sillamäe Linnavalitsus
Kesk 27
40231 Sillamäe
linnavalitsus@sillamae.ee

Teie 24.01.2017 nr 6-2/203-1

Meie 23.02.2017 nr 9.3-4/484

**AS DBT Sillamäe terminali laiendamise
keskkonnamõju hindamise programmi kohta**

Esitasite Terviseameti Ida talitusele (edaspidi amet) seisukoha küsimiseks AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (KMH).

Täiendatud KMH algatamise otsuse alusel on kavandatavaks tegevuseks AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikväetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetiste mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154). Ettevõtte soovib perspektiivis suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Selleks laiendatakse mahutiparki, kusjuures kaalutakse ammoniaagimahutite ehitamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154). Lisaks suurendatakse estakaadidel pumpamiskiirusi ja rajatakse täiendav ammoniaagaurude põletamise tõrvik. Kasutatakse olemasolevaid raudtee-estakaade ja kaisid ning neid ühendavaid torujuhtmeid.

Amet tutvus AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõuga ning juhib tähelepanu järgmisele:

- Joonisel 1 on märgitud perspektiivseteks mahutiteks kaks komplekssete vedelväetise mahutit (2x3000 tonni) ja kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit (3x5000 tonni). Tuleks täpsustada miks need mahutid on perspektiivsed ja millal on plaanis need ehitada ning kas need mahutid hiljem keskkonnale mõju avaldavad;

Kalevi 10
30322 Kohtla-Järve
www.terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Tel +372 5813 4787
e-post: ida@terviseamet.ee

Lääne-Virumaa esindus: F. R. Kreutzwaldi 5/1, Rakvere tel +372 525 3622
Narva esindus: Malmi 5a, Narva tel +372 5300 7688

- Kuna lähimad elamualad asuvad planeeringualast 465 m- 870 m kaugusel, siis tuleks kirjeldada milliseid leevendusmeetmeid kavatakse rakendada müra ja õhusaaste vähendamiseks;
- Kuna kõrval maa-alale, Kesk tn 2z kinnistu (73501:001:0156), planeerib Eurochem Terminal Sillamäe AS rajada ammoniaagiterminali, mille KMH programmi on Sillamäe Linnavalitsus vastavaks kinnitanud, siis oleks asjakohane KMH aruandes käsitleda, millised keskkonnoahud sellega seoses tekkida võivad.

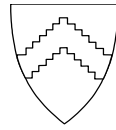
Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Olga Smolina
direktor

Liina Roosimägi
505 3776 liina.roosimagi@terviseamet.ee

2.8. SILLAMÄE LINNAVALITSUS 2.03.2017 NR 6-2/132-2

SILLAMÄE LINNAVALITSUS

Lp Juhan Ruut
KMH juhtekspert
OÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8
51004 Tartu
juhan@hendrikson.ee

Teie: 17.01.2017 nr V/29

Meie: 2.03.2017 nr 6-2/132-2

Lp Georgi Hrenov
AS DBT
Kesk 2C
40231 Sillamäe
g.hrenov@bct.ee

Sillamäe Linnavalitsuse seisukohad AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi kohta

AS DBT esitas 14.07.2016 Sillamäe Linnavalitsusele Sillamäe Kesk tn 2c keemiaveoste terminali laiendamise projekteerimistingimuste taotluse. Ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 28 ja § 31 lõike 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 punkti 1, § 7 punkti 4, § 9 ja § 11 lõike 3 alusel algatas Sillamäe Linnavalitsus 06.10.2016 korraldusega nr 546-k (vt Lisa 1, osa 1.1) keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH).

16.11.2016 esitas AS DBT taotluse keskkonnamõju hindamisse kaasata pikaajaliste arenguplaanide alusel käivituda võivad tegevused. Tulevikus soovitakse rajada 2 x 3 000 tonni komplekssete vedelväetiste hoiumahutid ning lämmastik-vedelväetiste (karbamiidilahuse) hoiumahutid 3 x 5 000 tonni. Sillamäe Linnavalitsus muutis esialgselt KMH algatamise otsust 24.11.2016 korraldusega 648-k.

Täiendatud KMH algatamise otsuse alusel on kavandatavaks tegevuseks AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikväetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise

mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154).

Keskkonnamõju hindamise algatamise vajaduse otsustas Sillamäe Linnavalitsus „Ehitusseadustiku“ § 27 lõike 1 punktist 2 ja 3 ning § 31 lõikest 1 lähtuvalt ning KeHJS § 6 lõike 1 punktide 32 ja 33 alusel.

KMH algatamisest teavitas Sillamäe Linnavalitsus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 12.10.2016 ja Sillamäe linna veebilehel 13.10.2016, puudutatud isikuid ja menetlusosalisi 11.10.2016. KMH algatamise otsuse muutmisest Sillamäe Linnavalitsus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 29.11.2016 ja Sillamäe linna veebilehel 25.11.2016, puudutatud isikuid ja menetlusosalisi 25.11.2016.

17.01.2017 kirjaga (sisse tulnud 17.01.2017 nr 6-2/132-1) edastas AS DBT Sillamäe Linnavalitsusele AS DBT BCT terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (edaspidi KMH programm).

KeHJS § 14 lõike 6 järgi kontrollib otsustaja juhteksperdi litsentsi olemasolu. KMH programmi koostamisel on juhteksperdiks Juhan Ruut. Sillamäe Linnavalitsus on kontrollinud juhteksperdi litsentsi olemasolu Keskkonnaministeeriumi kodulehel avaldatud informatsiooni põhjal, mille järgi 21.02.2017 seisuga on juhteksperdil kehtiv KMH hindamise litsents nr KMH0155 (kehtib kuni 15.12.2021).

KeHJS § 15¹ lõike 4 järgi on asjaomastel asutustel kohustus kontrollida ka eksperdirühma koosseisulist piisavust. Kavandatava tegevuse KMH programmi koostas OÜ Hendrikson & Ko (registrikood 10269950) eksperdirühm koosseisus Juhan Ruut (juhteksperdi, KMH litsents KMH0155, mis kehtib kuni 15.12.2021), välisõhu eksperdid Marek Bamberg ja Krista Aidak, veekeskonna ekspert Tõnn Tuvikene, müra ja vibratsiooni ekspert Veiko Kärbla ning Natura eelhindamine on tehtud Riin Kutsari poolt (KMH litsents KMH0131). Seega on KMH juhteksperdil kehtiv KMH litsents, arvestades eksperdirühma koosseisu ja ekspertide vastutusvaldkondi, on eksperdirühm pädev kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

KeHJS § 15¹ lõike 2 järgi kontrollib otsustaja 14 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise programmi saamisest arvates programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele ning edastab selle asjaomastele asutustele seisukoha esitamiseks.

Sillamäe Linnavalitsus on kontrollinud KMH programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele ning leiab, et KMH programm vastab nendele nõuetele. KMH eksperdirühm on esitanud AS DBT Sillamäe terminali laiendamise KMH programmis kavandatava tegevuse eesmärgi ja täpse asukoha; kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjelduse; eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjelduse; kavandatava tegevuse seosed strateegiliste planeerimisdokumentidega; teabe kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta; keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjelduse, sealhulgas teave

keskkonnamõju hindamiseks vajalike uuringute kohta; kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste keskkonnamõju hindamise ning selle tulemuste avalikustamise ajakava; andmed arendaja kohta ning juhteksperdi nime või eksperdirühma koosseisu, nimetades ja põhjendades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga rühma kuuluv isik hindama; asjaomaste asutuste loetelu koos menetlusse kaasamise põhjendusega.

24.01.2017 kirjaga nr 6-2/203-1 edastas Sillamäe Linnavalitsus KMH programmi asjaomastele asutustele seisukoha esitamiseks.

Asjaomastest asutustest esitas Sillamäe Linnavalitsusele 30 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise programmi saamisest arvates programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta (loetletud kirjad on kättesaadavad Sillamäe Linnavalitsuse dokumendiregistris):

Ida-Viru Maavalitsus 06.02.2017 kirjaga nr 13-4/2017/256-2 (sisse tulnud: 06.02.2017 nr 6-2/289-1), Keskkonnainspeksioon 13.02.2017 kirjaga nr 8-3/17/326-2 (sisse tulnud 13.02.2017 nr 6-2/375-1), Keskkonnaamet 17.02.2017 kirjaga nr 7-12/17/520-2 (sisse tulnud 17.02.2017 nr 6-2/440-1), Keskkonnaameti Põhja regioon 21.02.2017 kirjaga nr 6-3/17/1527-3 (sisse tulnud 22.02.2017 nr 6-2/470-1), Terviseameti Ida talitus 23.02.2017 kirjaga nr 9.3-4/484 (sisse tulnud 27.02.2017 nr 6-2/496-1), Päästeamet 23.02.2017 kirjaga nr 7.2-13.3/1384-2 (sisse tulnud 23.02.2017 nr 6-2/495-1) ja Vaivara Vallavalitsuse 22.02.2017 kirjaga nr 9-4.8/131-1 (sisse tulnud 23.02.2017 nr 6-2/489-1).

KeHJS § 15¹ lõike 5 järgi vaatab otsustaja 14 päeva jooksul asjaomaste asutuste seisukohtade saamisest arvates seisukohad läbi ning annab arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha keskkonnamõju hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, arvestades asjaomaste asutuste esitatud arvamusi.

Eeltoodust lähtudes annab Sillamäe Linnavalitsus arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, arvestades asjaomaste asutuste esitatud arvamusi.

Asjaomaste asutuste esitatud arvamuste kohta võtab Sillamäe Linnavalitsus järgmised seisukohad.

Seisukohta esitaja	Seisukoht
Keskkonnainspeksioon	1. Märgime programmi eelnõus kasutatud algandmete üle vaatamise vajadust, mis puudutab välisõhu kvaliteedi kohta antavaid hinnanguid ja Sillamäe linnas paiknevaid keskkonnaloaga käitiseid. Seda põhjusel, et nimetatud hinnangute võtmise aluseks olevad andmed pärinevad ajavahemikus 2010 - 2011. aastal koostatud tööst ja mis ei ole muutunud olustikku arvestades enam asjakohane. Piirkonna õhuseireandmete parema analüüsitulemuse tagamiseks, samuti ammoniaagi ülemäärase heite põhjuse ja tagajärje vaheliste seose välja toomiseks aga peame vajalikuks kasutada ka muid märgitud andmeid lisaks tuule suunale (tuule kiirus ja temperatuur).

	2. Täiendavalt palume KMH programmis selgitada, kas käitise laiendamisest tekkiv täiendav ammoniaagi heitkogus on kooskõlas 15.11.2016. a määruse nr 125 Paiksetest ja liikuvatest heiteallikatest väljutatavate saasteainete heidete summaarsed piirkogused Eesti territooriumil ja majandusvööndis ning nende saavutamise tähtsajad § 1 lõikest 4 tuleva piirkogusega ning kas rajatav terminali laiendus on parimale võimalikule tehnoloogiale vastav.
	Sillamäe Linnavalitsus nõustub Keskkonnainspektsiooni seisukohtadega, kuid arvestades Keskkonnaameti Põhja regiooni seisukohta, on otstarbekas välisõhu kvaliteediga seotult (ettepaneku p 1) anda täpsustatud ülevaade olemasolevast olukorrast ja hinnata kavandatava tegevuse koosmõju olemasolevate tegevustega ning hinnata leevendavate meetmete rakendamise vajadust KMH aruandes.
Keskkonna-ministeerium	DBT tahab kahekordistada oma ohtlike ainete koguseid, mis tähendab ka täiendavat kaubavedu. Laevad, mis toovad terminalile kaupa, peavad sadamas saama ära anda ka laeva- ja lastijäätmeid. Kui kaubavedu suureneb, siis võiks arvata, et ka sadamajäätmete kogus suureneb. KMH aruanne peaks käsitlema ka hinnangut, mis on seotud laevade teenindamisega sadamas.
	Sillamäe Linnavalitsus nõustub osaliselt Keskkonnaministeeriumi seisukohaga, Ptk 5 on otstarbekas lisada viide laevajäätmetele, aga teed, raudteed ja sadama infrastruktuur on terminali tegevuse eelduseks – selle infrastruktuuri rajamisel on keskkonnamõju hinnatud ja kui lisanduv kaubavoog jääb eelnevalt hinnatud tegevuse mahtu, piisab viitest varem tehtud KMHle (vt programmi eelnõu lk 21), kui aga lisanduv kaubavoog ületab varem kavandatud mahtu, siis peaks KMH käsitlema hinnangut ka laevade teenindamisele.
Keskkonnaameti Põhja regioon	1. KMH programmi Natura eelhindamise osa vajab täiendamist. Kuna kavandatud tegevuspiirkond piirneb vahetult Natura 2000 alaga, peab otsustaja olema veendunud, et ka piirnevatel aladel kavandatava tegevusega ei kahjustata kaitsealal esinevaid Natura elupaigatüüpe ja seega alal esinevate liikide elupaiku/kasvukohti. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 3 kohaselt tuleb § 6 lõikes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu koostamisel lähtudes kõikidest KeHJS § 6 lõikes 3 toodud kriteeriumidest. Palume lähtuda hindamisel eeltoodud kriteeriumitest ja analüüsida tegevuse mõju (sh ka varasema tegevusega kaasnevat koosmõju) ja eriti palume tähelepanu pöörata avariilukordadest (õnnetusjuhtumitest) kaasnevate võimalike maksimaalsete mõjude kandumist kaitsealale ja nendest kaasnevat võimaliku mõju. 2. Peatükis 3. „Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus“ (lk 11) on kirjas, et „Laiendatav terminali osa ja loodusala vahele jääb olemasoleva terminali taristu. Varasemate piirkonnas tehtud KMH-de käigus on hinnatud võimalikku mõju ning järeldatud, et tegevustel mõju loodusala kaitse-eesmärkidele

	puudub (vt Lisa 2 toodud eelhindamine). Palume täpsustada, milliste KMH-dega on tegemist ja lisada viited alusdokumentidele, millele tuginetakse. 3. KMH programmi eelnõus välisõhu kvaliteedi hindamisel on 2010-2011 aastal tehtud välisõhu saasteallikate inventuurile. KMH käigus koosmõju hindamisel tuleb analüüsida välisõhu seisundit (müra ja õhusaaste) lähtudes olemasolevast olukorrast, hinnata planeeritud tegevuse elluviimisel kaasnevat müra ja õhusaaste olukorra muutumist ning selgitada leevendavate meetmete vajadus vajadust. 4. KMH käigus tuleb hinnata ka mõju pinnaveele ja vajadusel esitada ettepanekud PVT valikuteks ja leevendavateks meetmeteks.
	Sillamäe Linnavalitsus nõustub Keskkonnaameti Põhja regiooni seisukohtadega.
Terviseameti Ida talitus	1. Joonisel 1 on märgitud perspektiivseteks mahutiteks kaks komplekssete vedelväetise mahutit (2x3000 tonni) ja kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit (3x5000 tonni). Tuleks täpsustada miks need mahutid on perspektiivsed ja millal on plaanis need ehitada ning kas need mahutid hiljem keskkonnale mõju avaldavad. 2. Kuna lähimad elamualad asuvad planeeringualast 465 m- 870 m kaugusel, siis tuleks kirjeldada milliseid leevendusmeetmeid kavatakse rakendada müra ja õhusaaste vähendamiseks; 3. Kuna kõrval maa-alale, Kesk tn 2z kinnistu (73501:001:0156), planeerib Eurochem Terminal Sillamäe AS rajada ammoniaagiterminali, mille KMH programmi on Sillamäe Linnavalitsus vastavaks kinnitanud, siis oleks asjakohane KMH aruandes käsitleda, millised keskkonnaohud sellega seoses tekkida võivad.
	Sillamäe Linnavalitsus nõustub Terviseameti Ida talituse seisukohtadega osaliselt: 1. KMH koostatakse arvestades terminali kogu perspektiivset kaubakäivet (st KMH peab arvestama mõjudega, mis tulenevad kogu perspektiivselt võimalikust mahust). 2. KMH aruanne peab negatiivsete mõjude osas nägema ette leevendusmeetmed. 3. KMH aruanne peab välja tooma kumulatiivsed mõjud ja tegevuse kavandamisel peavad olema arvesse võetud riskid olemasolevatest ja kavandatavatest ettevõtetest.
Vaivara Vallavalitsus	1. KMH programmist ja aruandest peaks selguma kas kavandatavad mahutid on paigutatud optimaalselt arvestades käideldavaid aineid ja ohutuskujasid ning teiste kavandatavate käitistega. KMH programmist ei selgu miks täpselt on vaja rajada täiendavaid ammoniaagi mahutid, sest ilmselt olemas olevate mahutite mahust võib jätkuda mitme ammoniaagi vedamisvalmidusega laeva jaoks. Sealhulgas kas on arvestatud läheduses kavandatava LPG ja

	LNG terminaali ohtudega. Tugeval kuumenemisel võib ammonium väetistest eralduda ammoniaak. 2. KMH programmi punktis 5 on öeldud: “...Terminalist ärajuhitava heitvee kogus ei suurene, kuna lekkekindla pinnakattega alade osakaal jääb samaks – avariivann, kuhu tulevad uued vedelväetise mahutid, on juba välja ehitatud.“. Sellest lausest ei selgu, kas olemasoleva avariivanni maht arvestab uute vedelväetiste mahutite ehitamist avariilukordade tekkimisel. KMH programmis joonisest nähtub, et olemasoleva 20 000 t mahuti juurde kavatakse rajada mahutipark mahutavusega 61 000 t. Kui olemasoleva avariivanni maht ei ole piisav, siis sellisel juhul on ohustatud põhjavesi, Narva laht ja lähedal asuv Natura 2000 ala. 3. KMH käigus peaks selguma, millised on saasteainete muutus seoses kavandatava tegevusega võrreldes praeguse lubatud ja tegelikult heitega. 4. Kuna ei ole muud toimivat lahendust, siis meie arvates peaks igakordselt KMH käigus hindama kõikide olemasolevate ja planeeritud käitiste saasteainet summaarset koostõju ja ühtlustama/sidustama riskianalüüsi. 5. Vähe tähelepanu on pööratud ohuteguritele, mis kaasnevad raudteevedudega ja ohtlike veoste mahtude suurenemisest raudteel. Konkreetseks ohukohaks on raudtee ülesõit Sillamäe-Viivikonna maanteel nr 13106. Antud ülesõidul peavad autod ületama 4 raudteepaari ning sama ülesõidul algab Sillamäe sadamasse viiv haruraudtee. Seega ristuvad sellel ülesõidul autod, mis veavad ka ohtlikke veoseid (sh ka valmis lõhkeainet ja lõhkeainete komponente) ja rongid mis veavad ammoniaagi, naftat ja muid ohtlike veoseid. 6. Kaaluda KMH programmi käigus indikaatorseadmetel baseeruva hoiatus-häiresüsteemi, mis annab märku ammoniaagi piirnormide ületamisest ja mahutiparkide avariivannide häiresüsteemide arendamist selliselt, et need oleksid duplitseeritud häirekeskusesse. Üldise häiresüsteemi arendamisel peaks andurite/indikaatorseadmete ühendamine häirekeskusega olema kõikidel Sillamäe sadama territooriumil paiknevatel ja rajatavatel A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtetel. 7. Seoses sellega, et sõltuvalt meteoroloogilistest tingimustest võib ammoniaagi avarii tegelik ohuala ulatuda 10 kuni 30 km (Leedu 1989.a ammoniaagi avarii) peame õigeks kaasata ammoniaagi terminalidega seotud planeeringutesse ja KMH programmidesse ka Narva-Jõesuu ja Narva linn. 8. KMH programmis on mõistlik saada vastust kas Sillamäe õhuseirejaamas registreeritud (viimati 17.02.2017) ammoniaagi piirnorme ületav kontsentratsioon (tunnipõhised andmed) on seotud ammoniaagi laadimistöödega kail või AS DBT või AS Eurochem terminalide töödega.
--	--

Sillamäe Linnavalitsus nõustub Vaivara Vallavalitsuse seisukohtadega osaliselt:

1. Kuigi rajatiste täpsed parameetrid selguvad projekteerimise käigus, antakse KMH aruandes ülevaade riskidest, millega projekteerimisel peab arvestama.
2. KMH programmi materjalide kohaselt on vedelväetiste mahutitele ohutusmeetmena ette nähtud avariivann.
3. Õhusaaste osas tuleb anda hinnang väljastatud keskkonnalubade alusel erinevate saasteainete heitkoguste piirmääradele ning viiakse läbi õhusaaste modelleerimine.
4. KMH aruanne peab sisaldama kumulatiivse mõju hinnangut.
5. KMH käsitleb olemasoleva terminali laiendamist. Riskianalüüs peab käsitlema laiendusega seotud riske ja neid leevendavaid meetmeid.
6. KMH käsitleb ühte terminali, millel on indikaatorsüsteem, KMH saab teha riskianalüüsi alusel ettepanekuid süsteemi täiendamiseks.
7. Kui KMH käigus selgub, et ohuala on suurem, kaasatakse ohualasse jäävad omavalitsusüksused.
8. KMH aruandes tuginetakse hinnangu andmisel õhuseire andmetele.

Sillamäe Linnavalitsus on seisukohal, et lisaks eeltoodud asjaomaste asutuste seisukohtadele tuleb KMH programmi täiendada alljärgnevalt:

- 1) Käsitleda rajatava terminali koosmõju teiste tööstusallikatega ja tegevusliikidega.
- 2) Hinnata kõigi saasteallikate koosmõju, sh väljaspool Sillamäed paiknevad allikad, mille mõju ulatub Sillamäele. Koostatavas KMH aruandes peab sisalduma nõue, et terminal peab osalema Sillamäe õhuseirejaama töös, määrates monitooritavate saasteainetena NH₃, NO₂, CO, LOÜ, PM₁₀. KMH aruandes peab sisalduma nõue tagada terminalist lähtuvate saaste- ja lõhnaainete piirväärtused.
- 3) KMH aruandes tuleb vastavalt ohuhinnangus toodule ette näha terminali varajase hoiatuse süsteemi täiendamine.
- 4) Aruandes tuleb määratleda terminali tootmismahud (terminali läbiva aine kogus) ning saasteainete (sh lõhnaühendite tekitavate saasteainete) maksimumkogused. Nimetatud andmete esitamise eesmärk on määratleda ettevõtte tegevuspiirid, mille ületamisel tuleks keskkonnamõju uuesti hinnata.
- 5) Kui õigusaktide alusel on terminali tegevuseks kohustuslik vastutuskindlustus, tuleb KMH aruandes viidata sellekohasele regulatsioonile.
- 6) Arvestades asjaolu, et KMH programmis märgitud otsustaja kontaktisikuga on teenistussuhe peatatud, palume märkida otsustaja kontaktisikuks Tõnis Kalberg (tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).

Eeltoodust lähtudes leiab Sillamäe Linnavalitsus, et KMH programm on asjakohane ja piisav, kui KMH programmis tehakse Sillamäe Linnavalitsuse seisukohtade põhjal parandused ja täiendused.

KeHJS § 15¹ lõike 6 järgi teeb juhtekspert või eksperdirühm koos arendajaga vajaduse korral otsustaja seisukoha põhjal programmis parandused ja täiendused ning selgitab seisukohtade arvestamist või põhjendab arvestamata jätmist, seejärel esitab arendaja otsustajale

keskkonnamõju hindamise täiendatud programmi, millele lisatakse asjaomaste asutuste kirjade koopiad.

KeHJS § 15¹ lõike 7 kontrollib otsustaja parandatud ja täiendatud keskkonnamõju hindamise programmi, sealhulgas asjaomaste asutuste seisukohtade arvestamist või arvestamata jätmist, kaasates vajaduse korral menetlusse asjaomase asutuse, kelle seisukohta ei ole arvestatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Kalberg
linnapea

2.9. PROGRAMMILE ESITATUD SEISUKOHTADE ARVESTAMISEST

AS DBT

Hr Tõnis Kalberg
Linnapea
Sillamäe Linnavalitsus

Meie: 09.03.2017.a nr Vä/129
Teie: 02.03.2017.a nr 6-2/132-2

KMH programmi kohta laekunud arvamused

Sillamäe Linnavalitsus on tutvumiseks edastanud ettepanekud ja arvamused KMH programmi osas. Arendaja ja ekspertrühm on need läbi vaadanud ja arvestab neid järgmiselt:

Keskkonnaamet 21.02.2017 kirjaga nr 6-3/17 3/17 /1527 -3

1. KMH programmi Natura eelhindamise osa vajab täiendamist. Kuna kavandatud tegevuspiirkond piirneb vahetult Natura 2000 alaga, peab otsustaja olema veendunud, et ka piirnevatel aladel kavandatava tegevusega ei kahjustata kaitsealal esinevaid Natura elupaigatüüpe ja seega alal esinevate liikide elupaiku/kasvukohti.

Ettepanekuga arvestatakse järgmiselt: Natura eelhindamist täiendatakse KMH käigus – selleks, et otsustaja saaks veenduda kõikidele viidatud kriteeriumitele tuginedes, et kavandatud tegevus ei kahjusta Natura elupaigatüüpe ja liikide elupaiku/kasvukohti, tuleb lisamahutite ja suurema laadimiskiiruse avaldatav mõju kõigepealt hinnata. KMH programmi koostamisel lähtuti eeldusest, et naaberkinnistule rajatava ammoniaagiterminali puhul kasutatud lähenemine, kus Natura eelhinnang on KMH programmi koosseisus, on rakendatav ka antud hindamises. KMH programmile Natura eelhindamist enam ei lisata, st seisukohtade saamiseks saadetud programmi eelnõu Lisa 2 kustutatakse.

AS DBT head office:

Narva mnt 7D, A-korpus,
10117 Tallinn, ESTONIA
Tel. (372) 664 6500, Fax (372) 631 9189
E-mail: info@dbt-bct.com, www.dbt-bct.com
Reg. nr: 10237594, MKMR: EE100448481
IBAN: EE362200221010224561
SWIFT: HABA EE2X

DBT (Port of Muuga):

Koorma 13, Haabneeme alevik,
Viimsi vald
74115 ESTONIA
Tel. (372) 631 9389
Faks (372) 631 9189
E-Mail: dbt@dbtmuuga.ee
www.dbtmuuga.ee

BCT (Port of Sillamäe):

Kesk 2C, Sillamäe
40231 ESTONIA
Tel (372) 664 6520
Fax (372) 626 1100
E-mail: bct@bct.ee
http://www.bct.ee

2. Peatükis 3. „Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus“ (lk 11) on kirjas, et „Laiendatav terminali osa ja loodusala vahele jääb olemasoleva terminali taristu. Varasemate piirkonnas tehtud KMH-de käigus on hinnatud võimalikku mõju ning on järeldatud, et tegevustel mõju loodusala kaitse-eesmärkidele puudub (vt Lisa 2 toodud eelhindamine)“. Palume täpsustada, milliste KMH-dega on tegemist ja lisada viited alusdokumentidele, millele tuginetakse.

Programmi eelnõus kasutatud viide on mõnevõrra ebamäärane ja vajab täpsustamist (Päite loodusala kinnitati Natura-alana 12.12.2008, AS BCT terminali rajamise ja Sillamäe sadama rajamise keskkonnamõjude hindamised on koostatud varasemalt), kuid seisukohtade saamiseks esitatud KMH programmi eelnõus on Lisa 2 esimese lõiguna antud viide allikale: EuroChem Terminal Sillamäe Aktsiaseltsi keskkonnamõju hindamise programm. Skepast & Puhkim OÜ, juhtekspert Eike Riis. Programm on tunnistatud nõuetele vastavaks Sillamäe Linnavalitsuse 08.12.2016 korraldusega nr 665-k.

Lähtudes punktis 1 toodust antakse viide, et samas piirkonnas asuva sarnase tegevuse puhul on jõutud järeldusele, et mõju ei avaldata (ja tuuakse joonealuse viitena ära ka allikas), kuid täpsustatud hinnang antakse keskkonnamõju hindamise käigus.

3. KMH programmi eelnõus välisõhu kvaliteedi hindamisel on viidatud 2010 -2011 aastal tehtud välisõhu saasteallikate inventuurile. KMH käigus koosmõju hindamisel tuleb analüüsida välisõhu seisundit (müra ja õhusaaste) lähtudes olemasolevast olukorrast, hinnata planeeritud tegevuse elluviimisel kaasnevat müra ja õhusaaste olukorra muutumist ning selgitada leevendavate meetmete vajadust.

Ettepanekuga arvestatakse - KMH aruande koostamisel antakse täpsustatud ülevaade olemasolevast olukorrast ja hinnatakse kavandatava tegevuse koosmõju olemasolevate tegevustega ning leevendavate meetmete rakendamise vajadust. Ptk 5 eelviimases lõigus toodud mõjuvaldkondade loetelu täpsustatakse. Märkime, et programmi koostamisel kasutati Sillamäe linna veebilehel avaldatud andmeid.

4. KMH käigus tuleb hinnata ka mõju pinnaveele ja vajadusel esitada ettepanekud PVT valikuteks ja leevendavateks meetmeteks.

Ettepanekuga arvestatakse. Ptk 5 eelviimases lõigus toodud mõjuvaldkondade loetelu täpsustatakse.

Keskkonnaministeerium 17.02.2017 kirjaga nr 7-12/17/520-2

1. DBT tahab kahekordistada oma ohtlike ainete koguseid, mis tähendab ka täiendavat kaubavedu. Laevad, mis toovad terminalile kaupa, peavad sadamas saama ära anda ka

laeva- ja lastijäätmeid. Kui kaubavedu suureneb, siis võiks arvata, et ka sadamajäätmete kogus suureneb. KMH aruanne peaks käsitlema ka hinnangut, mis on seotud laevade teenindamisega sadamas

Ettepanekuga arvestatakse. Ptk 5 hinnatavate mõjuvaldkondade loetelus täpsustatakse jäätmekäitluse teemat, lisades viite laevajäätmetele.

Laevade teenindamine sadamas: hinnang on antud Sillamäe sadama rajamisel, käesolevas KMH-s käsitletakse teemat täpsemalt juhul, kui summaarsed kaubavood ületaksid sadama rajamisel prognoositud mahu.

Keskkonnainspeksioon 13.02.2017 kirjaga nr 8-3/17/326-2

1. Märgive programmi eelnõus kasutatud algandmete üle vaatamise vajadust, mis puudutab välisõhu kvaliteedi kohta antavaid hinnanguid ja Sillamäe linnas paiknevaid keskkonnaloaga käitiseid. Seda põhjusel, et nimetatud hinnangute võtmise aluseks olevad andmed pärinevad ajavahemikus 2010 - 2011. aastal koostatud tööst ja mis ei ole muutunud olustikku arvestades enam asjakohane.

Sama teemat on käsitlenud Keskkonnaamet ja omapoolses ettepanekus viidanud, et KMH käigus tuleb õhusaaste koosmõju hindamisel kasutada täpsustatud andmeid (nende kirja punkt 3). Lähtutakse Keskkonnaameti seisukohast, st KMH aruande koostamisel antakse täpsustatud ülevaade olemasolevast olukorrast ja hinnatakse kavandatava tegevuse koosmõju olemasolevate tegevustega ning leevendavate meetmete rakendamise vajadust, ptk 5 eelviimases lõigus toodud loetelu täpsustatakse.

2. Piirkonna õhuseireandmete parema analüüsitulemuse tagamiseks, samuti ammoniaagi ülemäärase heite põhjuse ja tagajärje vaheliste seose välja toomiseks aga peame vajalikuks kasutada ka muid märgitud andmeid lisaks tuule suunale (tuule kiirus ja temperatuur).

Tuule kiirus ja temperatuur on tunnikeskiste saastetasemete põhjus-tagajärg seoste leidmisel olulised parameetrid. Samas jõustus 1.01.2017 atmosfääriõhu kaitse seadus ja selle alusel vastu võetud Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispäärid“. Ammoniaagile kehtestati aastakeskmise õhukvaliteedi sihtväärtus $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 1 tunni ja 24 tunni keskmiseid piirväärtusi ei kehtestatud.

KMH programmi ptk 3 tehakse vastav täpsustus.

Aastakeskmise väärtuse leidmisel kasutatakse meteoandmeid kogu aasta lõikes. Vajadusel, st kui tekib oht sihtväärtuse ületamiseks, tehakse KMH aruandes põhjus-tagajärg seoste analüüs.

3. Täiendavalt palume KMH programmis selgitada, kas käitise laiendamisest tekkiv täiendav ammoniaagi heitkogus on kooskõlas 15.11.2016. a määruse nr 125 Paiksetest ja liikuvatest heiteallikatest väljutatavate saasteainete heidete summaarsed piirkogused Eesti territooriumil ja majandusvööndis ning nende saavutamise tähtsajad § 1 lõikest 4 tuleva piirkogusega ning kas rajatav terminali laiendus on parimale võimalikule tehnoloogiale vastav.

Ettepanekuga arvestatakse järgmiselt: programmi ptk 5 eelviimases lõigus toodud loetelu juurde lisatakse täpsustus, et antakse vastavushinnangud. Kuid hinnang vastavusele antakse KMH aruandes. Ptk 6 toodud hindamismetoodika kirjeldust täpsustatakse, nii et oleks näha ka vastavushinnangu andmine kehtestatud heite piirväärtustele ja –kogustele.

Ida-Viru Maavalitsus 06.02.2017 kirjaga nr 13-4/2017/256-2

Täiendusettepanekuid ei olnud.

Terviseameti Ida talitlus 23.02.2017 kirjaga nr 9.3-4/484

1. Joonisel 1 on märgitud perspektiivseteks mahutiteks kaks komplekssete vedelväetise mahutit (2x3000 tonni) ja kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidilahuse) mahutit (3x5000 tonni). Tuleks täpsustada miks need mahutid on perspektiivsed ja millal on plaanis need ehitada ning kas need mahutid hiljem keskkonnale mõju avaldavad.

Selgitus: KMH programmis on need mahutid ära toodud, et KMH käigus nende mõju hinnata. KMH koostatakse arvestades terminali kogu perspektiivset kaubakäivet (st KMH arvestab mõjudega, mis tulenevad kogu perspektiivselt võimalikust mahust). KMH programmi 5. peatükki lisatakse vastav täiendus.

2. Kuna lähimad elamualad asuvad planeeringualast 465 m - 870 m kaugusel, siis tuleks kirjeldada milliseid leevendusmeetmeid kavatsetakse rakendada müra ja õhusaaste vähendamiseks.

Selgitus: Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 5. peatükis on juba toodud müra ja õhusaaste teemad, eelnevalt on selgitatud, et kõikide hinnatavate valdkondade puhul tuuakse vajadusel välja leevendavad meetmed. See tähendab, et neid teemasid käsitletakse KMH käigus ja ülevaade vajalikest leevendavatest meetmetest antakse KMH aruandes.

3. Kuna kõrval maa-alale, Kesk tn 2z kinnistu (73501:001:0156), planeerib Eurochem Terminal Sillamäe AS rajada ammoniaagiterminali, mille KMH programmi on Sillamäe Linnavalitsus vastavaks kinnitanud, siis oleks asjakohane KMH aruandes käsitleda, millised keskkonnaohud sellega seoses tekkida võivad.

Selgitus: keskkonnamõju hindamise metoodika eeldab kõikide hinnatavate mõjutegurite puhul koosmõju hindamist teiste tegevustega, samuti kumulatiivse mõju (st üksikute mõjutegurite kuhjuva mõju) esinemise võimalust. Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmis on 5. ja 6. peatükis viidatud nende mõjude käsitlemist, kuid seda on võimalik selgemalt esitada. KMH programmi 5. peatüki lõpuosas toodud loetelu juurde lisatakse, et KMH käigus peab hindama koosmõju ja ka kumulatiivsed mõju, seejuures arvestades nii olemasolevate kui kavandatavate tegevustega.

Päästeameti Ida Päästekeskus 23.02.2017 kirjaga nr 7.2-13.3/1384

Täiendusettepanekuid ei olnud.

Vaivara Vallavalitsus 22.02.2017 kirjaga nr 9-4.8/131-1

1. KMH programmist ja aruandest peaks selguma kas kavandatavad mahutid on paigutatud optimaalselt arvestades käideldavaid aineid ja ohutuskujasid ning teiste kavandatavate käitistega. KMH programmist ei selgu miks täpselt on vaja rajada täiendavaid ammoniaagi mahutid, sest ilmselt olemas olevate mahutite mahust võib jätkuda mitme ammoniaagi vedamisvalmidusega laeva jaoks. Sealhulgas kas on arvestatud läheduses kavandatava LPG ja LNG terminaali ohtudega. Tugeval kuumenemisel võib ammoonium väetistest eralduda ammoniaak.

Selgitused:

a) Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 2. peatükis on mahutite optimaalse paigutuse hindamise vajadusega arvestatud: „Eskiisprojekti on esitatud terminali laiendamisel mahutite paigutus Kesk tn 2c kinnistule (joonis 1). KMH käigus hinnatakse ammoniaagimahutite paigaldamise võimalusi ka AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule. Kui see osutub reaalseks, siis käsitletakse seda alternatiivina 1-2 ja vajadusel 2-2“. Märgime, et joonise 1 koostamisel on projekteerijad arvestanud projekteerimisnõuetest tulenevate mahutitevaheliste kujudega.

b) Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 1. peatükis on toodud selgitus kavandatava tegevuse eesmärgist: „Viimastel aastatel on terminali kaubakäive saavutanud lubatud piiri. Samas on pakkumine kemikaalide käitlemiseks suurem, mistõttu on tekkinud vajadus terminali laiendamiseks“. KMH programmi 2. peatükis

on toodud kavandatava tegevuse alternatiivid. Alternatiiv nr. 2 „Arendaja väljapakutud lahendus piiratud mahus. Alternatiiv rakendub, kui mõjude hindamise käigus ilmnevad 1. alternatiivi korral olulised negatiivsed mõjud, aga neid saaks mahu vähendamisele leevendada“. See alternatiiv hõlmaks ka juhu, kui terminali kaubakäibe suurendamiseks täiendavaid ammoniaagimahuteid ei rajata. Samas ei ole otstarbekas KMH programmis välja tuua kõiki võimalike variante piiratud käitlemismahu selgitamiseks. KMH käigus hinnangute andmisel arvestatakse pakutud varianti ühe all-alternatiivina. Programmi ptk 2 on alternatiivi 2 kirjeldust täpsustatud lausega „Hõlmab erinevaid variante, sh kaubakäibe suurendamine täiendavaid mahuteid rajamata“.

c) Keskkonnamõju hindamise metoodika eeldab kõikide hinnatavate mõjutegurite puhul koosmõju hindamist teiste tegevustega, samuti kumulatiivse mõju (st üksikute mõjutegurite kuhjuva mõju) esinemise võimalust. Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmis on 5. ja 6. peatükis viidatud nende mõjude käsitlemist, kuid seda on võimalik selgemalt esitada. KMH programmi 5. peatüki lõpuosas toodud loetelu juurde lisatakse, et KMH käigus peab hindama koosmõju ja ka kumulatiivsed mõju, seejuures arvestades nii olemasolevate kui kavandatavate tegevustega (sh LPG ja LNG terminal).

d) Detailne ülevaade kemikaalide käitlemisega seotud riskidest ja avariiliste juhtude võimalikust mõjust antakse KMH aruandes. Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 5. peatükis on esitatud hinnatavate mõjuvaldkondade loetelu, sh hinnatakse tegevusega kaasnevaid riske ja suurõnnetuse ohtu. Märkime, et Päästeameti Ida Päästkeskus kemikaaliohutuse valdkonna järelevalve asutusena oli seisukohal et „KMH programm sisaldab endas kogu vajalikku informatsiooni, mida Ida päästkeskus peab oluliseks“.

2. KMH programmi punktis 5 on öeldud: „....Terminalist ärajuhitava heitvee kogus ei suurene, kuna lekketav pinnakattega alade osakaal jääb samaks – avariivann, kuhu tulevad uued vedelväetise mahutid, on juba välja ehitatud.“. Sellest lausest ei selgu, kas olemasoleva avariivanni maht arvestab uute vedelväetiste mahutite ehitamist avariiohutuse tekkimisel. KMH programmis joonisest nähtub, et olemasoleva 20 000 t mahuti juurde kavatakse rajada mahutipark mahutavusega 61 000 t. Kui olemasoleva avariivanni maht ei ole piisav, siis sellisel juhul on ohustatud põhjavesi, Narva laht ja lähedal asuv Natura 2000 ala.

Selgitus: Ettepanekute tegemiseks esitatud KMH programmi 2. peatükis on toodud eskiisjoonis, millelt on näha nii olemasolevate kui uute mahutite paigutus ja avariivanni piirid. Seega selgub KMH programmist üheselt, et vedelväetiste mahutitele on ohutusmeetmena ette nähtud avariivann ja see on juba välja ehitatud. Programmi 5. peatükis on toodud hinnatavate mõjuvaldkondade loetelu, seda täiendatakse, nii et oleks üheselt aru saada, et KMH käigus hinnatakse eespool viidatud mõjusid, sh merele ja Natura 2000 alale.

3. KMH käigus peaks selguma, millised on saasteainete muutus seoses kavandatava tegevusega võrreldes praeguse lubatud ja tegelikult heitega.

Selgitus: saasteainete heite muutuste väljaselgitamine seoses kavandatava tegevusega on keskkonnamõju hindamise aluspõhimõte. Selguse huvides KMH programmi 6. peatükki täiendatakse, et KMH hindamismetoodika seda teemat käsitleb.

4. Kuna ei ole muud toimivat lahendust, siis meie arvates peaks igakordselt KMH käigus hindama kõikide olemasolevate ja planeeritud käitiste saasteainet summaarset koosmõju ja ühtlustama/sidustama riskianalüüsi.

Vt vastus 1-c. KMH programmi täiendatakse, nii et oleks üheselt arusaadav et kõikides mõjuvaldkondades hinnatakse nii koosmõju kui kumulatiivset mõju.

5. Vähe tähelepanu on pööratud ohuteguritele, mis kaasnevad raudteevedudega ja ohtlike veoste mahtude suurenemisest raudteel. Konkreetseks ohukohaks on raudtee ülesõit Sillamäe-Viivikonna maanteel nr 13106. Antud ülesõidul peavad autod ületama 4 raudteepaari ning sama ülesõidul algab Sillamäe sadamasse viiv haruraudtee. Seega ristuvad sellel ülesõidul autod, mis veavad ka ohtlikke veoseid (sh ka valmis lõhkeainet ja lõhkeainete komponente) ja rongid mis veavad ammoniaagi, naftat ja muid ohtlike veoseid.

Vt vastus 1-d: detailne ülevaade kemikaalide käitlemisega seotud riskidest ja avariiliste juhtude võimalikust mõjust antakse KMH aruandes. See hõlmab ka ohtlike kemikaalide vedusid, sh raudtee-vedusid Sillamäe sadamasse viival haruteel. Programmi 5. peatükis toodud mõjuvaldkondade loetelus on riskiteemat täiendatud ohtlike kemikaalide vedudega.

6. Kaaluda KMH programmi käigus indikaatorseadmetel baseeruva hoiatus-häiresüsteemi, mis annab märku ammoniaagi piirnormide ületamisest ja mahutiparkide avariivannide häiresüsteemide arendamist selliselt, et need oleksid duplitseeritud häirekeskusesse. Üldise häiresüsteemi arendamisel peaks andurite/indikaatorseadmete ühendamise häirekeskusega olema kõikidel Sillamäe sadama territooriumil paiknevatel ja rajatavatel A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtetel.

Vt vastus 1-d: detailne ülevaade kemikaalide käitlemisega seotud riskidest ja avariiliste juhtude võimalikust mõjust antakse KMH aruandes. Olemasoleval terminalil on indikaatorsüsteem, vajadusel, sõltuvalt riskide hindamise teema tulemustest, tehakse KMH aruandes ettepanekuid süsteemi täiendamiseks.

7. Seoses sellega, et sõltuvalt meteoroloogilistest tingimustest võib ammoniaagi avarii tegelik ohuala ulatuda 10 kuni 30 km (Leedu 1989.a. ammonaagi avarii) peame õigeaks kaasata ammonaagi terminaalidega seotud planeeringutesse ja KMH programmidesse ka Narva-Jõesuu ja Narva linn.

Selgitus: KMH programmi staadiumis on teavitamisel lähtunud olemasoleva ammoniaagiterminali ohualast. Kui KMH käigus selgub, et ohuala on oluliselt suurem, kaasatakse täiendavalt KMH aruande menetlusse ohualasse jäävad omavalitsusüksused.

8. KMH programmis on mõistlik saada vastust kas Sillamäe õhuseirejaamas registreeritud (viimati 17.02.2017) ammoniaagi piirnorme ületav kontsentratsioon (tunnipõhised andmed) on seotud ammoniaagi laadimistöödega kail või AS DBT või AS Eurochem terminalide töödega.

Selgitus: tegemist on juba õhusaastevaldkonna sisulise hindamisega, mille tulemused esitatakse KMH aruandes. Õhuseire andmetele tuginedes antakse muuhulgas täpsem hinnang, kas varasemaid piirnorme ületavad kontsentratsioonid on seotud AS DBT või AS Eurochem terminalidega.

Sillamäe Linnavalitus 02.03.2017 kirjaga nr 6-2/132-2

1) Käsitleda rajatava terminali koosmõju teiste tööstusallikatega ja tegevusliikidega.

KMH programmi 5. peatüki lõpuosas toodud loetelu juurde lisatakse, et KMH käigus peab hindama koosmõju nii olemasolevate kui kavandatavate tegevustega.

2) Hinnata kõigi saasteallikate koosmõju, sh väljaspool Sillamäed paiknevad allikad, mille mõju ulatub Sillamäele. Koostatavas KMH aruandes peab sisalduma nõue, et terminal peab osalema Sillamäe õhuseirejaama töös, määraes monitooritavate saasteainetena NH₃, NO₂, CO, LOÜ, PM₁₀. KMH aruandes peab sisalduma nõue tagada terminalist lähtuvate saaste- ja lõhnaainete piirväärtused.

3) KMH aruandes tuleb vastavalt ohuhinnangus toodule ette näha terminali varajase hoiatuse süsteemi täiendamine.

4) Aruandes tuleb määratleda terminali tootmismahud (terminali läbiva aine kogus) ning saasteainete (sh lõhnaäiringut tekitavate saasteainete) maksimumkogused. Nimetatud andmete esitamise eesmärk on määratleda ettevõtte tegevuspiirid, mille ületamisel tuleks keskkonnamõju uuesti hinnata.

5) Kui õigusaktide alusel on terminali tegevuseks kohustuslik vastutuskindlustus, tuleb KMH aruandes viidata sellekohasele regulatsioonile.

Punktid 2-5 on ettepanek on KMH läbiviimise ja aruande kohta. Arvestatakse KMH aruande koostamisel.

6) Arvestades asjaolu, et KMH programmis märgitud otsustaja kontaktisikuga on teenistussuhe peatatud, palume märkida otsustaja kontaktisikuks Tõnis Kalberg (tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).

Programmi ptk 8.1 on tehtud vastav parandus

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhan Ruut
juhtekspert
Hendrikson & Ko OÜ

Georgi Hrenov
BCT terminali juht
DBT AS

LISA 3. PROGRAMMI AVALIKUSTAMISE MATERJALID

3.1. AVALIKUST ARUTELUST JA VÄLJAPANEKUST TEAVITAMINE

A. AMETLIKUD TEADAANDED (TEADAANNE NR 1106245)

Keskkonnamõju hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu teade

Avaldamise algus: 27.03.2017

Avaldamise lõpp: tähtajatu

Sillamäe Linnavalitsus avaldab teadaande [keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse \(KeHJS\) § 16 lõike 2 punkti 1](#) alusel.

Sillamäe Linnavalitsus teatab AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi avalikustamisest.

Sillamäe Linnavalitsus algatas 06.10.2016 korraldusega nr 546-k AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH). KMH algatamise otsust muutis Sillamäe Linnavalitsus oma 24.11.2016 korraldusega 648-k.

Kavandatava tegevuse lühikirjeldus, eesmärgid ja täpne asukoht: AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) kavatakse püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikvæetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154).

KMH osapooled:

Arendaja(d) on AS DBT (registrikood: [10237594](#)) (aadress Koorma 13, Haabneeme alevik, Viimsi vald, kontaktisik Georgi Hrenov, e-post g.hrenov@bct.ee, telefon 664 6505)

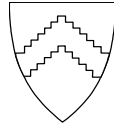
Otsustaja on Sillamäe Linnavalitsus (kontaktisik Tõnis Kalberg, e-post tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 3925700)

Juhtekspert on OÜ Hendrikson & Ko (registrikood: [10269950](#)) Kontaktisik: Juhan Ruut (Tel 740 9804, 55 16 423 E-post: juhan@hendrikson.ee)

KMH programmiga on võimalik eelnevalt tutvuda ja muude asjakohaste dokumentidega saab tutvuda avaliku väljapaneku ajal Sillamäe linna veebilehel www.sillamae.ee, Sillamäe Linnavalitsuses (Sillamäe, Kesk 27, linnakantseleis, tööpäevadel) ja Sillamäe Linna Keskraamatukogus (Sillamäel Kalda 12) raamatukogu lahtioleku ajal. KMH programmi avalik väljapanek toimub 30. märtsist kuni 16. aprillini 2017.

KMH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi saab esitada Igaühel on õigus KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ning muude asjakohaste dokumentidega. Avaliku väljapaneku käigus saab programmi kohta esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult aadressil: Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, e-post: linnavalitsus@sillamae.ee).

KMH programmi avalik arutelu toimub 21. aprillil 2017.a kell 14.00 Sillamäe Kultuurikeskuses (Kesk 24, Sillamäe).

B. AMETKONDADE KIRJALIK TEAVITAMINE**SILLAMÄE LINNAVALITSUS****Meie:** 28.03.2017 nr 6-2/796-1

Lp Marko Pomerants
Keskkonnaminister
Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn
keskkonnaministeerium@envir.ee

Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamise teade

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 16 lõike 3 alusel teavitab Sillamäe Linnavalitsus AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (KMH programm) avalikustamisest.

Sillamäe Linnavalitsus algatas 06.10.2016 korraldusega nr 546-k AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH). KMH algatamise otsust muutis Sillamäe Linnavalitsus oma 24.11.2016 korraldusega 648-k.

Arendaja on AS DBT (registrikood 10237594), kontaktandmed: Georgi Hrenov telefon 664 6505, e-post g.hrenov@bct.ee.

Otsustaja on Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, kontaktisik Tõnis Kalberg, e-post tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).

Kavandatava tegevuse lühikirjeldus, eesmärgid ja täpne asukoht: AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) kavatakse püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikvæetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154).

KMH programmi avalik väljapanek toimub 30. märtsist kuni 16. aprillini 2017. KMH programmi ja muude asjakohaste dokumentidega saab tutvuda avaliku väljapaneku ajal Sillamäe linna veebilehel www.sillamae.ee, Sillamäe Linnavalitsuses (Sillamäe, Kesk 27,

linnakantseleis, tööpäevadel) ja Sillamäe Linna Keskraamatukogus (Sillamäel Kalda 12) raamatukogu lahtioleku ajal.

Igaühel on õigus KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ning muude asjakohaste dokumentidega. Avaliku väljapaneku käigus saab programmi kohta esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult aadressil: Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, e-post: linnavalitsus@sillamae.ee).

KMH programmi avalik arutelu toimub 21. aprillil 2017.a kell 14.00 Sillamäe Kultuurikeskuses (Kesk 24, Sillamäe).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Kalberg
linnapea

Sama: **Sotsiaalministeerium**

Gonsiori 29
15027 Tallinn
info@sm.ee

Lp Andres Onemar

Peadirektor
Keskkonnaamet
Narva mnt 7a
15172 Tallinn
info@keskkonnaamet.ee

Lp Jaak Jürgenson

juhataja
Keskkonnaameti Põhja regioon
Pargi 15
41537 Jõhvi
pohja@keskkonnaamet.ee

Lp Peeter Volkov

Peadirektor
Keskkonnainspeksioon
Kopli 76
10416 Tallinn
valve@kki.ee

Lp Aivar Lainjärv

Juhataja
Keskkonnainspeksiooni Ida-Virumaa büroo
Pargi 15
41537 JÕHVI
ida-virumaa@kki.ee

Lp Kuno Tammearu

peadirektor

Päästeamet

Raua 2, 10124 Tallinn

rescue@rescue.ee**Lp Ailar Holzmänn**

keskuse juht

Päästeameti Ida päästekeskus

Rahu 38, Jõhvi 41532

ida@rescue.ee**Lp Raigo Uukkivi**

Tehnilise Järelevalve Amet

peadirektor

Sõle 23 A, Tallinn 10614

info@tja.ee**Lp Tiiu Aro**

peadirektor

Terviseamet

Paldiski mnt 81

Tallinn 10617

kesk@terviseamet.ee**Lp Olga Smolina**

direktor

Terviseameti Ida Talitus

Kalevi 10

Kohtla -Järve, 30322

ida@terviseamet.ee**Lp Andres Noormägi**

Ida-Viru Maavanem

Ida-Viru Maavalitsus

Keskväljak 1

41594 Jõhvi

info@ida-viru.maavalitsus.ee**Lp Veikko Luhalaid**

Vallavanem

Vaivara Vallavalitsus

Pargi 2, Sinimäe

Vaivara vald 40101

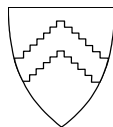
vaivara@vaivara.ee**Lp Tiit Kuusmik**

Vallavanem

Toila Vallavalitsus

Pikk 13a, 41702 TOILA

toilavv@toila.ee

C. PIIRNEVATE ETTEVÖTETE KIRJALIK TEAVITAMINE**SILLAMÄE LINNAVALITSUS****Meie:** 28.03.2017 nr 6-2/798-1

Lp Evgeni Maškov
AS DBT
Narva mnt 7D, korpus A
Tallinn, 10117
info@dbt.eu

Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamise teade

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 16 lõike 3 alusel teavitab Sillamäe Linnavalitsus AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (KMH programm) avalikustamisest.

Sillamäe Linnavalitsus algatas 06.10.2016 korraldusega nr 546-k AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH). KMH algatamise otsust muutis Sillamäe Linnavalitsus oma 24.11.2016 korraldusega 648-k.

Arendaja on AS DBT (registrikood 10237594), kontaktandmed: Georgi Hrenov telefon 664 6505, e-post g.hrenov@bct.ee.

Otsustaja on Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, kontaktisik Tõnis Kalberg, e-post tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).

Kavandatava tegevuse lühikirjeldus, eesmärgid ja täpne asukoht: AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) kavatsetakse püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikvæetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelvæetise mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelvæetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelvæetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154). KMH programmi avalik väljapanek toimub 30. märtsist kuni 16. aprillini 2017. KMH programmi ja muude asjakohaste dokumentidega saab tutvuda avaliku väljapaneku ajal Sillamäe linna veebilehel www.sillamae.ee, Sillamäe Linnavalitsuses (Sillamäe, Kesk 27, linnakantseleis, tööpäevadel) ja Sillamäe Linna Keskraamatukogus (Sillamäel Kalda 12) raamatukogu lahtioleku ajal.

Igäühel on õigus KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ning muude asjakohaste dokumentidega. Avaliku väljapaneku käigus saab programmi kohta esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult aadressil: Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, e-post: linnaavalitsus@sillamae.ee).

KMH programmi avalik arutelu toimub 21. aprillil 2017.a kell 14.00 Sillamäe Kultuurikeskuses (Kesk 24, Sillamäe).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tõnis Kalberg
linnapea

Sama: **Lp Margus Vähi**
Sillamäe Sadam AS
Kesk 2, Sillamäe 40231
silport@silport.ee

Lp Aleksej Goriačiov
EuroChem Terminal Sillamäe Aktsiaselts
Kesk 2A, Sillamäe
aleksej.goriachiov@eurochem.lt

Lp Aarto Eipre
Aktsiaselts Alexela Sillamäe
Kesk tn 2, Sillamäe, 40231
terminal@alexelasillamae.ee

Lp Jaanus Paas
Aktsiaselts SilSteve
Kesk tn 2, Sillamäe, 40231
silsteve@silsteve.ee

Lp Andrus Allikoja
Artekno Eesti OÜ
Ehitajate 5/1, Sillamäe, 40202
info@artekno.fi

Lp Viktor Rodkin
AS Sillamäe Veevärk
Ranna tn 5, Sillamäe, 40231
sil.veevark@silveevark.ee

Lp Toomas Koobas
aktsiaselts Ecometal
Kesk 2/26, Sillamäe, 40231
ecometal@ecometal.ee

Lp Anti Siinmaa
Aktsiaselts ÖKOSIL
Kesk tn 2, Sillamäe, 40231
ecosil@ecosil.ee

D. TEISTE HUVITATUD ISIKUTE KIRJALIK TEAVITAMINE**SILLAMÄE LINNAVALITSUS**

Lp Igor Rozhinov
TankChem Aktsiaselts
Kesk tn 7a
Sillamäe, 40231

Alexey Goriaciov
EuroChem Terminal Sillamäe AS
teade 05.04.17

Meie: 28.03.2017 nr 6-2/799-1

Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamise teade

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KcHJS) § 16 lõike 3 alusel teavitab Sillamäe Linnavalitsus AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (KMH programm) avalikustamisest.

Sillamäe Linnavalitsus algatas 06.10.2016 korraldusega nr 546-k AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH). KMH algatamise otsust muutis Sillamäe Linnavalitsus oma 24.11.2016 korraldusega 648-k.

Arendaja on AS DBT (registrikood 10237594), kontaktandmed: Georgi Hrenov telefon 664 6505, e-post g.hrenov@bct.ee.

Otsustaja on Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, kontaktisik Tõnis Kalberg, e-post tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).

Kavandatava tegevuse lühikirjeldus, eesmärgid ja täpne asukoht: AS DBT BCT Sillamäe terminalis Kesk tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) kavatakse püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga ä 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikväetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga ä 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise mahutit mahuga ä 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga ä 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154).

KMH programmi avalik väljapanek toimub 30. märtsist kuni 16. aprillini 2017. KMH programmi ja muude asjakohaste dokumentidega saab tutvuda avaliku väljapaneku ajal Sillamäe linna veebilehel www.sillamae.ee, Sillamäe Linnavalitsuses (Sillamäe, Kesk 27, linnakantseleis, tööpäevadel) ja Sillamäe Linna Keskraamatukogus (Sillamäel Kalda 12) raamatukogu lahtioleku ajal.

Igaühel on õigus KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ning muude asjakohaste dokumentidega. Avaliku väljapaneku käigus saab

Kesk 27
40231 Sillamäe
Eesti Vabariik

Tel +372 39 25 700
Fax +372 39 25 701

linnavalitsus@sillamae.ee
www.sillamae.ee

2

programmi kohta esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult aadressil: Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, e-post: linnavalitsus@sillamae.ee).

KMH programmi avalik arutelu toimub 21. aprillil 2017.a kell 14.00 Sillamäe Kultuurikeskuses (Kesk 24, Sillamäe).

Lugupidamisega

Tõnis Kalberg
linnapea

- Sama:
- ✓ **Lp Alexander Aronov**
AS Oriost Invest
Rätvala pst 6-202
Tallinn, 10143
 - ✓ **Lp Marek Tull**
Osatühing VKG ELEKTRIVÕRGUD
Kereze 11
Narva, 20309
 - ✓ **Lp Vahur Mägar**
Tallinna maantee 1a
Sillamäe, 40231
 - ✓ **Lp Sergei Tšikov**
Osatühing SIM SILLAMÄE
Kesk tn 6
Sillamäe, 40231
 - ✓ **Lp Vadim Puškarjov**
Juri Gagarini tänav 15-22
Sillamäe, 40232
 - ✓ **Lp Vitali Puškarjov**
Juri Gagarini tänav 9-21
Sillamäe, 40232
 - ✓ **Lp Meelis Aabna**
Kurvoser OÜ
Rakvere tn 15
Jõhvi vald, 41533
 - ✓ **Lp Nikolay Korelin**
Osatühing Vaenga
Viru pst 20-34
Sillamäe, 40232

3

- ✓ **Lp Ronald Vahi**
Aktsiaselts SILMET GRUPP
Suur-Karja 5
Tallinn, 10140
- ✓ **Lp Vanuš Karapetjan**
Aktsiaselts ESFIL TEHNO
Tööstuse 6
Sillamäe, 40231
- ✓ **Suren Saakyan**
Aktsiaselts Askju
Kesk 23
Sillamäe, 40231
- ✓ **Lp Juri Sõtšugov**
Lennuvälja-33
Sõtke küla
Vaivara vald
Ida-Viru maakond, 40116
- ✓ **Lp Valeri Tetenov**
Osahing EVAIL OIL
Tallinna mnt 3
Sillamäe, 40233
- ✓ **Lp Sergei Golubev**
Osahing MGT-BAAS
Tallinna mnt 3
Sillamäe, 40233
- ✓ **Lp Anatoli Polupan**
AKTSIASELTS NORWES TÖÖSTUS
Keek 2/11
Sillamäe, 40233
- ✓ **Lp Signe Kask**
NPM Silmet AS
Kesk tn 2
Sillamae, 40231
- ✓ **Lp Andres Veske**
AS Sillamäe SFJ
Kesk tn 4
Sillamäe, 40231
- ✓ **Lp Vello Peepmaa**
Peepmaa
Konju küla
Toila vald
Ida-Viru maakond, 41714

4

- ✓ **Lp Andrei Hramtsov**
Perimäe
Päite küla
Toila vald
Ida-Viru maakond, 40104
- ✓ **Lp Harry Raudvere**
Est Wind Power Osahing
Sõpruse pst 145
Tallinn, 13417
- ✓ **Eesti Ornitoloogiaühing**
Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Veski 4
Tartu 51005

E. TEAVITAMINE ÜLDKASUTATAVAS KOHAS VÕI HOONES

Keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamise teade

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 16 lõike 2 alusel teavitab Sillamäe Linnavalitsus AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmi (KMH programmi) avalikustamisest.

Sillamäe Linnavalitsus algatab 06.10.2016 korraldusega nr 546 k AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH). KMH algatamise otsust muutis Sillamäe Linnavalitsus oma 24.11.2016 korraldusega 648-k.

Arendaja on AS DBT (registrikood 10237594), kontaktandmed: Georgi Hrenov telefon 664 6505, e-post g.hrenov@bct.ee.

Otsustaja on Sillamäe Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamäe, kontaktisik Tõnis Kalberg, e-post tonis.kalberg@sillamae.ee, telefon 39 25 700).

Kavandatava tegevuse lühikirjeldus, eesmärgid ja täpne asukoht: AS DBT BCT Sillamäe terminalis Keak tn 2c kinnistule (KÜ 73501:001:0078) kavatsetakse püstitada kaks täiendavat ammoniaagimahutit mahuga á 30 000 tonni, kaks vedela lämmastikvæetise (karbamiidi-ammooniumnitraadi segu) mahutit mahuga á 20 000 tonni, kaks komplekssete vedelväetise mahutit mahuga á 3 000 tonni, kolm lämmastik-vedelväetise (karbamiidi-lahuse) mahutit mahuga á 5 000 tonni ja täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Ettevõtte soovib suurendada veeldatud ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Hinnatakse ka ammoniaagimahutite paigaldamise võimalust AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule (KÜ 73501:001:0154).

KMH programmi avalik väljapanek toimub 30. märtsist kuni 16. aprillini 2017. KMH programmi ja muude asjakohaste dokumentidega saab tutvuda avaliku väljapaneku ajal Sillamäe linna veebilehel www.sillamae.ee, Sillamäe Linnavalitsuses (Sillamäe, Kesk 27, linnakantseleis, tõõpõlevadel) ja Sillamäe Linna Keskraamatukogus (Sillamäel Kalda 12) raamatukogu lahtioleku ajal.

Igaühel on õigus KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi ning muude asjakohaste dokumentidega. Avaliku väljapaneku käigus saab programmi kohta esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult aadressil: Sillamae Linnavalitsus (Kesk 27, 40231 Sillamae, e-post: linnavalitsus@sillamae.ee).

KMH programmi avalik arutelu toimub 21. aprillil 2017.a kell 14.00 Sillamäe Kultuurikeskuses (Kesk 24, Sillamäe).

(Tead avalikustatud 29.03.2017 Sillamäe Linnavalitsuses Kesk 27)

3.2. AVALIKU ARUTELU PROTOKOLL

AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamine KMH programmi avalik arutelu

Sillamäe Kultuurikeskus, Kesk 24 Sillamäe
21. aprillil 2017 kell 14.00-15.05

Juhan Ruut, KMH juhtekspert, avas koosoleku. Esimese teemana küsis ta osalejate nõusolekut koosoleku pidamiseks vene keeles. Vastuväiteid ei olnud, samuti ei soovinud keegi tõlget eesti keelde.

Juhan Ruut tutvustas avaliku arutelu päevakava:
Avasõnad – Sillamäe Linnavalitsus
Kavandatava tegevuse tutvustus – DBT AS
KMH programmi tutvustus – Juhan Ruut
Hinnatavad valdkonnad
Laekunud ettepanekud ametkondadelt
Laekunud ettepanekud avaliku arutelu käigus
Täiendavad küsimused, arutelu.

Avaliku arutelu kestuse kohta ütles juhtekspert, et lõpukellaaega ei ole määratud, see sõltub esitatavatest küsimustest-ettepanekutest. Arutelu kestuseks prognoosis Juhan Ruut ligikaudu 2 tundi.

Tõnis Kalberg, Sillamäe linnapea andis ülevaate KMH algatamise põhjustest ja KMH programmi koostamise etappidest:

AS DBT esitas 14.07.2016 Sillamäe Linnavalitsusele Sillamäe Kesk tn 2c keemiaveoste terminali laiendamise projekteerimistingimuste taotluse. Kuna tegemist on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte laiendamisega, oli KMH algatamine kohustuslik ja Sillamäe Linnavalitsus algatas 06.10.2016 korraldusega nr 546-k keskkonnamõju hindamise. Kuna arendaja esitas 16.11.2016 taotluse keskkonnamõju hindamisse kaasata pikaajaliste arenguplaanide alusel käivituda võivad tegevused, otsustas Sillamäe Linnavalitsus 24.11.2016 muuta esialgset KMH algatamise otsust. Mõlemas etapis toimus menetlusosaliste nõuetekohane teavitamine

Seejärel esitas arendaja Sillamäe Linnavalitsusele KMH programmi eelnõu, mille Sillamäe Linnavalitsus esitas 24.01.2017 menetlusosalistele seisukoha andmiseks. Laekunud arvamuste ja ettepanekute alusel tegid eksperdid programmi täiendusi, 10. märtsil esitas arendaja programmi avalikustamise korraldamiseks. 27.03.2017 teavitas Sillamäe Linnavalitsus KMH programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust.

Sillamäe Linnavalitsus on otsustajana seisukohal, et KMH programm asjakohane ja piisav.

Georgi Hrenov, AS DBT Sillamäe BCT terminali juhataja tutvustas BCT terminali ajalugu, praegust tegevust, sh näitas videoklippi tehnoloogiliste lahenduste ja rakendatavate ohutusmeetmete kohta ning andis ülevaate kavandatavast laiendusest ja selle eesmärkidest.

AS DBT käitab Sillamäe linnas Sillamäe sadama territooriumil keemiaveoste terminali, milles on kaks 30 000 tonnist mahutit veeldatud ammoniaagi hoiustamiseks ning neli 20 000 tonnist mahutit vedela lämmastikväetise hoiustamiseks. Terminali maksimaalne lubatud aastane kaubakäive on 1 000 000 tonni veeldatud ammoniaaki ja 1 000 000 tonni vedelväetist. Kemikaalid võetakse terminali vastu raudtee-estakaadidelt vagunitest ja transporditakse edasi meritsi. Tankerite laadimine toimub Sillamäe Sadama kaidel.

Viimastel aastatel on terminali kaubakäive saavutanud lubatud piiri. Samas on pakkumine kemikaalide käitlemiseks suurem, mistõttu on tekkinud vajadus terminali laiendamiseks.

Ettevõtte soovib perspektiivis suurendada ammoniaagi kaubakäivet kuni 1,5 miljoni tonnini aastas ja vedelväetistel kokku kuni 1,85 miljoni tonnini aastas. Selleks laiendatakse mahutiparki. Lisaks suurendatakse estakaadidel pumpamiskiirusi ja rajatakse täiendav ammoniaagiaurude põletamise tõrvik. Laevade laadimiskiirus jääb samaks. Kasutatakse olemasolevaid raudtee-estakaade ja kaisid ning neid ühendavaid torujuhtmeid, st uusi estakaade ja torujuhtmeid ei rajata.

Juhan Ruut: kas kellelgi on kavandatava laienduse osas arendajale küsimusi?
Küsimusi ei olnud

Juhan Ruut tutvustas KMH programmi. Juhtekspert tegi kokkuvõtte KMH programmist, millest veidi pikemalt peatuti järgmistel punktidel:

- KMH raamistik - tegemist on olemasoleva A-kategooria suurõnnetuse ohuga terminali laiendamisega ja käitlemismahude suurendamisega. Ehitatakse uued mahutid, kuid muus osas tuginetakse terminali ja Sillamäe sadama olemasolevale taristule. Seetõttu võib eeldada, et uut tüüpi keskkonnamõjusid ei teki ja mõjude hindamisel saab kasutada olemasolevaid seireandmeid, samas on mõju hindamise kestus suures osas määratud seadusega ja kogu protsessi kestus kuni KMH aruande heakskiitmiseks on ligikaudu poolteist aastat.
- Kavandatav tegevuse alternatiivid: esiteks arendaja kavandatav tegevus soovitud mahus, teiseks KMH meetodika järgi kohustuslik nõ 0-alternatiiv, st terminali ei laiendata. Kolmandaks alternatiiviks on arendaja soovitud tegevus vähendatud mahus, see tuleb kaalumisele alles siis kui 1. alternatiivi hindamisel selgub olulisi negatiivseid mõjusid, mida on võimalik vähendatud mahus projekti elluviimisel leevendada või vältida. Kuna tegemist on töötava terminali mahutipargi laiendusega, ei ole reaalseks alternatiiviks terminali laiendusele uue alternatiivse asukoha väljapakkumine, kuid KMH käigus hinnatakse ammoniaagimahutite paigaldamise võimalusi ka AS Sillamäe Sadam Kesk tn 2n kinnistule.
- Eeldatavalt mõjutatav keskkond – terminali territooriumil ja selle lähiümbruses looduslikud kooslused puuduvad, sest looduslik pinnas ja osa aluspõhja on eemaldatud. Samas asub lähipiirkonnas Päite maastikukaitseala, millega samades piirides asub Päite loodusala ehk Natura 2000 ala. Kuna olemasolev terminal rajati enne kui Natura ala moodustati, on vajalik käesoleva KMH raames viia läbi Natura hindamine. KMH programmi I versioonis oli programmi lisaks Natura hindamine analoogia põhjal lähtudes EuroChem ammoniaagiterminali osas läbiviidud hindamisest, kuid seda ei pidanud Keskkonnaamet piisavaks. Lisaks looduskeskkonnale võidakse mõjutada ka inimest. Kuigi terminali lähiümbruses oluline asustus puudub, on avariiliste juhtude tagajärjel tekkida võivad mõjualad suure ulatusega – olemasoleva riskianalüüsi põhjal on terminali ohuala raadius on 4,3 km - ammoniaagi suuremahulise lekke korral tekkida võiva mürgise gaasipilve leviku kaugus. Samas tuleb märkida, et uute mahutite rajamisega suureneb küll ammoniaagi käitlemismahut, kuid see ei tähenda automaatset ohualade suurenemist. Ei saa eeldada, et laienduse tulemusena suureneb lekete maht. Näiteks tõenäosus, et üheaegselt purunevad korraga kaks ammoniaagimahutit, on praktiliselt 0.

Georgi Hrenov: soovin täpsustada, et terminali ohuala on arvutatud suurima võimaliku ammoniaagilekke järgi laadimisel. Ammoniaagimahutist kogu ammoniaagi vabanemine ei ole võimalik, kuna mahutid on topeltseintega – sisemise mahuti purunemisel jääb ammoniaak seda ümbritsevasse mahutisse.

Juhan Ruut jätkas hinnatavate mõjude ja hindamismetoodika tutvustamisega. KMH programmi 5. peatükis on loetletud hinnatavad mõjuvaldkonnad, iga valdkonna puhul arvestatakse koosmõju teiste käitiste ja tegevustega:

- mõju pinnasele ja põhjavee kvaliteedile;
- mõju pinnaveele ja merele;

- mõju välisõhu seisundile ja lõhnaainete levik;
- müra ja vibratsiooni mõju;
- jäätmete, sh laevajäätmed, ja jäätmete käitlusega kaasneda võiv keskkonnamõju;
- tegevusega kaasnevaid riske ja suurõnnetuse ohtu, sh ohtlike kemikaalide vedude riskid;
- mõju taimestikule, loomastikule, rohevõrgustikule, kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 aladele;
- mõju maakasutusele;
- mõju inimese tervisele, heaolule ja varale.
- kumulatiivse mõju (st üksikute mõjutegurite kuhjuva mõju) esinemise võimalus.

Kavandatava tegevuse mõjutegurite ja nendest põhjustatud keskkonnamõju minimeerimiseks hinnatakse leevendusmeetmete rakendamise vajadust. Projekt-lahendusega ja laiendatud terminali käitamisega tuleb tagada vastavus õigusaktide ja parimale võimaliku tehnika nõuetele, mõjude hindamise läbiviimisel antakse iga valdkonna puhul vastavushinnangud.

Hindamismetoodikate ülevaade on toodud programmi 6. peatükis. Hinnatakse nii ehitustegevuse mõju kui laiendatud terminali tegevusest tekkivat mõju. Kasutatakse modelleerimist ja eksperthinnanguid. Mõlema kategooria puhul arvestatakse õigusaktidega kehtestatud või muude üldtunnustatud metoodikatega saasteainete tekke kohta ja ka leevendavate meetmete rakendamise nõudeid. Juhul kui saasteainete tekke kohta on kehtestatud piirväärtused, antakse KMH aruandes vastavushinnang.

Siinkohal täpsemalt välisõhu saastetasemete määramisest – eeldatavalt on see lisaks kemikaaliriskidele teine olulisemaid teemasid. Sillamäe sadama piirile paigaldati õhu pideseirejaam, mis näitab et aeg-ajalt esineb ammoniaagile kehtinud piirväärtuste ületamisi: 2016. a oli tunnikeskmise piirväärtuse $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ületamisi 10 korda, 24 tunni keskmist piirväärtust $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ületati 13 päeval. 1.01.2017 jõustus atmosfääriõhu kaitse seadus ja selle alusel vastu võetud Keskkonnaministri 27.12.2016 määrus nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“. Ammoniaagile kehtestati aastakeskmise piirväärtus $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 1 tunni ja 24 tunni keskmiseid piirväärtusi ei kehtestatud. Seega tuleb teha modelleerimine aastakeskmise piirväärtuse täitmise kohta, sh arvestades piirkonnas olevaid teisi ammoniaagi allikaid, eelkõige NPM Silmet. Praegu ei oska selle mudeldamise tulemusi ette ennustada, kuid $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ on üsna madal kontsentratsioon ja võib juhtuda, et tuleb ette näha leevendavaid meetmeid.

Anti Siinmaa: sooviks täpsustada ammoniaagi saastetasemega seonduvat. Olemuselt on see $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ saastetaseme sihtväärtus. See on saastetasemete määruks ainuke omataoline, teistele saasteainetele on kehtestatud piirväärtused. Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele tähendab piirväärtuse ületamine olulise keskkonnahäiringu tekkimist, kuid sihtväärtuse ületamisel puhul seda ei eeldata.

Juhan Ruut: tänan asjakohase kommentaari eest. Täiendan, et vastavust sihtväärtusele tuleb siiski hinnata ja selle ületamise korral on vaja ette näha meetmete kava sihtväärtuse võimalikult kiireks saavutamiseks.

Juhtekspert jätkas asjaomaste asutuste tehtud ettepanekute ja protsessi ajakava tutvustamisega. Asjaomaste asutuste seisukohad ja nende arvestamise ülevaade on KMH programmis ptk 9.1 tabelis 4. Mõned asutused vastasid, et neil ettepanekuid ei ole ja KMH programm on nende valdkonna osas piisav – Ida-Viru Maavalitsus, Ida Päästkeskus. Osa kommentaare puudutas algandmete üle vaatamise vajadust, mis puudutab välisõhu kvaliteedi kohta antavaid hinnanguid ja Sillamäe linnas paiknevaid keskkonnalooga käitiseid – 2011. aasta andmete kasutamine ei ole asjakohane (Keskkonnaamet ja Keskkonna-inspektsioon). Algandmed täpsustatakse KMH käigus, koosmõju hinnatakse täpsustatud andmete alusel. Tehti ka ettepanekuid hinnatavate mõjuvaldkondade täpsustamiseks-lisamiseks. Üldiselt võeti tehtud ettepanekud arvesse ja eelnevalt antud ülevaates olid nende alusel tehtud muudatused juba kajastatud. KMH programmi tabelis 4 on toodud iga ettepaneku kohta kas seda arvestati või mitte, viimasel juhul koos põhjendustega.

Ajakava osas tõi Juhan Ruut välja, et KMH algatamisest on kulunud ligikaudu 5 kuud programmi avaliku aruteluni ja eeldatavalt tunnistab Sillamäe Linnavalitsus programmi vastavaks juunikuus. Ajakulu on suuresti määratud seadusega, enne avalikustamist tuleb saada ametkondade seisukohad. Samas saab ekspertrühm alustada sisuliste töödega pärast avaliku arutelu toimumist. KMH aruande 1. versioon valmib sügiseks, pärast ametkondade seisukohtade saamist ning aruande täiendamist esitatakse see avalikule väljapanekule eeldatavalt 2017. a detsembris või 2018. a jaanuaris. KMH protsess lõpeb eeldatavalt 2018. a märtsis.

Juhan Ruut: Kas kellelgi on küsimusi või ettepanekuid KMH programmi kohta?
Küsimusi ei olnud

Juhtekspert tänas osalejaid ja lõpetas koosoleku.

Protokollis: Kaile Peet
Hendrikson&Ko keskkonnaspetsialist

Kontrollis: Juhan Ruut
Hendrikson&Ko juhtivekspert

Avaliku arutelu järgne kommentaar:

Ligikaudu 5 minutit pärast koosoleku lõppu saabus ELKS Sillamäe osakonna esindaja Vladimir Mirotvortsev, kes arutas juhtekspertiga võimalikke täiendusettepanekuid. Juhtekspert palus ettepanekud esitada kirjalikult, seda 21.04.2017 hr Mirotvortsev e-kirjaga ka tegi.

OSAVÕTJATE NIMEKIRI

AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamine

KMH programmi avalik arutelu

21.04.2017 kl 14.00 Sillamäe Kultuurikeskus

Nr	Nimi	Asutus	Kontakt (e-posti; telefon)
1	Andri Siivus	õu Sile 45	andri@eost.ee
2	Margus Väli	Sillamäe Sadama AS	m.väli@silport.ee
3	Mikko Põhio	AS DBT	m.põhio@dbt.ee
4	Sergei Stenkov	AS DBT	g.stenkov@dbt.ee
5	Kalle Pelt	Hendrikson & Ko	k.pelt@hendrikson.ee
6	Dmitri Leht	Sillamäe Linnavalitsus	dmitri.leht@gmail.com
7	Andrei Melnikov	Sillamäe Linnavalitsus	andrei.melnikov@gmail.com
8	Alexander Stenkov	ajalukult.info.ee	stakov@info.ee
9	Touu Kallan	Sillamäe CV	touu.kallan@sillamae.ee
10	Andri Pitselko	Sillamäe CV	andri.pitselko@sillamae.ee
11	Kalle Kõrre	Sillamäe CV	kalle.korre@sillamae.ee
12	Sergei Stenkov	tehtavara.ee	sergei.stenkov@tehtavara.ee
13	Sergei Stenkov	tehtavara.ee	sergei.stenkov@tehtavara.ee
14	Sergei Stenkov	Sillamäe Sadama AS	l.mazanova@silport.ee
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			

3.3. LAEKUNUD KIRJALIKUD ETTEPANEKUD

ELKS SILLAMÄE OSAKOND

OÜ Hendrikson & Ko
AS DBT
Keskonnaamet Viru regioon
Sillamäe Linnavalitsus

Meie: 21.04.2017.a nr 17/4

MÄRKUSED AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamine
programmist (Töö nr 2699/16 , Tartu 2017, OÜ Hendrikson & Ko)

1. Мы неоднократно отмечали что, по неприятным запахам лимит загрязнения воздуха в Силламяэ исчерпан, т.е. необходимы дополнительные действенные меры, которые д.б. запланированы в КМН и рекомендованы в отчете. Например такие ссылки в гл. 3 для квалифицированного эксперта неприемлемы, такие как: превышения о аммиака на силламяэской станции мониторинга были зафиксированы когда ветер с ВСТ не дул (без оценки состояния атмосферных показателей в прибрежной полосе, инверсий и др.), постановление министра ОС № 75 находится в стадии опробации и следует ориентироваться на норму именно- 8 мкг/куб.м. поэтому, необходим раздел в КМН «Дополнительные исследования и оценки» т.к. бывшие оценки по воздуху устарели. По охране здоровья необходимо оценить возможные влияния синергизма.
2. В Силламяэском порту отсутствует Система управления качеством атмосферного воздуха(ККА 07.04.2011 № V 9-2/11/12468-1). В результате прошлых исследований(ЕККУК) обнаружили присутствие неприятных запахов чаще, чем 15% запахов-часов в год в городе Силламяэ. Представленная Программа КМН не планирует оценку и разработку необходимых рекомендаций по созданию Системы управления качеством. Нужны рекомендации по месту размещения второй станции мониторинга загрязнений атмосферного воздуха и диспетчерской управления (с учётом строительства нефтезавода и расширения терминала Eurochem)
3. Планируемый терминал для перевалки аммиака относится к категории А предприятий с высокой степенью вероятности крупной аварии. Поэтому нужно предусмотреть в Программе отдельный подробный раздел Анализ рисков деятельности терминала(с оценкой рисков при строительстве) и оценку методов защиты жителей при возможных аварийных ситуациях и рекомендации.

Указанные замечания предварительно обсуждены с экспертом OÜ Hendrikson & Ko.

Lugupidamisega

Vladimir Mirotvortsev
Sillamäe osakonna esimees
+372 58044424

Viru pst. 21 - 63
40233 Sillamäe
mirotvortsev@starline.ee

Tõlge:

1. Oleme varasemate keskkonnamõju hindamiste käigus korduvalt teavitanud, et Sillamäe linnas on lõhnasaaste kvoot ammendunud, st vajaliku on täiendavad meetmed, mida KMH läbiviimisel planeeritaks ja aruandes välja toodaks. Leiame, et eksperdi KMH programmis ptk 3 viide, et kui Sillamäe seirejaamas mõõdeti ammoniaagi saastetaseme ületamisi, ei puhkanud tuul BCT terminali suunast, ei ole asjakohane (vaja oleks täiendavalt analüüsida ka muid atmosfääriõhu seisundit iseloomustavaid parameetreid kaldalähedases tsoonis, inversiooni olemasolu, jms), Keskkonnaministeeriumi määrus nr 75 sätted vajavad sissetöötamist ja orienteeruda tuleb normile $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, samuti on varasemad uuringud aegunud, seetõttu on KMHs vajalik peatükk „Täiendavad uuringud ja hinnangud“. Tervise kaitse seisukohast on vajalik hinnata sünergeetilist mõju.
2. Sillamäe sadamas puudub atmosfääriõhu kvaliteedi juhtimissüsteem (KKA 07.04.2011 Nr. V 9-2/11/12468-1). Varasemate uuringutega (EKUK) tuvastati, et 15 % lõhnahäiringu piir on Sillamäe linnas ületatud. KMH programmi eelnõus ei ole toodud, et kavatakse hinnata ja kavandada meetmeid atmosfääriõhu kvaliteedi juhtimissüsteemi loomise osas. Vajalik on anda soovitusel teise seirejaama võimalikele asukohtadele ja juhtimiskeskuse loomiseks (arvestades, et ehitatakse naftatöötlemistehas ja laieneb Eurochem terminal).
3. Kavandatav ammoniaagiterminal on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte. Seetõttu on programmis vajalik eraldi peatükk terminaliga seotud riskide hindamise kohta (sh ehitusaegsete riskide hindamine) ja hinnanguid-soovitusi avariilistel juhtumitel elanikkonna kaitseks rakendatavate meetodite ja meetmete kohta.

Eeltoodud märkusi on Hendrikson & Ko OÜ juhteksperdiga ka arutatud.

Lugupidamisega

Vladimir Mirotvortsev
Sillamäe osakonna esimees

3.4. VASTUSED ETTEPANEKUTELE

Saatja:	Georgi Hrenov <g.hrenov@dbt.eu>
Saatmisaeg:	Wednesday, May 3, 2017 7:52 PM
Adressaat:	'mirotvortsev@starline.ee'
Koopia:	'Juhan Ruut'; 'Tõnis Kalberg'; Margarita Vassiljeva; Vladimir Zurov; Marko Jürjoja
Teema:	FW: MARKUSED AS DBT KMH

Eesti Looduskaitse Seltsi Sillamäe osakond

Lugupeetud Vladimir Mirotvortsev,

Saatsite 21.04.2017 kirjaga nr 17/4 märkused AS DBT Sillamäe terminali laiendamise keskkonnamõju hindamise programmile. KMH juhteksperdi analüüsis esitatud seisukohti (lisatud käesolevale kirjale) ja jõudis järeldusele, et teemad, mille lisamiseks ettepanekud tehti, on KMH programmis juba kajastatud. Konkreetsete leevendusmeetmete väljatootmine ei ole KMH programmis põhjendatud, seda tehakse KMH aruandes.

Arvestades lõhnateema olulisust Sillamäe linnas, otsustasime programmi 6. peatükis täpsustada, et õhusaaste modelleerimise all mõeldakse ka lõhnaainete modelleerimist.

Lugupidamisega

Georgi Hrenov
Manager of BCT Terminal (AS DBT)
+3726646580
+37253044580

Lisa: ELKS Sillamäe osakonna ettepanekute analüüs, ülevaade seisukohtade arvestamisest, põhjendused arvestamata jätmise kohta

1. Oleme varasemate keskkonnamõju hindamiste käigus korduvalt teavitanud, et Sillamäe linnas on lõhnasaaste kvoot ammendunud, st vajaliku on täiendavad meetmed, mida KMH läbiviimisel planeeritaks ja aruandes välja toodaks. Leiame, et eksperdi KMH programmis ptk 3 viide, et kui Sillamäe seirejaamas mõõdeti ammoniaka saastetaseme ületamisi, ei puhunud tuul BCT terminali suunast, ei ole asjakohane (vaja oleks täiendavalt analüüsida ka muid atmosfääriõhu seisundit iseloomustavaid parameetreid kaldalähedases tsoonis, inversiooni olemasolu, jms), Keskkonnaministri määrus nr 75 normid vajavad praktikas järeleproovimist ja orienteeruda tuleb normile $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, samuti on varasemad uuringud aegunud, seetõttu on KMHs vajalik peatükk „Täiendavad uuringud ja hinnangud“. Tervise kaitse seisukohast on vajalik hinnata sünergeetilist mõju.

Vastus:

Täiendavate meetmete rakendamise vajadusest: KMH programmi 5. peatükis on toodud, et iga mõjuvaldkonna hindamisel analüüsitakse leevendusmeetmete rakendamise vajadust. Kui KMH raames läbiviidud hindamised näitavad, et välisõhu saastamise ja lõhnahäiringute mõju vähendamiseks on vaja rakendada meetmeid, loetletakse need KMH aruandes.

Õhusaaste hindamise lähteandmetest ja piirväärtustest: KMH programmi ptk 3 on antud ülevaade olemasolevast olukorrast, sh välisõhu seirejaama senistest näitudest. Avalikule arutelule esitatud KMH programmis on selgelt viidatud, et alates 1. jaanuarist 2017 muutusid välisõhu saastamist reguleerivad õigusaktid, sh et Keskkonnaministri 27.12.2016 määrusega nr 75 kehtestati NH₃-le ainult aastakeskmise õhukvaliteedi sihtväärtus. KMH programmis ptk 5 on toodud hinnatavate mõjuvaldkondade loetelu, sh hinnatakse koosmõjus kõikide tegevustega mõju välisõhu seisundile. Ptk 6 on antud muuhulgas ülevaade tehtavtest uuringutest, sh välisõhu saastetasemete modelleerimine. Hinnangute andmisel ja modelleerimisel lähtutakse kõikidest seirejaama registreeritud meteoparameetritest ja kaasajastatud lähteandmetest (vastav kinnitus on toodud ka vastustes menetlusosaliste esitatud ettepanekutele ptk 8 tabelis 4 – vastus Keskkonnaameti 3. ettepanekule). Lähtuvalt eeltoodust ja KMH programmi ülesehitusest ei ole vajalik lisada programmile peatükki „Täiendavad uuringud ja hinnangud“. Kuid arvestades lõhnateema olulisust on KMH programmi ptk 6 toodud loetelus asjakohane täpsustada, et õhusaaste modelleerimise all mõeldakse ka lõhnaainete modelleerimist. Sünergeetiliste mõjude hindamisest: KMH programmis ptk 5 on hinnatavate mõjuvaldkondade seas ka kumulatiivse mõju (st üksikute mõjutegurite kuhjuva mõju) esinemise võimalus. Sünergeetilised mõjud kuuluvad olemuselt kumulatiivsete mõjude hulka, st KMH programmi sõnastust ei ole vaja muuta.

1. Ответ:

О реализации дополнительных мер: в главе 5 программы ОВОС представлено, что для минимизации воздействия факторов влияния планируемой деятельности на окружающую среду оценивается необходимость применения методов смягчения последствий. Если оценки воздействий показывают, что для уменьшения загрязнения атмосферного воздуха и воздействия запахов необходимы меры, они будут перечислены в отчете ОВОС.

Оценка загрязнения воздуха и исходные данные: в главе 3 программы ОВОС дается обзор существующей ситуации, в том числе даны величины показаний станций мониторинга атмосферного воздуха. В программе есть четкая ссылка на то, что 1.01.2017 г. вступил в силу закон о защите атмосферного воздуха и принято постановление министра окружающей среды № 75 от 27.12.2016 г., по аммиаку установили среднегодовое целевое значение качества воздуха в размере $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В главе 5 программы ОВОС представлен перечень оцениваемых воздействий, вкл. влияние на состояние атмосферы, при этом учитывают взаимодействие с другими деятельностью и предприятиями. Методы оценки воздействия описаны в главе 6, в

частности проводится моделирование загрязнения воздуха. При этом учитывают все необходимые метеорологические параметры и обновленные данные источников (подтверждения представлены в главе 8 таблицы 4, - ответ на третье предложение Департамента окружающей среды). Исходя из вышеизложенного и структуры программы ОВОС, отдельной главы «Дополнительные исследования и оценки» не требуется.

Однако, учитывая важность вопроса запаха, в главе 6 программы ОВОС уточняется, что моделирование загрязнения воздуха также означает моделирование запаха.

Синергетические эффекты: в главе 5 программа ОВОС представлен перечень оцениваемых воздействия, вкл. вероятность возникновения кумулятивного влияния. Синергетические эффекты относящиеся по своей природе к кумулятивным эффектам, то есть формулировку программы ОВОС не нужно менять.

2. Sillamäe sadamas puudub atmosfääriõhu kvaliteedi juhtimissüsteem (KKA 07.04.2011 Nr. V 9-2/11/12468-1). Varasemate uuringutega (EKUK) tuvastati, et 15 % lõhnahäiringu piir on Sillamäe linnas ületatud. KMH programmi eelnõus ei ole toodud, et kavatakse hinnata ja kavandada meetmeid atmosfääriõhu kvaliteedi juhtimissüsteemi loomise osas. Vajalik on anda soovitusel teise seirejaama võimalikele asukohtadele ja juhtimiskeskuse loomiseks (arvestades, et ehitatakse naftatöötlemistehas ja laieneb Eurochem terminal).

Vastus:

Atmosfääriõhu kvaliteedi juhtimissüsteemi loomine, sh teise seirejaama paigaldamine, ei ole mõjutegur vaid üks võimalikke seiremeetmeid. KMH programmis ptk 6 on toodud, et KMH aruandes tuuakse välja vajalikud leevendusmeetmed, kavandatava tegevuse ja selle avaldava mõju seireõuded ja tingimused edasiste tegevuslubade taotlemiseks. Seega, kui KMH käigus jõutakse järeldusele, et koosmõjus teiste Sillamäe sadama territooriumil kavandatavate tegevustega on vajalik teise välisõhu kvaliteedi seirejaama paigaldamine, tehakse seda KMH aruandes. KMH programmi täiendamine ei ole vajalik.

2. Ответ:

Создание системы управления качеством атмосферного воздуха, включая установку другой станций мониторинга не является фактором влияния, но мерами по мониторингу. В главе 6 программы ОВОС представлено, что в отчете ОВОС приводятся необходимые методы по уменьшению влияния, требования по отслеживанию планируемой деятельности и ее влияния, условия ходатайства дальнейших разрешений на деятельность. Таким образом, если в ОВОС делается вывод, что, в сочетании с другими мероприятиями на территории порта Силламяэ необходима установка дополнительной станции мониторинга качества воздуха, это будет предложено в отчете ОВОС. Дополнение программы не является необходимым.

3. Kavandav ammoniaagiterminal on A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõte. Seetõttu on programmis vajalik eraldi peatükk terminaliga seotud riskide hindamise kohta (sh ehitusaegsete riskide hindamine) ja hinnanguid-soovitusi avariilistel juhtumitel elanikkonna kaitseks rakendatavate meetodite ja meetmete kohta.

Vastus:

Eelnevatele küsimustele antud vastustes selgitasime KMH programmi ülesehitust: KMH programmi ptk 5 on toodud hinnatavad mõjuvaldkonnad, iga teema hindamisel tuuakse vajadusel välja leevendavad meetmed. Hinnatavate teemade hulgas juba on tegevusega kaasnevad riskid ja suurõnnetuse oht, sh ohtlike kemikaalide vedude riskid. Ehitusaegsed mõjud käsitletakse iga mõjuvaldkonna puhul – vastav selgitus on antud KMH programmi ptk 6. Märkime, et KMH programmile esitas oma seisukoha ka Ida Päästkeskus: KMH programm sisaldab endas kogu vajalikku informatsiooni, mida Ida Päästkeskus peab oluliseks.

Kuna igale hinnatavale teemale ei ole vaja eraldi peatükki, ei ole ka KMH programmi täiendamine põhjendatud.

3. Ответ:

Ответы на предыдущие вопросы объясняли структуру программы ОВОС: в главе 5 программы ОВОС перечислены оцениваемые факторы влияния и оценивается необходимость применения методов смягчения последствий. Среди тем, которые будут оценены, уже оценивается риски и опасность крупных аварий, в том числе риски перевозок опасных химикатов. Влияния при строительстве оценивается под каждой фактор воздействия - объяснение дано в главе 6 программы ОВОС. Отметим, что по программе ОВОС представил свою позицию Идаский Спасательный центр Спасательного департамента - программа ОВОС содержит в себе всю необходимую информацию, которую Идаский Спасательный центр считает существенной. Поскольку каждая тема не требует отдельной главы в программе ОВОС, дополнение программа не является необходимым.

Lõpetuseks viitest, et programmi kohta tehtud märkusi on Hendrikson & Ko OÜ juhteksperdiga ka arutatud: vestlesime pärast avalikku arutelu, peamiselt täiendava seirejaama vajadusest. Juba siis sai selgitatud, et nende küsimuste käsitlemine on KMH aruande, aga mitte programmi teema.

Наконец о ссылке на то, что замечания по программе предварительно обсуждали экспертом ОÜ Hendrikson & Ko: побеседовали после общественного обсуждения, в первую очередь, о необходимости дополнительных станций мониторинга. Уже тогда было объяснено, что эти вопросы не тема программы, а рассматриваются в отчете ОВОС.

Kinnitan veel kord, et teile olulistele teemadele antakse KMH läbiviimisel asjakohased hinnangud.

Я еще раз, подтверждаю, что важные для вас вопросы будут оценены в отчете ОВОС.

Juhan Ruut
Hendrikson & Ko juhtivekspert

LISA 4. PROGRAMMI NÕUETELE VASTAVAKS TUNNISTAMINE

Lisatakse pärast otsuse tegemist